

**Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση
για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020**

Ιωάννινα, 11 Ιουνίου 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
B. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	24
Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2020	30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	31
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	33
Ε. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	34
1. Πληροφορίες για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ΣΥΝ. Π.Ε.	34
1.1 Γενικές Πληροφορίες	34
1.2 Δομή και Δραστηριότητες της Τράπεζας	34
1.3 Σύνοψη Διοικητικού Συμβουλίου	35
2. Σημαντικές Λογιστικές Αρχές	35
2.1 Βάση παρουσίασης	35
2.2 Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας	35
2.3 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	42
2.4 Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία	46
2.5 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα	50
2.6 Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία	50
2.7 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	51
2.8 Επενδύσεις σε ακίνητα	51
2.9 Περιουσιακά Στοιχεία από Πλειστηριασμούς	52
2.10 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	52
2.11 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	52
2.12 Φόρος Εισοδήματος και Αναβαλλόμενη Φορολογία	52
2.13 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπά δανειακά κεφάλαια	53
2.14 Παροχές στο Προσωπικό	53
2.15 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις	53
2.16 Καθαρή Θέση	54
2.17 Αναγνώριση αποτελεσμάτων	55
2.18 Διανομή Μερισμάτων	55
2.19 Μισθώσεις	55
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις	56
3.1 Απομείωση δανείων	57
3.2 Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	57
3.3 Ωφέλιμη ζωή παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση	57
3.4 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων	57
3.5 Κατάταξη συνεταιριστικού Κεφαλαίου	58
4. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων	58
4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος	59
4.2 Διαχείριση πιστωτικών κινδύνων	60
4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας	70
4.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	71
4.5 Κίνδυνος Αγοράς	71
4.6 Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	74

4.7	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται στην εύλογη αξία	74
5.	Κεφαλαιακή επάρκεια	75
6.	Καθαρά έσοδα από τόκους	76
7.	Καθαρά έσοδα από προμήθειες	76
8.	Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	76
9.	Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	77
10.	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	77
11.	Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	77
12.	Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	78
13.	Φόροι	78
14.	Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	79
15.	Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων	79
16.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών	79
17.	Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	83
18.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	83
19.	Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	83
20.	Επενδύσεις σε ακίνητα	85
21.	Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	85
22.	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	86
23.	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	86
24.	Υποχρεώσεις προς πελάτες	86
25.	Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	87
26.	Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	88
27.	Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	89
28.	Λοιπά στοιχεία παθητικού	89
29.	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	90
30.	Διαφορά υπέρ το άρτιο	90
31.	Αποθεματικά	90
32.	Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις	91
33.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	91
34.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης	92

Επωνυμία Πιστωτικού Ιδρύματος	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (διακριτικός τίτλος: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ) COOPERATIVE BANK OF EPIRUS Cooperative of Limited Liabilities Διακριτικός τίτλος: COOPERATIVE BANK OF EPIRUS)
-------------------------------	--

Έτος Σύστασης Νομικό Πλαίσιο Άδεια Λειτουργίας ως Πιστωτικό Ίδρυμα Αριθμός Καταστημάτων Αρ. Γ.Ε.Μ.Η. ΑΦΜ ΔΟΥ Ιστοσελίδα Διεύθυνση e-mail Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου Πρόεδρος Διευθύνων Σύμβουλος Εντεταλμένος Εκτελεστικός Σύμβουλος Α' Αντιπρόεδρος Γραμματέας Ταμίας Μέλη Εκπρόσωπος εργαζομένων Διεύθυνση Τηλέφωνο FAX	1978 Νόμος 1667/1986, Νόμος 4261/2014, ΠΔ/ΤΕ 2258/2.11.1993, Κοινοτική Οδηγία 575/2013 Καθώς και το καταστατικό της Τράπεζας. Απόφαση συνεδρίασης 535/5/2-11-1993 (Θέμα 5) της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος 7 Καταστήματα 31499629000 096069060 ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ www.epirusbank.gr info@epirusbank.gr <u>Ζωνίδης Κωνσταντίνος</u> <u>Βουγιούκας Ιωάννης</u> <u>Τσουκανέλης Βασίλειος</u> <u>Παπαδόγιαννης Χρήστος</u> <u>Πάυλος Χήτας</u> <u>Χατζάκης Εμμανουήλ</u> <u>Γουδινάκος Ευστράτιος</u> <u>Κυριάκης Σπυρίδων</u> <u>Πανταζής Αλέξανδρος</u> <u>Κολιός Βασίλειος</u> <u>Κολιοπάνος Χρήστος</u> Πατριάρχου Ιωακείμ 6 45221 Ιωάννινα 26510 59000 26510 28065
---	---

Α. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου ΣΥΝ.Π.Ε. και εξ' όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι:

- οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2020 καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή, τα στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της Τράπεζας.
- η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή, την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.

Ιωάννινα, 11 Ιουνίου 2021

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

**Ο Εντεταλμένος
Εκτελεστικός Σύμβουλος**

**Ζωνίδης Κωνσταντίνος
Α.Δ.Τ. Φ 461644**

**Βουγιούκας Ιωάννης
Α.Δ.Τ. Α.Ε. Χ080213**

**Τσουκανέλης Βασίλειος
Α.Δ.Τ. ΑΕ 275733**

B. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία ακολουθεί (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά τη χρήση 2020 (01.01.2020 - 31.12.2020) και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 150 έως 152 του Ν. 4548/18.

Η παρούσα Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές, αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπειριστατωμένη ενημέρωση για τη δραστηριότητα, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν. Π.Ε. (εφεξής καλουμένης για λόγους συντομίας ως «Τράπεζα» ή «Τράπεζα Ηπείρου»)

Οικονομική ανασκόπηση 2020

1. Διεθνές και Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η συντονισμένη αντίδραση των μεγαλύτερων κεντρικών τραπεζών του κόσμου, με μείωση των επιτοκίων σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και επέκταση των μη συμβατικών μέτρων νομισματικής πολιτικής, παρείχε τη δυνατότητα στις κυβερνήσεις όλων των χωρών του πλανήτη, ανεπτυγμένων, αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων, όχι όμως με την ίδια ευκολία και στην ίδια έκταση, να προχωρήσουν σε έναν άνευ προηγουμένου δανεισμό για τη χρηματοδότηση των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης, τα οποία βοήθησαν να μετριαστεί ο οικονομικός αντίκτυπος της πανδημίας.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, σε παγκόσμιο επίπεδο οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις, έως το τέλος του Δεκεμβρίου 2020, ανέρχονταν σε 17% του παγκόσμιου ΑΕΠ, με το 85% του συνόλου να έχει υιοθετηθεί από τις ανεπτυγμένες οικονομίες. Στο δίλημμα μεταξύ μιας βαθύτατης και παρατεταμένης ύφεσης και της ραγδαίας αύξησης του δημόσιου χρέους, οι κυβερνήσεις θεώρησαν τον εκτεταμένο δημόσιο δανεισμό επιβεβλημένη λύση.

Ως αποτέλεσμα, το παγκόσμιο δημόσιο χρέος διογκώθηκε και έφθασε το 97,6% του παγκόσμιου ΑΕΠ στο τέλος του 2020, το οποίο αποτελεί το υψηλότερο ποσοστό μεταπολεμικά. Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη πρόβλεψη του ΔΝΤ, η παγκόσμια οικονομία, μετά από πρωτοφανή συρρίκνωση κατά 3,5% το 2020, αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 5,5% το 2021 και 4,2% το 2022.

Η πρόβλεψη αυτή, αν και εμπεριέχει μεγάλη αβεβαιότητα, αντανακλά την προσδοκία της έγκαιρης υλοποίησης των εθνικών εμβολιασμών. Προϋποθέτει τη διατήρηση της πολιτικής στήριξης από τις μεγάλες οικονομίες, την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων και τη συνέχιση της εύρωστης ανάκαμψης της οικονομίας της Κίνας.

Σε επίπεδο ευρωζώνης, η πλήρης ευθυγράμμιση όλων των εμπλεκόμενων φορέων χάραξης πολιτικής, κεντρικών τραπεζών, κυβερνήσεων και εποπτικών αρχών, και η ταχύτατη κοινή δράση τους για την εφαρμογή ρεαλιστικών οικονομικών πολιτικών αποσκοπούν στον περιορισμό της μείωσης των εισοδημάτων, στη μείωση της αβεβαιότητας και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης, ώστε να ενθαρρυνθούν οι καταναλωτικές δαπάνες και οι επιχειρηματικές επενδύσεις, να στηριχθεί η οικονομική δραστηριότητα και να συγκρατηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στον πληθωρισμό.

Συγκεκριμένα, η διατήρηση του έντονα διευκολυντικού και ευέλικτου χαρακτήρα της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, που ενισχύθηκε, μεταξύ άλλων, με τη διενέργεια του έκτακτου προγράμματος αγοράς τίτλων λόγω πανδημίας (PEPP) και την επέκτασή του τουλάχιστον μέχρι το τέλος του Μαρτίου 2022, συνολικού ύψους 1.850 δισεκ. ευρώ, συγκράτησε τις αποδόσεις σε χαμηλά επίπεδα και παρείχε φθηνή χρηματοδότηση σε όλες ανεξαιρέτως τις χώρες-μέλη της ζώνης του ευρώ, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στο μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας. Η ευελιξία επίσης την οποία παρείχε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM), επιτρέποντας στις τράπεζες να χρησιμοποιήσουν τα κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας τους, τις βοήθησε να διατηρήσουν την παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία και να αντιμετωπίσουν τις ζημιές που τους προκάλεσε η πανδημία.

Παράλληλα, η ανακοίνωση από τις εμπορικές τράπεζες των μέτρων αναστολής πληρωμής δόσεων δανείων (τόκων ή/και χρεολυσίων), συμβατής με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, για τους δανειολήπτες που επλήγησαν από την πανδημία, λειτούργησε ως ανάχωμα σε μαζικές περικοπές αθέτησης δανειακών υποχρεώσεων. Τέλος, η άμεση ανταπόκριση των εθνικών κυβερνήσεων με χρήση της μέγιστης δυνατής δημοσιονομικής ευελιξίας μετά την αναστολή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης επέτρεψε την απρόσκοπτη λειτουργία των αυτόματων σταθεροποιητών, αλλά κυρίως την άσκηση έντονα επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής και τη δημιουργία μεγάλων δημοσιονομικών ελλειμμάτων, που χρηματοδοτήθηκαν όμως άνετα με εκτεταμένο δανεισμό με πολύ μικρό κόστος. Οι έκτακτες δημοσιονομικές παρεμβάσεις που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις στη ζώνη του ευρώ το 2020 (χωρίς να

συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα παροχής ρευστότητας και κρατικών εγγυήσεων) έφθασαν κατά μέσο όρο σε 4,25% του ΑΕΠ και προβλέπεται ότι το 2021 θα διαμορφωθούν σε 3,25% του ΑΕΠ.

Σημειώνεται ότι τα δημοσιονομικά μέτρα κατά το μεγαλύτερο τμήματος είναι προσωρινού χαρακτήρα και αναμένεται να αντιστραφούν το 2022. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε το 2020 σε 7,2% του ΑΕΠ, το υψηλότερο επίπεδο ιστορικά, και το δημόσιο χρέος σε 96,9% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με το βασικό σενάριο των πιο πρόσφατων μακροοικονομικών προβολών της ΕΚΤ(Μάρτιος 2021), που ενσωματώνει ως παραδοχές την άμεση άρση των πολύ αυστηρών περιοριστικών μέτρων από το β' τρίμηνο του 2021, την επιτυχή διεξαγωγή των εθνικών προγραμμάτων εμβολιασμού ώστε να επιλυθεί η υγειονομική κρίση στις αρχές του 2022, τη συνέχιση το 2021 της κρατικής στήριξης ύψους 3,25% του ΑΕΠ, την ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης και την έγκαιρη ενεργοποίηση των πόρων του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης NGEU ,προβλέπεται ότι η οικονομία της ζώνης του ευρώ, μετά από συρρίκνωση κατά 6,6% το 2020 έναντι αύξησης 1,3% το 2019, θα μεγεθυνθεί με ρυθμούς της τάξεως του 4,0% και 4,1% το 2021 και το 2022 αντίστοιχα.

Βασική κινητήρια δύναμη θα είναι η ισχυρή αύξηση της εγχώριας ζήτησης και κυρίως της ιδιωτικής κατανάλωσης. Με βάση τις παραπάνω προβλέψεις της ΕΚΤ, από το β' τρίμηνο του 2022 η ευρωζώνη θα έχει καλύψει τις απώλειες του ΑΕΠ λόγω της πανδημίας, σε σχέση με το 2019.

Τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης και των επιχειρήσεων, η αύξηση των εξαγωγών αγαθών, η ισχυρή ανάπτυξη της βιομηχανίας και η μικρή ανάκαμψη των επενδύσεων από το δεύτερο εξάμηνο του 2020 άμβλυναν τη μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης και συγκράτησαν το μέγεθος της ύφεσης, έναντι πρότερης πρόβλεψης για πολύ μεγαλύτερη μείωση του πραγματικού ΑΕΠ. Πάντως, η ανάκαμψη της ευρωζώνης εκτιμάται ότι θα είναι μικρότερη και βραδύτερη σε σχέση με άλλες μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

ΕΝΙΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κατά τη διάρκεια του 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έλαβε σειρά μέτρων νομισματικής πολιτικής με στόχο το μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας ως επακόλουθου του περιορισμού των δραστηριοτήτων.

Μέσω της περαιτέρω χαλάρωσης της κατεύθυνσης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, διασφαλίστηκε η ομαλή μετάδοσή της και διαμορφώθηκαν ιδιαίτερως ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης σε όλες τις οικονομίες της ευρωζώνης και σε όλους τους τομείς της οικονομίας (νοικοκυριά, επιχειρήσεις, τράπεζες και κυβερνήσεις). Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΚΤ αποφάσισε ευρεία δέσμη παρεμβάσεων, οι σημαντικότερες εκ των οποίων ήταν οι εξής: α) πραγματοποίησε επιπλέον καθαρές αγορές τίτλων, συνολικού ύψους 120 δισεκ. ευρώ έως το τέλος του 2020, στο πλαίσιο του διευρυμένου προγράμματος APP, β) δρομολόγησε έκτακτο πρόγραμμα αγοράς τίτλων λόγω πανδημίας (PEPP), συνολικού ύψους 1.850 δισεκ. ευρώ, με διάρκεια τουλάχιστον μέχρι και το Μάρτιο του 2022 και με επανεπένδυση του προϊόντος εξόφλησης των τίτλων τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2023, γ) διεξήγαγε έκτακτες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (PELTRO) με ευνοϊκό επιτόκιο και δρομολόγησε νέες πράξεις κατά τη διάρκεια του 2021, ενώ ταυτόχρονα βελτίωσε τους όρους της τρίτης σειράς των στοχευμένων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης (TLTRO-III), δ) διέυρυνε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αποδέχεται το Ευρωσύστημα ως εξασφαλίσεις, και ε) προέβη σε χαλάρωση των εποπτικών κανόνων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ εκτιμά ότι οι πολύ ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης, σε συνδυασμό με τη συνέχιση της υποστηρικτικής δημοσιονομικής πολιτικής, στηρίζουν την ανάκαμψη και αντισταθμίζουν την αρνητική επίδραση της πανδημίας στην εξέλιξη των τιμών, ώστε ο πληθωρισμός να διαμορφωθεί μεσοπρόθεσμα σε επίπεδα συνεπή με το στόχο για ρυθμό κάτω αλλά πλησίον του 2%.

ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Το Ευρωσύστημα, προκειμένου να περιορίσει τις δεινές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, προχώρησε σε μεγάλης κλίμακας χαλάρωση της κατεύθυνσης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής. Δρομολόγησε νέο πρόγραμμα αγοράς τίτλων, διέυρυνε το σύνολο των αποδεκτών εξασφαλίσεων και βελτίωσε τους όρους διεξαγωγής των στοχευμένων πράξεων και των πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης.

Η παροχή ρευστότητας αυξήθηκε σε μια προσπάθεια να διατηρηθούν οι πολύ ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης για όλους τους οικονομικούς φορείς σε όλα τα κράτη μέλη της Νομισματικής Ένωσης.

Στις 12 Μαρτίου 2020 το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) χαρακτήρισε την πανδημία ως μείζονα διαταραχή, η οποία χειροτέρευε σημαντικά τις προοπτικές για το ΑΕΠ παγκοσμίως.

Η αναστάτωση των εφοδιαστικών αλυσίδων παρεμπόδιζε την παραγωγή στο μεταποιητικό κλάδο, ενώ ταυτόχρονα τα υγειονομικά μέτρα, τα οποία υιοθετούνταν προκειμένου να αναχαιτιστεί η πανδημία, ασκούσαν έντονα αρνητική επίδραση στη συνολική ζήτηση. Εξαιτίας της υποχώρησης της συνολικής ζήτησης και της συνακόλουθης απότομης πτώσης της τιμής του αργού πετρελαίου, της ανάπτυξης χαλαρών συνθηκών στην αγορά εργασίας και της ανατίμησης

της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ, ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε, αν και η μείωση της προσφοράς που αναφερόταν για ορισμένα προϊόντα αναμενόταν να ασκήσει και κάποια επίδραση προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Οι απώλειες θέσεων εργασίας και ο περιορισμός των εισοδημάτων, παράλληλα με άνοδο της ροπής των νοικοκυριών προς αποταμίευση για λόγους πρόνοιας, η επίταση της αβεβαιότητας ως προς τις προοπτικές της οικονομίας και η διάβρωση της χρηματοοικονομικής ευρωστίας των επιχειρήσεων προκαλούσαν καθίζηση των καταναλωτικών και επενδυτικών δαπανών.

Από τις αρχές Μαρτίου του 2020 και στη διάρκεια των επόμενων μηνών το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ θεσμοθέτησε επανειλημμένως μέτρα νομισματικής πολιτικής προικυμμένου να δώσει την ευκαιρία σε όλους τους τομείς της οικονομίας, δηλαδή στα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις, τις τράπεζες και τις κυβερνήσεις, να επωφεληθούν από υποστηρικτικές συνθήκες χρηματοδότησης οι οποίες βοηθούν να απορροφηθούν οι κραδασμοί.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟ 2020 ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Η κρίση της πανδημίας ανέτρεψε την πορεία της ήπιας ανάκαμψης στην οποία είχε εισέλθει η ελληνική οικονομία από το 2017 και έθεσε ως άμεση προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής την προστασία της δημόσιας υγείας και τη συγκράτηση των μεγάλων οικονομικών απωλειών σε όρους εισοδήματος και απασχόλησης. Στόχος της πολιτικής ήταν να αποφευχθεί ο κίνδυνος μετατροπής μιας προσωρινής ύφεσης σε μακροχρόνια οικονομική κρίση.

Οι απώλειες υπήρξαν ιδιαίτερα εκτεταμένες στον τομέα των υπηρεσιών και κυρίως στους τομείς που συνδέονται τόσο με τον τουρισμό όσο και με την εγχώρια ζήτηση, όπως τα ταξίδια, η φιλοξενία, η εστίαση, η ψυχαγωγία και το λιανικό εμπόριο.

Οι διακυμάνσεις των δεικτών οικονομικής συγκυρίας και οικονομικού κλίματος κατά τη διάρκεια του 2020 αντανακλούν την αυξημένη αβεβαιότητα σχετικά με την πορεία της πανδημίας.

Από την πλευρά της ζήτησης, η συρρίκνωση των εξαγωγών υπηρεσιών και της ιδιωτικής κατανάλωσης επίδρασε αρνητικά στο εθνικό προϊόν, ενώ η αντοχή που επέδειξαν οι εξαγωγές αγαθών, η μείωση των εισαγωγών και η αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης μετρίασαν έως ένα βαθμό τις μεγάλες απώλειες.

Επιπλέον, οι δημόσιες επενδύσεις στήριξαν την επενδυτική δραστηριότητα, συνολικά όμως οι ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου σημείωσαν οριακή μείωση. Από την πλευρά της προσφοράς, σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις κατέγραψαν μεγάλη πτώση του κύκλου εργασιών τους, με τις σημαντικότερες απώλειες να καταγράφονται στον τριτογενή τομέα.

Οι απώλειες στο δευτερογενή τομέα ήταν περιορισμένες λόγω της καλύτερης απόδοσης δυναμικών μεταποιητικών κλάδων, όπως οι εταιρίες παραγωγής χημικών ουσιών και προϊόντων, φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων και οι εταιρίες ηλεκτρονικών υπολογιστών και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, των οποίων η παραγωγή αυξήθηκε για την ικανοποίηση των έκτακτων αναγκών που δημιούργησε η πανδημία. Σε σύγκριση με τις απώλειες σε όρους προϊόντος, οι επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας ήταν ηπιότερες λόγω της αντισταθμιστικής επίδρασης των δημοσιονομικών μέτρων, στοχευμένων για τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.

Η έντονη πτώση της εποχικής κυρίως απασχόλησης στον τουρισμό και την εστίαση, η μείωση των ωρών εργασίας λόγω των περιοριστικών μέτρων, η μείωση της απασχόλησης των ηλικιακά νεότερων με αύξηση του αντίστοιχου ποσοστού ανεργίας και η αύξηση των οικονομικά μη ενεργών είναι μέχρι στιγμής οι κύριες επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας. Παρ' όλα αυτά, οι ενεργητικές πολιτικές στήριξης της απασχόλησης που εφαρμόστηκαν το 2020, με έμφαση στην επιδότηση των εισοδημάτων των μισθωτών και των ελεύθερων επαγγελματιών και ταυτόχρονα στην απαγόρευση των απολύσεων, είχαν ως αποτέλεσμα τη συγκράτηση του ποσοστού ανεργίας. Με αυτό τον τρόπο, η κυβέρνηση κατόρθωσε να μετριάσει το κόστος της κάμψης της οικονομικής δραστηριότητας στην αγορά εργασίας, προστατεύοντας αποτελεσματικά τους εργαζομένους και διευκολύνοντας την ανάκαμψη της οικονομίας το 2021. Ως αποτέλεσμα της μείωσης της ζήτησης, αλλά και της μετάταξης προϊόντων στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2020, όπως μετρείται με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, κατέγραψε αρνητική τιμή (-1,3%).

Σταδιακή αποκλιμάκωση του αρνητικού ετήσιου ρυθμού του γενικού πληθωρισμού προβλέπεται το 2021, κυρίως λόγω της ανοδικής πορείας των διεθνών τιμών του πετρελαίου, αλλά και λόγω των θετικών επιδράσεων βάσης. Όσον αφορά την αγορά ακινήτων, ανακόπηκε η ισχυρή δυναμική της, η οποία είχε βασιστεί στην εξωτερική επενδυτική ζήτηση και τον τουρισμό. Η πανδημία αναμένεται να προκαλέσει δομικές αλλαγές στην αγορά ακινήτων.

Η αλλαγή στις απαιτήσεις και στις ανάγκες των χρηστών λόγω πανδημίας, καθώς και τα έργα ανάπτυξης και υποδομών που έχουν δρομολογηθεί, θα αναδείξουν νέους τομείς επενδυτικού ενδιαφέροντος, μεταβάλλοντας σε μεγάλο βαθμό τις υφιστάμενες ισορροπίες.

Μια σημαντική αλλαγή στην αγορά ακινήτων συνδέεται με την αναμενόμενη αύξηση της προσφοράς, από το δεύτερο εξάμηνο του 2021, μέσω πλειστηριασμών των ακινήτων τα οποία αποτελούν εξασφαλίσεις στα δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί ή τιτλοποιηθεί. Στον εξωτερικό τομέα, παρατηρήθηκε κάμψη της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της

ελληνικής οικονομίας κυρίως σε όρους σχετικού κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος, εξαιτίας της υποχώρησης της παραγωγικότητας της εργασίας, ενώ μικρή βελτίωση παρατηρήθηκε σε διαρθρωτικούς όρους εξαιτίας του ταχύτερου ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας και της ελάφρυνσης του φορολογικού βάρους.

Η ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης και της συνολικής ζήτησης προβλέπεται να κερδίσει έδαφος αργότερα μέσα στο έτος και συγκεκριμένα από το β' τρίμηνο και να οδηγήσει σε θετικό και ισχυρό ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2021 θα είναι 4,2%.

Προοπτικές της ελληνικής οικονομίας για το 2021

Η ανάκαμψη της ζήτησης προβλέπεται να κερδίσει έδαφος αργότερα μέσα στο έτος και συγκεκριμένα από το β' τρίμηνο και να οδηγήσει σε θετικό και ισχυρό ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ το 2021 θα είναι 4,2%. Η πρόβλεψη αυτή εμπεριέχει αβεβαιότητα εξαιτίας των κινδύνων που συνδέονται με την εξέλιξη των επιδημιολογικών δεδομένων και τη δυνατότητα άμεσης άρσης πολλών περιοριστικών και απαγορευτικών μέτρων, αλλά και με τα ιδιαίτερα δομικά χαρακτηριστικά της οικονομίας.

Η ταχύτητα με την οποία θα ανακάμψει η ελληνική οικονομία εξαρτάται από τρεις βασικούς παράγοντες:

Πρώτον, την επιτάχυνση των εμβολιασμών όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο εμβολιασμός του πληθυσμού θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στην προοπτική επίλυσης της υγειονομικής κρίσης και θα δώσει τη δυνατότητα επιστροφής στην κανονικότητα με άρση ταξιδιωτικών και άλλων περιορισμών, συμβάλλοντας έτσι στην ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης, κυρίως υπηρεσιών. Παράλληλα, θα επιτρέψει την αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης και των εγχώριων επενδύσεων.

Δεύτερον, τη διατήρηση σε εφαρμογή, όσο διαρκεί η πανδημία και μέχρι να εδραιωθεί η ανάκαμψη, των δημοσιονομικών παρεμβάσεων και των έκτακτων μέτρων από το τραπεζικό σύστημα, στοχευμένων σε κατηγορίες εργαζομένων και παραγωγικούς κλάδους που επλήγησαν βαρύτερα αλλά παραμένουν οικονομικά υγιείς.

Τρίτον, την ταχύτητα ενεργοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων από το δεύτερο εξάμηνο του 2021 θα ενισχύσει τη δυναμική της ανάπτυξης και θα διευκολύνει, μέσω της αύξησης του εθνικού προϊόντος, την αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας χωρίς την ανάγκη επιστροφής στις αυστηρές πολιτικές λιτότητας του παρελθόντος που εγκλώβισαν την οικονομία σε ένα φαύλο κύκλο ύφεσης και στασιμότητας.

Εξάλλου, η πρόταξη των μεταρρυθμίσεων αποτελεί προϋπόθεση εκ των ων ουκ άνευ που θα επιτρέψει όχι μόνο την κάλυψη του παραγωγικού κενού, αλλά και – σημαντικότερα – την ενεργοποίηση της συνολικής προσφοράς για την αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας, την επέκταση των παραγωγικών δυνατοτήτων και την ενίσχυση του ρυθμού αύξησης του δυνητικού προϊόντος.

Συνεπώς, την επαύριον της πανδημίας, απαιτείται ιεράρχηση των μεσοπρόθεσμων προτεραιοτήτων της οικονομικής πολιτικής γύρω από τρεις κεντρικούς άξονες: α) την αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας ώστε να διασφαλίζεται το αξιόχρεο της χώρας, β) την ενίσχυση του αναπτυξιακού προσανατολισμού της δημοσιονομικής πολιτικής και γ) την επιτάχυνση της υλοποίησης του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της απαλλαγής των πιστωτικών ιδρυμάτων από τα χαμηλής ποιότητας στοιχεία ενεργητικού τους.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η δέση μέτρων της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων της αποδοχής των ελληνικών ομολόγων στις πράξεις αναχρηματοδότησης και των μέτρων εποπτικής φύσεως, αύξησε σημαντικά τη ρευστότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Παράλληλα, οι παρεμβάσεις της κυβέρνησης για το μετριασμό των πιέσεων στη ρευστότητα των πληττόμενων επιχειρήσεων, μέσω των προγραμμάτων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, δημιούργησαν το κατάλληλο υπόβαθρο για τη σημαντική επιτάχυνση της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις το 2020.

Ο ετήσιος ρυθμός ανόδου της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα διαμορφώθηκε σε 1,2% κατά μέσο όρο το 2020, έναντι αρνητικού ρυθμού (-0,4%) το 2019. Ειδικότερα, ο ετήσιος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις διαμορφώθηκε σε 5,6% κατά μέσο όρο το 2020, έναντι 2,2% το 2019, παρουσιάζοντας σημαντική επιτάχυνση μετά το Μάρτιο του 2020. Συμπληρωματικά προς την παροχή νέων δανείων από τις τράπεζες λειτουργήσαν τα μέτρα αναστολής πληρωμής δόσεων δανείων από πληττόμενους οφειλέτες.

Η αναβολή της αποπληρωμής των δανείων προσαυξάνει προσωρινά το ύψος της καθαρής ροής δανείων και αντιστοίχως του ετήσιου ρυθμού μεταβολής τους. Η αύξηση της πιστωτικής επέκτασης προς τον ιδιωτικό τομέα συμπληρώθηκε με απευθείας δανειοδότηση των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών από το Δημόσιο μέσω της επιστρεπτέας προκαταβολής. Εξάλλου, υποστηρικτικά λειτουργούν το πρόγραμμα “Γέφυρα”, που επιδοτεί τις

δόσεις στεγαστικών δανείων των πληττόμενων συνεπών δανειοληπτών, και το νέο πρόγραμμα “Γέφυρα 2”, που επιδοτεί τις δόσεις επιχειρηματικών δανείων των πληττόμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών με εξυπηρετούμενα δάνεια ή δάνεια σε ρύθμιση.

Οι τράπεζες αύξησαν τις πιστώσεις τους κυρίως προς τις μεγάλες επιχειρήσεις και σε μικρότερο βαθμό προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι επιχειρηματικές πιστώσεις κατευθύνθηκαν κυρίως προς τους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας και του τουρισμού. Η πιστοδοτική δραστηριότητα των τραπεζών προς τα νοικοκυριά (καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια) δεν κατέγραψε σημαντικές μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Ως αποτέλεσμα της συσσώρευσης ρευστότητας που προήλθε από τις άμεσες κρατικές ενισχύσεις και τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό, οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα (επιχειρήσεων και νοικοκυριών) σημείωσαν σωρευτική αύξηση κατά 20,6 δισεκ. ευρώ, με προτίμηση για διακράτηση των πιο ρευστών μορφών καταθέσεων. Η αύξηση των καταθέσεων υποβοηθήθηκε και από τα μέτρα αναστολής πληρωμών δανειακών και φορολογικών υποχρεώσεων, αλλά και από την αποφυγή ή/και αναβολή πραγματοποίησης κεφαλαιακών και καταναλωτικών δαπανών τόσο για λόγους πρόνοιας όσο και αναγκαστικά εξαιτίας των μέτρων περιορισμού ή απαγόρευσης κατανάλωσης.

Το 2020 τα τραπεζικά επιτόκια καταθέσεων διατήρησαν την καθοδική πορεία τους. Συνεχίστηκε επίσης η υποχώρηση του ονομαστικού επιτοκίου επιχειρηματικής πίστης, παρά την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου λόγω πανδημίας. Όσον αφορά το κόστος τραπεζικού δανεισμού των νοικοκυριών, τα επιτόκια στεγαστικών δανείων υποχώρησαν ελαφρά, ενώ τα επιτόκια καταναλωτικών δανείων διατήρησαν την ανοδική πορεία τους. Σε πραγματικούς όρους όμως, τα τραπεζικά επιτόκια χορηγήσεων αυξήθηκαν λόγω του αποπληθωρισμού.

Οι κύριοι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα χρηματοοικονομικά και εποπτικά μεγέθη των τραπεζών κατά τη διάρκεια του 2020 ήταν: α) η σημαντική αύξηση των εσόδων τους, κυρίως όμως από μη επαναλαμβανόμενα έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις και όχι από τοκοφόρες εργασίες, β) ο σχηματισμός αυξημένων προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο, γ) η διατήρηση της κεφαλαιακής επάρκειας σε ικανοποιητικό επίπεδο και δ) η μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ). Υποχώρηση εμφάνισαν τα λειτουργικά έξοδα, κυρίως λόγω της περαιτέρω συρρίκνωσης του προσωπικού και της συνακόλουθης μείωσης των σχετικών δαπανών.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, τα καθαρά έσοδα προ προβλέψεων εμφάνισαν αύξηση. Λαμβανομένου όμως υπόψη του σχηματισμού αυξημένων προβλέψεων για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, οι τράπεζες σε επίπεδο συστήματος κατέγραψαν ζημιές. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας αναμένεται να βελτιωθεί μέσω συναλλαγών κεφαλαιακής ενίσχυσης που είτε έχουν ολοκληρωθεί είτε δρομολογούνται.

Οι συνέπειες της πανδημίας στον τραπεζικό τομέα αναμένεται να ενταθούν το 2021. Η επίπτωση αφορά κυρίως τη δημιουργία νέων ΜΕΔ, καθώς και την αναμενόμενη επιδείνωση του λόγου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων προς το σύνολο των εποπτικών κεφαλαίων. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προβλέψει ότι το 2021 θα δημιουργηθούν νέα ΜΕΔ ύψους 8-10 δισεκ. ευρώ.

Οι τράπεζες επομένως θα πρέπει να επανεξετάσουν την επάρκεια των προβλέψεών τους έναντι του πιστωτικού κινδύνου. Αν και το ποσοστό κάλυψης από προβλέψεις βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με το μέσο όρο της ΕΕ, είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο κρατών-μελών με υψηλό λόγο ΜΕΔ. Εκτός από τα “δίδυμα” προβλήματα των ΜΕΔ και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, οι ελληνικές τράπεζες αντιμετωπίζουν και μια σειρά από άλλες σοβαρές προκλήσεις, κοινές όμως και για τις περισσότερες τράπεζες της ευρωζώνης, όπως η χαμηλή οργανική κερδοφορία, λόγω και των χαμηλών επιτοκίων, ο αυξανόμενος ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα, προκλήσεις που πηγάζουν από την ατελή τραπεζική ένωση, καθώς και λοιπές προκλήσεις που συνδέονται με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με κυβερνοεπιθέσεις.

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια Τα ΜΕΔ ανήλθαν στο τέλος του Δεκεμβρίου 2020 σε 47,4 δισεκ. ευρώ, μειωμένα κατά περίπου 21 δισεκ. ευρώ συγκριτικά με το τέλος του Δεκεμβρίου 2019. Ο λόγος των ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων παραμένει υψηλός, 30,2%, έναντι μέσου όρου μόλις 2,8% στην ΕΕ. Σε σχέση όμως με το Μάρτιο του 2016, όταν είχε καταγραφεί ο μεγαλύτερος όγκος ΜΕΔ, έχει επιτευχθεί μείωση κατά περίπου 60 δισεκ. ευρώ, η οποία οφείλεται ως επί το πλείστον σε πωλήσεις δανείων και διαγραφές και πολύ λιγότερο σε εισπράξεις μέσω ενεργητικής διαχείρισης.

Ως προς τη διάρθρωση των ΜΕΔ σε απόλυτα μεγέθη, πάνω από το ήμισυ αφορά επιχειρηματικά δάνεια, το 1/3 περίπου στεγαστικά και το υπόλοιπο καταναλωτικά δάνεια. Επίσης, το ήμισυ σχεδόν του υπολοίπου των ΜΕΔ αφορά δάνεια που έχουν ήδη καταγγελθεί από τις τράπεζες, ενώ το υπόλοιπο των ΜΕΔ που συνδέονται με ρυθμίσεις αντιπροσωπεύει περίπου το 1/3 του συνόλου των ΜΕΔ. Επί δε του συνόλου των δανείων, εξυπηρετούμενων και μη, σε καθεστώς ρύθμισης υπάγεται περίπου το 1/5.

Επισημαίνεται ότι υψηλό ποσοστό των δανείων που είχαν τεθεί σε καθεστώς ρύθμισης εμφάνισε και πάλι καθυστέρηση, και μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις η εξέλιξη αυτή παρατηρήθηκε σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα μετά την εφαρμογή της ρύθμισης. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος “Ηρακλής” εντός του 2021, εκτιμάται ότι ο λόγος των ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων θα υποχωρήσει περίπου στο 25% και ο μέσος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας προσωρινά χαμηλότερα από τα σημερινά επίπεδα αλλά άνω του ελάχιστου εποπτικού ορίου, με ταυτόχρονη αύξηση του ποσοστού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στα κεφάλαια των τραπεζών.

Σε αυτούς τους δείκτες όμως δεν περιλαμβάνονται τα νέα ΜΕΔ που αναμένεται να προστεθούν στον υφιστάμενο όγκο, λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να αναληφθούν πρόσθετες ενέργειες οι οποίες θα διευκολύνουν την εμπροσθοβαρή αναγνώριση των ζημιών λόγω αυξημένου πιστωτικού κινδύνου εξαιτίας της πανδημίας και την εξυγίανση των ισολογισμών των τραπεζών μαζί με την αντιμετώπιση του προβλήματος των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Για το σκοπό αυτό, συμπληρωματικά με το υπό εξέλιξη πρόγραμμα “Ηρακλής”, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προτείνει προς την κυβέρνηση τη σύσταση εταιρίας διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού (Asset Management Company – AMC), στην οποία θα μεταβιβαστούν ΜΕΔ στην καθαρή λογιστική τους αξία και στη συνέχεια θα τιτλοποιηθούν σε πραγματικούς όρους αγοράς.

Η μεταβίβαση στην καθαρή λογιστική τους αξία παρέχει κίνητρα στις τράπεζες με υψηλό δείκτη ΜΕΔ, ενώ η τιτλοποίηση σε όρους αγοράς αυξάνει τη ρευστότητα των τραπεζών, ενισχύει την οργανική κερδοφορία και βελτιώνει την ποιότητα των εποπτικών κεφαλαίων. Σημαντικότερα, η πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδος επιλύει και το πρόβλημα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στα κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων. Σημειώνεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο θα παρέχει, έναντι προμήθειας από τις τράπεζες, την εγγύησή του ώστε να καλυφθεί η διαφορά μεταξύ της αξίας μεταβίβασης και της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας.

Επιπρόσθετα, οι τράπεζες θα καταβάλουν και ειδικό τέλος (σε βάθος πενταετίας) ως αμοιβή εισόδου στο σχήμα. Επίσης, το Ελληνικό Δημόσιο θα διατηρήσει το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη από υψηλότερες του αναμενομένου ανακτήσεις δανείων, μέσω διακράτησης του μεγαλύτερου μέρους των τίτλων κατώτερης διαβάθμισης. Η κυβέρνηση εξετάζει τη σκοπιμότητα της ίδρυσης εταιρίας διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού, όπως έχει προτείνει η Τράπεζα της Ελλάδος, και παράλληλα έχει αιτηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την επέκταση του προγράμματος “Ηρακλής”. Στην περίπτωση που δεν επιλεγεί τελικά η πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδος, θα πρέπει να βρεθεί ένας εναλλακτικός τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συνεπής με την κείμενη νομοθεσία περί κεφαλαιακών απαιτήσεων.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες το Νοέμβριο του 1993, με την υπ’ αριθμ. 535/5/02.11.1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (ΦΕΚ 198/23.11.1993) απέκτησαν τη δυνατότητα να μετεξελιχθούν σε Πιστωτικά Ιδρύματα. Με την Πράξη 2258/2.11.93 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίστηκε το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας τους με δυνατότητα να διενεργούν εργασίες που κατά τις ισχύουσες διατάξεις αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Δηλαδή, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες διέπονται από τους ίδιους κανόνες της Βασιλείας και υπάγονται στους νόμους 3601 και 3606, όπως και οι εμπορικές τράπεζες από πλευράς εποπτείας.

Στις 22.7.1995 δημιουργήθηκε η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (ΕΣΤΕ). Η Ένωση είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) και της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (ICBA).

Το 2018 ήταν έτος μετασχηματισμού για την ΕΣΤΕ καθώς υλοποιήθηκε συγχώνευση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Σερρών και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Έβρου με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας. Σήμερα η Ένωση αριθμεί 11 συνολικά μέλη, 6 Συνεταιριστικές Τράπεζες (Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δράμας-Έβρου, Καρδίτσας, Κεντρικής Μακεδονίας (Πιερίας- Σερρών), Χανίων) και 5 πιστωτικούς συνεταιρισμούς (Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Βοιωτίας, Μαγνησίας, Μεγαρίδος).

Το 2020 αποχώρησε η Παγκρήτιο τράπεζα λόγω μετατροπής της σε Ανώνυμη εταιρία.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό

Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο “κεφάλαιο” ανάπτυξης της Τράπεζας. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην επιλογή, εκπαίδευση, αξιολόγηση, διατήρηση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να αναδειχθεί ως προτιμώμενη επιλογή εργοδότη. Την 31η Δεκεμβρίου 2020 η Τράπεζα απασχολούσε 83 εργαζομένους. Αναλυτικά στοιχεία για τη σύνθεση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΦΥΛΟ		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΜΕΤ/ΚΟ	15	7	22	26,51%
ΑΕΙ	10	11	21	25,30%
ΤΕΙ	7	8	15	18,07%
ΛΥΚΕΙΟ	13	12	25	30,12%
ΣΥΝΟΛΟ	46	38	83	100,00%

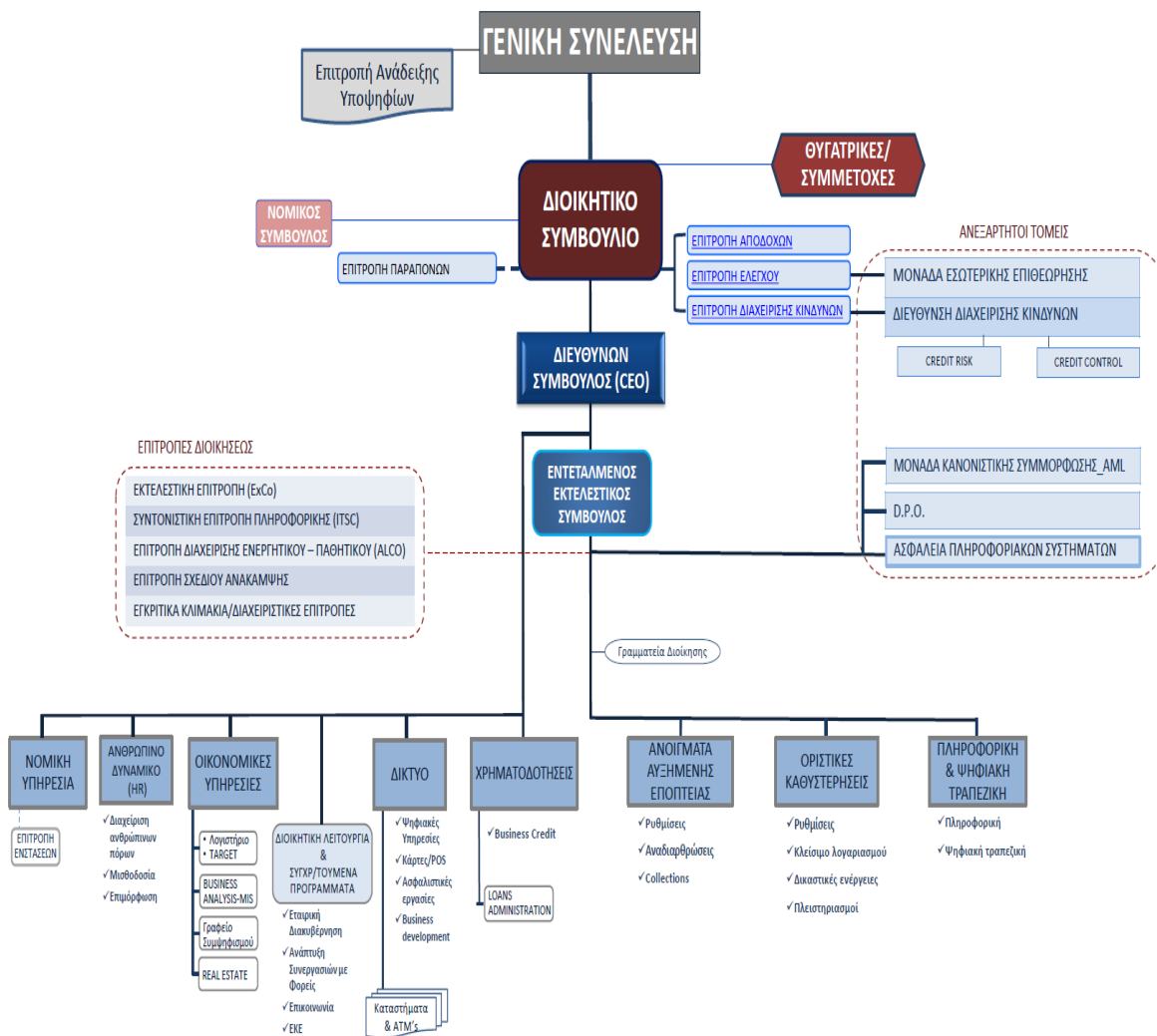
Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρώπινο δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

1. Νομιμότητα, διαφάνεια
2. Προτεραιότητα στους συνεταίρους-πελάτες,
3. Ποιότητα προσωπικής εξυπηρέτησης,
4. Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο

Η Τράπεζα ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό της και εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για αυτό:

- Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες, γενετήσιο προσανατολισμό κ.λπ.).
- Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δυνατότητες εξέλιξης βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζει το δικαίωμα άσκησης της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι και της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Το οργανόγραμμα της Τράπεζας, τη 31η Δεκεμβρίου του 2020 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται. Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας, αποτελούν τη βάση, στην οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της.

Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών

Ενεργητικό & Κεφάλαια

Το Ενεργητικό της Τράπεζας ανήλθε σε € 282.108 χιλ. έναντι € 275.088 χιλ. το 2019, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,55% η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη του Ενεργητικού κατά την τελευταία 5ετία.

ΕΤΗ	2017	2018	2019	2020
ΠΟΣΑ	218.015.350	251.117.631	275.088.216	282.108.174

Η εξέλιξη των κεφαλαίων και αποθεματικών της Τράπεζας το αντίστοιχο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΠΟΘΕΜ/ΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
2017	13.501.388	4.587.371	18.088.759
2018	17.895.701	813.444	18.709.144
2019	18.698.795	1.119.536	19.818.331
2020	20.263.059	1.612.828	21.875.887

Καταθέσεις

Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας το 2020, ανήλθαν στα € 246.781 χιλ. έναντι € 221.928 χιλ. το 2019, σημειώνοντας αύξηση κατά 11,20%.

Χαρακτηριστικό επίσης των τάσεων της αγοράς αλλά και του γενικότερου κλίματος, είναι και η σύνθεση των καταθέσεων, με τις προθεσμιακές καταθέσεις να καταλαμβάνουν το 59,71 % περίπου των τοποθετήσεων στην Τράπεζα, οι καταθέσεις ταμιευτηρίου το 20,91% και οι καταθέσεις όψεως και τρεχούμενοι το 19,38%.

Χορηγήσεις

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου, εφαρμόζοντας συνετή πολιτική, σημείωσε μικρή πιστωτική επέκταση εντός του 2020. Οι χορηγήσεις στο τέλος του 2020, αυξήθηκαν κατά 5,78% και ανήλθαν σε € 264.865 χιλ. έναντι € 250.392 χιλ. το 2019, ενισχύοντας τους παραγωγικούς τομείς της τοπικής οικονομίας.

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) την 31/12/20 ανήλθαν σε ποσοστό 55,7% επί του συνόλου του μεικτού υπολοίπου των χορηγήσεων, μειωμένα κατά περίπου 9,70% σε σχέση με την 31/12/19, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης της στρατηγικής διαχείρισης καθυστερημένων ανοιγμάτων, την βελτίωση των ανακτήσεων από λειτουργικές ροές και από ρευστοποίηση ακινήτων και την διαγραφή απαιτήσεων.

Εντός της κλειόμενης χρήσης σχηματίστηκαν πρόσθετες προβλέψεις για τη κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, ύψους € 3,3 εκατ.. Έτσι οι συνολικές προβλέψεις για τη κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν σε € 61,24 εκατ., έναντι € 66,3 εκατ. την 31/12/19, με αποτέλεσμα ο δείκτης κάλυψης των ΜΕΑ από προβλέψεις να βελτιωθεί και να διαμορφωθεί στο 40,30% έναντι 39,90% την 31/12/19.

Ο πίνακας που ακολουθεί εμφανίζει την εξέλιξη των σχετικών μεγεθών (ποσά σε €):

	2016	2017	2018	2019	2020
ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.605.283	151.970	9.630.979	2.192.560	3.253.144
ΣΥΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	54.412.752	54.564.722	64.195.701	66.291.676	61.235.729

Ο βαθμός κάλυψης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου, από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων και αξία λοιπών χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων, ανέρχεται σε 90,13%.

Λοιπές εργασίες

Το υπόλοιπο των εγγυητικών επιστολών σε κυκλοφορία το 2020 ανήλθε σε € 16.113 χιλ. και οι εισπραχθείσες προμήθειες από αυτές σε € 370 χιλ.

Η Τράπεζα και το 2020 ανέπτυξε περαιτέρω το δίκτυο των εγκατεστημένων σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις POS, προσεγγίζοντας τα 2.800 εγκατεστημένα τερματικά και συνεχίζει την επέκτασή με εντατικούς ρυθμούς κερδίζοντας σημαντικό μερίδιο της τοπικής αγοράς.

Σε συνεργασία με την Συνεταιριστική Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστικά και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα αποκομίζοντας προμήθειες, το ύψος των οποίων για το 2020 ανήλθε στο ποσό των € 94,60 χιλ.

Αποτελέσματα Χρήσης 2020

Τα αποτελέσματα χρήσης (κέρδη) προ προβλέψεων για τη χρήση 2020 ανήλθαν σε € 3.723 χιλ. έναντι € 2.769 χιλ. το 2019.

Το συνολικό ύψος των προβλέψεων για απομείωση απαιτήσεων που σχηματίστηκαν το 2020 ανήλθε σε € 3.315 χιλιάδες.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα έσοδα και τα έξοδα της χρήσης συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα του 2019.

Συνοπτική Κατάσταση Αποτελεσμάτων (σε χιλιάδες Ευρώ)

Περιγραφή	2020	2019
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	11.119	10.783
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	-2.645	-3.438
Καθαρά έσοδα από τόκους	8.474	7.345
Έσοδα προμηθειών	1.404	1.531
Έξοδα προμηθειών	0	-7
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	95	93
Καθαρά λοιπά έσοδα	308	300
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	10.280	9.263
Δαπάνες προσωπικού	-3.094	-3.103
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	-3.014	-3.016
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων και λοιπών άυλων περι/κών στοιχείων	-450	-375
Κέρδη/(ζημιές) προ προβλέψεων και φόρων	3.723	2.769
Προβλέψεις απομείωσης για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου και άλλων κινδύνων	-3.315	-2.389
Κέρδη/ (ζημιές) προ φόρων	408	381
Φόροι	-147	-169
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους	261	212

Δίκτυο Καταστημάτων & ATM

Η Τράπεζα την 31/12/20 διέθετε 7 καταστήματα, 14 ATMs και έχει παρουσία και στους 4 Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου.

Συγκεκριμένα λειτουργεί 3 καταστήματα στον Νομό Ιωαννίνων, 1 στον Νομό Άρτας, 1 στο Νομό Θεσπρωτίας και 2 στον Νομό Πρεβέζης. Κάθε κατάστημα διαθέτει ATM και 7 ακόμη μηχανήματα είναι εγκατεστημένα σε σημεία εκτός των καταστημάτων. Αναμένεται η έναρξη λειτουργίας νέου καταστήματος στο Μέτσοβο.

Στρατηγική Πληροφορικής/Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Η Τράπεζα στοχεύει στο ψηφιακό μέλλον των τραπεζών. Εκπονεί Στρατηγική Πληροφορικής επενδύοντας, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο που ακολουθεί, σημαντικά κεφάλαια στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Αναβαθμίζει το κεντρικό λειτουργικό σύστημά της και όλα τα δευτερεύοντα συστήματα που στηρίζονται σε αυτό με στόχο την ασφαλή και ορθή παραγωγή, διαχείριση και φύλαξη των δεδομένων, την άντληση της εποπτικής και εσωτερικής πληροφόρησης που θα την υποστηρίξουν στην αντιμετώπιση των κινδύνων που διαχειρίζεται και στην επίτευξη καλύτερων οικονομικών αποτελεσμάτων

Αναβαθμίζει τα ATMs, την πλατφόρμα της ηλεκτρονικής τραπεζικής και δημιουργεί ειδική εφαρμογή -APPLICATION-για τη χρήση Τραπεζικής, μέσω κινητού.

Προσαρμόζεται στα νέα κανονιστικά δεδομένα για την εξυπηρέτηση του κοινού απομακρυσμένα, που έχει στόχο την ανάπτυξη των συναλλαγών, την εξοικονόμηση χρόνου, την ταχύτητα στην ασφαλή εξυπηρέτηση, τη διεθνοποίηση των συναλλαγών και τον περιορισμό των μετακινήσεων που συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Σήμερα ο πελάτης της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου μπορεί να πραγματοποιεί πληρωμές, μεταφορές, εμβάσματα όπου κι αν βρίσκεται. Χρησιμοποιώντας την πιστωτική ή χρεωστική του κάρτα να κάνει συναλλαγές σε όποιο σημείο του πλανήτη κι αν βρίσκεται.

Δίπλα στον επιχειρηματία η Τράπεζα διαθέτει στην τοπική αγορά 2.800 POS και παρέχει στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να χειρίζονται τους επαγγελματικούς τους λογαριασμούς από το γραφείο τους.

Η σημαντικότητα αυτών των υπηρεσιών αποδείχτηκε κατά την πρόσφατη περίοδο της πανδημίας και στην ανταπόκριση των πελατών και συνεταιριών που τις χρησιμοποίησαν.

Η Τράπεζα επενδύει στην ασφάλεια των συναλλαγών και πιστοποιεί την ασφάλεια των πληροφοριών κατά ISO 27001, χρησιμοποιώντας ως συμβούλους τις μεγαλύτερες εταιρίες του κλάδου, όπως η NETBULL και η IBM.

Από το 2018 εκπαιδεύει το προσωπικό κι εφαρμόζει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μετρά για τη διαχείρισης και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενημερώνοντας με σαφήνεια τους συνταίρους και πελάτες, στο πλαίσιο της προσαρμογής με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, GDPR (General Data Protection Regulation).

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΑΠΟ COVID 19

Το ΔΣ, τα εκτελεστικά μέλη που διευθύνουν την Τράπεζα, η Διεύθυνση Πληροφορικής και ο Υπεύθυνος Ασφάλειας Πληροφοριών, έλαβαν άμεσα και δραστικά μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της Πανδημίας. Εγκρίθηκε άμεσα συμπληρωματική Πολιτική Αντιμετώπισης Επιπτώσεων από Πανδημία στην Πολιτική Ασφάλειας και Πολιτική Χρήσης Οικιακής Κινητής Συσκευής (Bring Your Own Device – BYOD). Συστάθηκε Ομάδα Παρακολούθησης των μέτρων με τη συμμετοχή του Διευθυντή Πληροφορικής και του Υπεύθυνου Ασφάλειας Πληροφοριών. Η Διεύθυνση Πληροφορικής υποστήριξε με επιτυχία την τηλεργασία του 40% - 50% των εργαζομένων, οι οποίοι εφοδιάστηκαν με τον απαραίτητο εξοπλισμό (φορητούς Η/Υ) και εργάζονταν εξ αποστάσεως με απόλυτη ασφάλεια, διασυνδεδεμένοι μέσω ελεγχόμενης πρόσβασης VPN. Σε κάθε φορητό Η/Υ υπάρχει εγκατεστημένο λογισμικό για ελέγχους κακόβουλου λογισμικού και για αναγνώριση και αποτροπή απειλών (Cisco AMP for Endpoint).

Επιπλέον, η Τράπεζα ανταποκρίθηκε εγκαίρως ενημερώνοντας το δίκτυο και τους πελάτες μέσω της ιστοσελίδας για όλες στις κακόβουλες ενέργειες που ανθίζουν στην εποχή του COVID-19 και έλαβε πρόσθετα μέτρα ασφάλειας των πληροφορικών συστημάτων, αυξάνοντας την επαγρύπνηση και αναβαθμίζοντας τα λογισμικά και τα λογισμικά ασφάλειας.

Κατά το έτος 2020 υλοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα:

Το Δ.Σ. της Τράπεζας έχει εγκρίνει το τριετές Επιχειρηματικό Σχέδιο, 2020-2022 με ετήσια αναθεώρηση του, και το οποίο περιλαμβάνει 20 έργα Πληροφορικής και προετοιμάζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του οργανισμού.

- Όπως κάθε χρόνο βάσει προγραμματισμού πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία δοκιμές για Συνέχιση Λειτουργίας Εργασιών από καταστροφή την 19/12/2020, μέσω του νέου Εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου. Η διαδικασία διήρκεσε περίπου 2 ώρες για την επαναλειτουργία των συστημάτων.
- Ολοκληρώθηκε την 30/4/2020, η εξ ολοκλήρου αναβάθμιση του ιστοτόπου της Τράπεζας που υποστηρίζει νέες τεχνολογίες καθώς και Search Engine Optimization. Η αναβάθμιση αφορά τη ψηφιακή του λειτουργία, την παραμετροποίηση της ασφάλειας αλλά και το περιεχόμενο και τη συμμόρφωσή του με όλο το κανονιστικό πλαίσιο (Προστασία καταναλωτών, GDPR, ασφάλεια πληροφοριών). Η παραπάνω ενέργεια γίνεται με την συνδρομή εξειδικευμένων εξωεπιχειρηματικών συμβούλων.
- Βελτίωση – προσθήκες υπηρεσιών στην υπηρεσία Ηλεκτρονικής Τραπεζικής e-Banking & m-Banking.
- Βελτίωση – προσθήκες υπηρεσιών στο Intranet. Στο Intranet ολοκληρώθηκαν οι εργασίες εγκατάστασης και χρήσης τεχνολογιών.NET &SQL Server, ώστε να υπάρχει καλύτερη και αμφίδρομη επικοινωνία με τα υπόλοιπα συστήματα. Υπάρχει συνεχής ενημέρωση με προσθήκη νέων εφαρμογών.
- Εγκατάσταση επικαιροποιημένης έκδοσης του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος σε ολόκληρο το δίκτυο. Για το υφιστάμενο πληροφοριακό μας σύστημα CSB1, διενεργήθηκαν οι αναγκαίες βελτιώσεις – αναβαθμίσεις καθώς και η επικαιροποίηση δεδομένων, στα πλαίσια της επικείμενης μετάπτωσης στο νέο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα (Core Banking) της Τράπεζας.
- Συνεχίζεται η προετοιμασία υποδομών και pre-migration για το νέο μας πληροφοριακό σύστημα. Οι ομάδες εργασίας που είχαν συσταθεί για την υλοποίηση του σημαντικότερου έργου που είναι σε εξέλιξη και αφορά τη μετάπτωση στο νέο πληροφοριακό μας σύστημα στο τέλος του 1ου 6μηνου του 2021.
- Ολοκληρώθηκε η διαδικασία απ' ευθείας σύνδεσης της Τράπεζας με τρίτους παρόχους – συνεργάτες πχ ΔΙΑΣ & S.I.A., μέσω του Εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου ώστε να βελτιωθεί η απόκριση των συστημάτων μας και να υποστηρίξουμε το σύνολο των εργασιών και καναλιών εξυπηρέτησης της Τράπεζας.

- Μετά τη δημιουργία και εγκατάσταση της υποδομής του Datawarehouse, έχει ξεκινήσει και εμπλουτίζεται η υλοποίηση της τροφοδότησης του, από διαφορετικές πηγές και η εξαγωγή MIS reporting.
- Με δεδομένη την υποχρεωτική μας συμμόρφωση για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων, η τράπεζα υλοποιεί πρόγραμμα συμμόρφωσης με τον κανονισμό GDPR σε συνεργασία με την εταιρία SPACE.
- Λόγω άμεσων αναγκών, αναβαθμίστηκε – επεκτάθηκε το storage, με τη προμήθεια, νέου εξοπλισμού NETAPP.
- Ολοκληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία η εφαρμογή Risk Profiler, που αξιολογεί και διαχειρίζεται τις αιτήσεις δανείων και καρτών.
- Με την υλοποίηση του έργου, Risk Profiler, ολοκληρώθηκε και η εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης εγγράφων (Document Management) της εταιρίας OpenText, καθώς έχει άμεση συσχέτιση με άλλα έργα όπως το GDPR & το νέο Πληροφοριακό σύστημα. Η υπηρεσία αυτή θα μας παρέχει σημαντική βελτίωση στις διαδικασίες και στην ασφάλεια.
- Η Τράπεζα συμμορφούμενη στην οδηγία της PSD2 & Open Banking, ολοκλήρωσε την εγκατάσταση και λειτουργία του Sandbox και παραγωγικού περιβάλλοντος σχετικών APIs, για κάρτες, σε συνεργασία με την εταιρεία CROWD POLICY στο βαθμό που την αφορά.
- Η Τράπεζα στα πλαίσια του έργου ISO-27001, ολοκλήρωσε την επικαιροποίηση- βελτίωση της μεθοδολογίας για τον λειτουργικό κίνδυνο που απορρέει από τα πληροφοριακά συστήματα. Αξιολογούνται ήδη προτάσεις απόκτησης εργαλείων, κατ' αρχήν, καταγραφής και στη συνέχεια αξιολόγησης των γεγονότων (events) που προκαλούν λειτουργικούς κινδύνους. Επίσης η νέα επικαιροποιημένη Πολιτική Ασφαλείας έχει ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή και έλαβε έγκριση από το Δ.Σ. Στο πλαίσιο των πολιτικών ασφαλείας και του νέου εναλλακτικού μηχανογραφικού κέντρου πραγματοποιήθηκε ενημέρωση και τεκμηρίωση ΣΣΕ & ΣΑΚ.
- Ολοκληρώθηκε σε συνεργασία με τους εξω-επιχειρηματικούς συμβούλους ο έλεγχος Π.Σ. από τη PwC, που αφορούσε την πιστοποίηση ολοκλήρωσης των ευρημάτων από το τελευταίο έλεγχο από τον επόπτη.
- Ολοκληρώθηκε η Εγκατάσταση στους tellers ψηφιακής υπογραφής (με tablet) που υποστηρίζουν βιομετρικά χαρακτηριστικά και ελέγχους. Για τους χρήστες των ταμείων και εξυπηρέτησης πελατείας, θα τεθούν σε λειτουργία με την έναρξη του νέου Core Banking System. Παράλληλα με τη χρήση της τεχνολογίας αυτής, θα αναπροσαρμοστεί το μεγαλύτερο μέρος των αιτήσεων ώστε οι πελάτες να υπογράφουν ψηφιακά.
- Ανανεώθηκε, σαν DPO, η σύμβαση συνεργασίας με τη SPACE, για τη υποστήριξη σε θέματα GDPR.
- Ανανεώθηκε, σαν σύμβουλο ασφάλειας Π.Σ., η σύμβαση συνεργασίας με τη NetBull, για τη υποστήριξη σε θέματα ασφάλειας Π.Σ.
- Αναβαθμίστηκαν όλοι οι end-of-support Windows Servers σε έκδοση 2019.

Στο τρέχον έτος, η Τράπεζα έχει ξεκινήσει τη διαδικασία συμμόρφωσης με το ISO-27001 με την εταιρεία NetBull και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί το β' εξάμηνο του έτους 2021.

Υλοποιώντας το 3 ετές Business Plan για το τρέχον έτος προβλέπονται τα παρακάτω:

- Δημιουργία προϊόντος διαχείρισης πληρωμών με χρήση smart phone & tablets για Ελληνικές επιχειρήσεις στη Περιφέρεια Ηπείρου. Η Τράπεζα έχοντας σχεδιάσει ψηφιακή στρατηγική, σκοπεύει να υλοποιήσει, μετά και τη ολοκλήρωση της εγκατάστασης του νέου πληροφοριακού συστήματος, τη δυνατότητα πληρωμών μέσω κινητού τηλεφώνου (Mobile Banking). Η σχετική υλοποίηση είναι σε φάση σχεδιασμού και αναμένεται να εξυπηρετήσει τους συναλλασσόμενους να πραγματοποιούν τις αγορές τους ηλεκτρονικά σε τοπικές επιχειρήσεις.
- Κατά τη συγγραφή της έκθεσης, είχε ξεκινήσει το έργο, Εγκατάστασης λογισμικού ασφάλειας των Η/Υ & Servers, που θα υποστηρίζει Full Disk Encryption, Removable media encryption, Deslock + Go portable encryption, File & folder encryption, Outlook plugin form email & attachments, Text & clipboard encryption, Virtual disks & encrypted archives, Centralized management compatible. Όπως αναφέρεται και ανωτέρω, σημαντικό μέλημα του οργανισμού είναι η ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και των δεδομένων, για το λόγο αυτό, με την ανανέωση DPO (SPACE) και Security Officer (NetBull) σε εξωτερικούς συνεργάτες, έχει προγραμματιστεί η εγκατάσταση ειδικού λογισμικού για κρυπτογράφηση που αφορά τη προστασία των προσωπικών δεδομένων.
- Εγκατάσταση Interactive Machine Teller για το υπό σχεδιασμό e-branch. Για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τράπεζας, έχει σχεδιασθεί η λειτουργία ενός Hybrid Branch (h-Branch) το οποίο θα περιλαμβάνει ένα Interactive Machine Teller. Η λειτουργία του συστήματος περιλαμβάνει video επικοινωνία, scanner για αποστολή δικαιολογητικών, όλες τις λειτουργίες που παρέχει ένα ATM καθώς και κατάθεση επιταγών.

- Ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής προμηθευτή για τις νέες υπηρεσίες που αφορούν το Target1, TIPS, T2S.
- Κατά τη συγγραφή της έκθεσης, είχε ολοκληρωθεί και ανάθεση στην εταιρία NetBull, (S.O.C) Monitoring System, για την ασφάλεια των συστημάτων 24/7 (CyberSecurity)
- Μετά την ολοκλήρωση του έργου μετάπτωσης στο νέο Core Banking, προγραμματίζεται το IT Audit από εξειδικευμένη εταιρία.
- Αναβάθμιση νέου e-banking, παράλληλα με το Core Banking, το οποίο θα περιλαμβάνει το διαχωρισμό σε Retail & Corporate πελάτες.
- Αναβάθμιση νέου m-banking, παράλληλα με το Core Banking, το οποίο θα περιλαμβάνει πρόσθετες συναλλαγές, όπως πληρωμές, μεταφορές, ανάγνωση QRCode κλπ.
- Για την ασφαλέστερη και αποτελεσματικότερη αποθήκευση των αρχείων, έχει γίνει προγραμματισμός για αντικατάσταση του μηχανισμού που λαμβάνει καθημερινά τα αντίγραφα ασφαλείας. Σήμερα, λειτουργούμε με παρωχημένη τεχνολογία, η οποία είναι μη αναβαθμιζόμενη και όχι τόσο αποτελεσματική (tapes). Επίσης, η νέα τεχνολογία, θα μας επιτρέψει ευκολότερα να υλοποιήσουμε και το επόμενο βήμα, που είναι, η αυτοματοποιημένη ύπαρξη αντίγραφου ασφαλείας σε τρίτο χώρο, εκτός Τράπεζας.
- Για τις ανάγκες ανοίγματος λογαριασμού και πελάτη, θα αναζητηθεί η βέλτιστη λύση για υπηρεσία Digital Onboarding.
- Για τη βελτίωση υπηρεσίας customer service, εξετάζεται η λύση του Chat Bot
- Προγραμματίζεται η σταδιακή αντικατάσταση Η/Υ παρωχημένης τεχνολογίας και λειτουργικών συστημάτων, σε Windows 10.
- Αντικατάσταση των routers που είναι end-of-support
- Υλοποίηση Υπηρεσίας ασφαλείας διαδικτυακών εφαρμογών (Web application firewall)
- Μηχανισμός προστασίας Βάσεων δεδομένων του e-banking

Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εκτίμηση και στην παρακολούθηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα δια μέσω των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, οι μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων, λόγω μεταβολών στα επίπεδα τιμών και επιτοκίων της αγοράς, και η επάρκεια εποπτικών και εσωτερικών κεφαλαίων σε αποδεκτά επίπεδα, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Η Τράπεζα, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών εντοπίζει, παρακολουθεί και αναλύει αυτούς τους κινδύνους λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα επανεξετάζει συχνά τις πολιτικές και τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει, ώστε να ενσωματώνει τις μεταβολές της αγοράς και των προϊόντων και να αναπτύσσει πιο αποτελεσματικές στρατηγικές.

Υπεύθυνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) και σε τελικό επίπεδο το ΔΣ. Η διαμόρφωση στρατηγικής ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της τράπεζας, και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και η επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων αξιολογούνται από το ΔΣ.

Υπεύθυνη για την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Πλαίσιο Διακυβέρνησης Διαχείρισης Κινδύνων

Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της τράπεζας εκπορεύονται από τις προβλέψεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Τράπεζας, τον ετήσιο προϋπολογισμό της και το εκάστοτε εφαρμόσιμο επιχειρηματικό της σχέδιο.

Στο πλαίσιο μιας διαφανούς και λειτουργικής πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες διαδικασίες που καθορίζουν τη στρατηγική της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων. Εντός του 2020 ολοκληρώθηκε η καταγραφή μιας ενιαίας και συνεκτικής Στρατηγικής Διαχείρισης Κινδύνων ώστε να τεκμηριώνεται επαρκώς ο βαθμός ανάληψης των κινδύνων από την Τράπεζα καθώς και η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή τους βάσει στόχων (risk metrics).

Στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι, η Τράπεζα παρότι δεν υποχρεούται να συστήσει Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με το μέγεθός της και την πολυπλοκότητα των εργασιών της, όπως ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006 προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της σχετικής ΠΔ/ΤΕ καθώς και την τήρηση των όρων συνεργασίας που έχει με τους Στρατηγικούς Επενδυτές. Η Τράπεζα, με την από 2/10.11.2016 απόφαση του Δ.Σ., προχώρησε στη σύσταση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να

δημιουργήσει διαδικασίες για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, οι οποίες να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της, των κανονισμών και των πολιτικών της.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει ένα μοντέλο «Τριών Γραμμών Άμυνας» για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Στην Πρώτη Γραμμή Άμυνας είναι οι εμπορικές και οι λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αυτές εντοπίζονται στην καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας, κυρίως μέσω των καταστημάτων της. Τα καταστήματα και οι κεντρικές διευθύνσεις που εμπλέκονται στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας λαμβάνουν υπόψη τους τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, που αποτελεί την Δεύτερη Γραμμή Άμυνας.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ως ανεξάρτητη διοικητικά μονάδα είναι επιφορτισμένη με τη συνεχή αξιολόγηση και παρακολούθηση της ανάληψης κινδύνου που απορρέει από τις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Δεύτερη Γραμμή Άμυνας συμπληρώνεται από την Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία είναι επίσης διοικητικά ανεξάρτητη, διασφαλίζει την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και έχει τη δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της.

Η Τρίτη γραμμή άμυνας αφορά τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου που αποτελεί μια ανεξάρτητη και αντικειμενική δραστηριότητα ελέγχου που παρέχει διασφάλιση και συμβουλευτικό έργο εξασφαλίζοντας έτσι την εφαρμογή των πολιτικών και κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία της Τράπεζας. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της διαρκούς και συστηματικής αξιολόγησης της διαχείρισης των αναλαμβανόμενων κινδύνων καθώς και των διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου που ακολουθούνται από τις δυο πρώτες γραμμές άμυνας, ενώ στους σκοπούς της δραστηριότητας της συμπεριλαμβάνεται και η διακυβέρνηση της Τράπεζας. Τέλος προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των προαναφερόμενων και παρακολουθεί την υλοποίηση των διορθωτικών ενεργειών σε τυχόν αναδειχθείσες αδυναμίες. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων δεν συμμετέχουν στη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων και τα μέλη που τις απαρτίζουν δεν έχουν κανενός είδους σχέση με τα υπόλοιπα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας, εξασφαλίζοντας την εύρωστη, εύρυθμη και διαφανή περάτωση των καθηκόντων τους.

ΔΑΕΕΚ – ΔΑΕΕΡ

Ο κύριος σκοπός της έκθεσης για τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) είναι να περιγράψει την προσέγγιση που ακολουθεί η Τράπεζα στο πλαίσιο της αξιολόγησης και επάρκειας των κεφαλαίων της. Θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να καλύψει όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα σε συνεχή βάση. Επίσης, γίνεται αξιολόγηση της επάρκειας των κεφαλαίων της με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2020, με βάση τις μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις σε διάστημα τριών ετών.

Η ΔΑΕΕΚ περιγράφει αναλυτικά τη προσέγγιση της τράπεζας για την εσωτερική αξιολόγηση του κεφαλαίου, όσον αφορά:

—Τους κινδύνους του Πυλώνα Ι (αγοράς, πιστωτικό και λειτουργικό) για τους οποίους υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση,

—Τους πρόσθετους κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα Ι και που αξιολογεί στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ.

Αντίστοιχα η Τράπεζα αξιολογεί ετησίως με τη Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ΔΑΕΕΡ) το μέγεθος των κινδύνων ρευστότητας καθώς και των διαδικασιών, μέτρων, πολιτικών, μηχανισμών ελέγχου, προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης, στη βάση των αρχών της Βασιλείας και των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Σχέδιο Ανάκαμψης (ΣΧ.ΑΝ.)

Το ΣΧ.ΑΝ. διασφαλίζει ότι η Τράπεζα μπορεί να ανακάμψει από σοβαρές μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές πιέσεις, αποφεύγοντας την περιέλευση του ιδρύματος σε σημείο αφερεγγυότητας και την λήψη μέτρων εξυγίανσης από την αρμόδια εποπτική αρχή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει σαφείς προσδοκίες για την παράδοση και εκτέλεση του ΣΧ.ΑΝ. Το ΣΧ.ΑΝ αναπτύσσεται, ανήκει και εκτελείται από την Ανώτερη Διοίκηση, αναδεικνύοντας την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Η Ανώτερη Διοίκηση της Τράπεζας έχει καθιερώσει ένα πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης, ορίζοντας τις αρχές για την προετοιμασία του ΣΧ.ΑΝ, τη διαδικασία έγκρισης και τη διαδικασία διακυβέρνησης σε περίπτωση που πρέπει να εφαρμοστεί το σχέδιο σε κατάσταση κρίσης. Το πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης ενσωματώνεται στο υφιστάμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, στοχεύοντας στον έγκαιρο προσδιορισμό του βέλτιστου τρόπου εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψη για την επαρκή διαχείριση μιας κρίσης.

Το ΣΧ.ΑΝ. παρέχει μια λίστα με δυνητικές επιλογές ανάκαμψης, οι οποίες έχουν προκύψει από την αξιολόγηση ενός μακροσκελούς καταλόγου αξιόπιστων, εφικτών και αποτελεσματικών επιλογών, επιτρέποντας στην Τράπεζα να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά τους βάσει μιας σειράς σεναρίων ακραίων καταστάσεων.

Το ΣΧ.ΑΝ προσδιορίζει τύπους σεναρίων ακραίων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων του ιδιοσυγκρασιακού και του συστημικού κλονισμού, καθώς και του συνδυασμού των δύο τύπων κλονισμού. Επιπροσθέτως, το Σχέδιο παράσχει την μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων των επιλογών ανάκαμψης, αξιολογεί τους κινδύνους που σχετίζονται με τις επιλογές ανάκαμψης και περιγράφει συγκεκριμένες λύσεις για την υπέρβαση των πιθανών προβλημάτων και την επαναφορά των Δεικτών Ανάκαμψής του Σχεδίου πάνω από τα επίπεδα των ορίων υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει σε κυβερνητική στήριξη.

Επιπλέον, το ΣΧ.ΑΝ παρέχει ένα λεπτομερές σχέδιο επικοινωνίας και γνωστοποίησης που καλύπτει την επικοινωνία εντός της Τράπεζας, καθώς και την εξωτερική επικοινωνία με τους μετόχους και τις αρμόδιες αρχές, αντιμετωπίζοντας τυχόν αρνητικές αντιδράσεις στην αγορά. Τέλος, το ΣΧ.ΑΝ περιλαμβάνει μια σειρά προπαρασκευαστικών μέτρων που μπορούν να διευκολύνουν την εφαρμογή των επιλογών σε κατάσταση κρίσης.

Η ανάπτυξη του ΣΧ.ΑΝ διεξήχθη υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από ανώτερα στελέχη, που συνέβαλαν στην παραγωγή διαφόρων ροών εργασίας του ΣΧ.ΑΝ (π.χ. δείκτες ανάκαμψης, ακραία σεναρία, επιλογές ανάκαμψης, κτλ.), καθώς και στον σχεδιασμό της εσωτερικής διακυβέρνησης και των σχετικών διαδικασιών.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η Τράπεζα είχε θεσπίσει από το 1998 την εφαρμογή αρχών εταιρικής διακυβέρνησης, εξασφαλίζοντας έτσι την άρτια και διαφανή διεξαγωγή των λειτουργιών της και την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τους συνεταιίρους της και τους πελάτες της

Η εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας διέπεται από το νόμο 4261/2014 που αφορά στα Πιστωτικά Ιδρύματα και εποπτεύεται από την ΤτΕ. Το σύστημα διακυβέρνησης ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και στηρίζεται στην προσέγγιση, κατανόηση, ανάληψη και επιτυχή διαχείριση κάθε είδους κινδύνου.

Ήδη, από τις αρχές του 2020 τέθηκε σε εφαρμογή αναθεωρημένος Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης. Αναπτύσσεται σε υφιστάμενες ή υπό αναθεώρηση πολιτικές, κανονισμούς και διαδικασίες, με σκοπό τη δημιουργία πλήρους εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου, προσαρμοσμένου στο αντίστοιχο ευρωπαϊκό και εθνικό, για την απρόσκοπτη και εύρυθμη καθημερινή λειτουργία της οργανωτικής δομής.

Ο Κανονισμός Εταιρικής διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού μοντέλου με την παράλληλη εμπέδωση μια ενιαίας επιχειρηματικής φιλοσοφίας. Μεταξύ άλλων επιτυγχάνει:

- ✓ Την εγκαθίδρυση μιας σαφούς οργανωτικής δομής.
- ✓ Τη θέσπιση ξεκάθαρων γραμμών αναφοράς της Τράπεζας.
- ✓ Την αναλυτική περιγραφή της Ιεραρχίας των μονάδων που απαρτίζουν την οργανωτική δομή της Τράπεζας.
- ✓ Την απόδοση διακριτών και ανεξάρτητων αρμοδιοτήτων στις εμπλεκόμενες με τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο μονάδες.

Η επιτυχής διοίκηση και αποτελεσματικότητα της Τράπεζας συμπληρώνεται από μια σειρά Επιτροπών, σε εναρμόνιση με τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Διακρίνονται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στις λοιπές Επιτροπές της Διοίκησης, υπεύθυνες για εξειδικευμένα θέματα που χρήζουν ανάλογης διαφάνειας και τεχνικής κατάρτισης.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης βρίσκεται στο επίκεντρο των λειτουργιών του πλαισίου διοίκησης και λειτουργίας της Τράπεζας. Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει την ανάγκη εφαρμογής της στην καθημερινή διαχείριση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, καθώς και στις διαδικασίες λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Το σύνολο των στρατηγικών, πολιτικών και κανονισμών του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας και βελτιώνουν τις γραμμές αναφοράς και την παραγωγή αποτελεσματικότητά της. Συνοδεύονται από διαδικασίες που περιγράφουν τις αρμοδιότητες στην εργασία, έργο που βρίσκεται σε διαρκή επικαιροποίηση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχοντας την τελική ευθύνη και τη γενική εποπτεία του τρόπου εφαρμογής του Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον αξιολογεί και ζητά την αναπροσαρμογή του, όποτε αυτό κριθεί σκόπιμο.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια βελτίωσης του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα προέβη στις ακόλουθες ενέργειες κατά το 2020:

- ✓ Ολοκλήρωση και έγκριση νέου Ζετούς Επιχειρηματικού Σχεδίου για το διάστημα 2020-2022
- ✓ Εκπόνηση ή/και αναθεώρηση, με έγκριση του Δ.Σ. των εξής:
 - Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης (αρ. αποφ. Δ.Σ.: 73/30.03.2020)
 - Κανονισμός λειτουργίας Εκτελεστικής Επιτροπής (αρ. αποφ. Δ.Σ.: 73/30.03.2020)
 - Κανονισμός λειτουργίας Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 78/15.06.2020)
 - Αναδιάρθρωση Διευθύνσεων – Αναθεώρηση Οργανογράμματος (αρ. αποφ. Δ.Σ. 85/26.8.2020)

- Risk Appetite Statements (αρ. αποφ. Δ.Σ. 88/29.09.2020)
- Στρατηγική & Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας (αρ. αποφ. Δ.Σ. 88/29.09.2020)
- Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας (αρ. αποφ. Δ.Σ. 88/29.09.2020)
- Πολιτική Ανοχής Κινδύνων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 88/29.09.2020)
- Πολιτική Εξασφαλίσεων & Εκτιμήσεων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 95/10 & 18.12.2020)
- Πολιτική Αποδοχών (αρ. αποφ. Δ.Σ. 95/10 & 18.12.2020)
- Πολιτικές Ασφάλειας Πληροφοριών (αρ. αποφ. Δ.Σ. 95/10 & 18.12.2020)
- Πολιτική υπό όρους άφεσης χρέους & διαγραφών (αρ. αποφ. Δ.Σ. 97/30.12.2020)
- Στρατηγική Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (αρ. αποφ. Δ.Σ. 97/30.12.2020)

Εσωτερικές Διαδικασίες Ελέγχου

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου προκειμένου να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της έχει θεσπίσει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου, οι οποίες εφαρμόζονται και αξιολογούνται από τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης. Η συγκεκριμένη μονάδα αποτελεί αναπόσπαστο οργανικό μέρος της συνολικής λειτουργίας της Τράπεζας. Έχει ανεξάρτητη, Αντικειμενική, Διαβεβαιωτική και Συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών. Έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες της.

Ο επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητας του στην Επιτροπή Ελέγχου και μέσω αυτής στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης υιοθετεί και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα “ Διεθνή Επαγγελματικά Πρότυπα Άσκησης του Εσωτερικού Ελέγχου ” καθώς και του Κώδικα Δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA) αναπτύσσοντας διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη βέλτιστες πρακτικές που απαιτούνται από τις κατευθυντήριες οδηγίες των Εποπτικών Αρχών και των εισηγήσεων διεθνώς αναγνωρισμένων οργανισμών. Στα πλαίσια των ανωτέρω η Διοίκηση της Τράπεζας αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο Εσωτερικός Έλεγχος αφουγκράζεται τις ανάγκες λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ενισχύοντας αυτήν με κάθε πρόσφορο μέσο όπως η συνεργασία που έχει αναπτυχθεί με εξωτερικό σύμβουλο πολυετούς εμπειρίας.

Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Η Μονάδα Κανονιστική Συμμόρφωση λειτουργεί με σκοπό να διασφαλισθεί ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, εφαρμόζει τις βέλτιστες πρακτικές

Λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρησιακές μονάδες που ελέγχει. Έχει απευθείας γραμμή αναφοράς στην ανώτερη Διοίκηση και στην Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου ώστε να ενισχύεται η λειτουργία της και κατοχυρώνεται η ανεξαρτησία της.

Υποστηρίζει την Τράπεζα στη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης εποπτεύοντας και συντονίζοντας τη συμμόρφωση της με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τους κανόνες των Εποπτικών Αρχών, καθώς και τους εσωτερικούς κανόνες που έχουν υιοθετηθεί. Οι βασικές αρμοδιότητές της Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι:

- ✓ Νέοι νόμοι και κανονισμοί – Ενημερώνει τη Διοίκηση και τις επιχειρησιακές μονάδες για νέους νόμους και κανονισμούς και τη συμβουλεύει σχετικά με τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν.
- ✓ Κίνδυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης – Παρακολουθεί το κανονιστικό πλαίσιο και διενεργεί αξιολόγηση των κινδύνων μη συμμόρφωσης με αυτό. Υποστηρίζει την Τράπεζα ώστε να παρακολουθεί, να εντοπίζει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης.

Ειδικότερα, διενεργεί τα παραπάνω κυρίως σε σχέση με τα ακόλουθα ζητήματα:

- ✓ Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας – Υιοθετεί τις απαραίτητες πολιτικές και διαδικασίες και παρακολουθεί την εφαρμογή τους, υποστηριζόμενη από τεχνολογικά συστήματα κι εφαρμογές αιχμής
- ✓ Προστασία καταναλωτή – Ελέγχει τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς προστασίας του καταναλωτή. Εποπτεύει τον χειρισμό των παραπόνων που έχουν κοινοποιηθεί στην Τράπεζα ή στις ρυθμιστικές αρχές.
- ✓ Εποπτικές αρχές – Εποπτεύει την ανταπόκριση στα αιτήματα εποπτικών και άλλων αρχών έγκαιρα και έγκυρα. Συνεργάζεται μαζί τους για να διευκολύνει το έργο τους. Ελέγχει ότι όλες οι μονάδες τηρούν τις υποχρεώσεις και τις προθεσμίες υποβολής στοιχείων. Ενημερώνει τη Διοίκηση και την Επιτροπή Ελέγχου για τυχόν καθυστερήσεις και πρόστιμα.
- ✓ Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) – Ελέγχει την ποιότητα των πληροφοριών που υποβάλλονται στο ΤΕΚΕ, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο.

- ✓ Κώδικας Δεοντολογίας και Ηθικής – Καταρτίζει τον Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής. Ο Κώδικας ισχύει για όλο το ανθρώπινο δυναμικό και παρέχει το πλαίσιο αρχών, κανόνων, συμπεριφορών και αποφάσεων που το ανθρώπινο δυναμικό οφείλει να ακολουθεί κατά την επαγγελματική του ενασχόληση. Η Κανονιστική Συμμόρφωση παρακολουθεί την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας και Ηθικής με σκοπό τον εντοπισμό περιπτώσεων πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων, διαφθοράς, δωροδοκίας ή άλλων ασυνήθιστων συναλλαγών.
- ✓ Υποβάλλει τις προβλεπόμενες εποπτικές αναφορές
- ✓ Το έργο της ΜΚΣ ελέγχεται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και ανεξάρτητες εξειδικευμένες ελεγκτικές εταιρείες, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Υλικοτεχνική Υποδομή

Η στρατηγική οργανικής ανάπτυξης της Τράπεζας υπηρετεί και βασίζεται στους ίδιους τέσσερις πυλώνες που διατρέχουν το σύνολο του Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Επιχειρείται η ανάπτυξη των εργασιών με χρήση περιορισμένης αύξησης της φυσικής παρουσίας σε τοπικές αγορές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημαντική υποστήριξη της διείσδυσης με ηλεκτρονικά δίκτυα και κατάλληλες συνεργασίες.

Στο δρόμο προς τη ψηφιακή μετάβαση η Τράπεζα υιοθετεί σύγχρονες τεχνολογικά λύσεις που της επιτρέπουν:

- Να μειώνει το κόστος εξυπηρέτησης, οδηγώντας στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου αύξησης της κερδοφορίας
- Να καλύπτει με ασφάλεια όλο το φάσμα των σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών
- Να διατηρείται στην κορυφή από την άποψη της δυνατότητας ενσωμάτωσης καινοτομιών και χρήσης τεχνολογίας αιχμής

Προϊόντα και υπηρεσίες

Η Τράπεζα διαθέτει στην αγορά πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταθετικά προϊόντα υψηλών αποδόσεων και χορηγητικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής τα οποία σχεδιάζονται με ευελιξία για να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ιδιωτών πελατών της.

Οι κύριες κατηγορίες επιχειρηματικών πελατών είναι :

- Βιοτέχνες – Επαγγελματίες – Έμποροι που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- Αγρότες / Κτηνοτρόφοι.
- Ιδιοκτήτες Ξενοδοχείων και λοιπών τουριστικών καταλυμάτων.
- Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Κατασκευαστές / Τεχνικές Εταιρείες.
- Νοικοκυριά για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και λοιπών καταναλωτικών αναγκών.

Η Τράπεζα εντός του 2020 παρείχε τα κάτωθι προϊόντα χρηματοδότησεων:

- **Μικροπιστώσεις EaSI**, με παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την πρόσβαση δικαιούχων σε μικροπιστώσεις μέχρι €25.000 με την εγγύηση του ΕΤαΕ, για κάλυψη αναγκών τόσο κεφαλαίου κίνησης και χρηματοδότησης αγοράς παγίων στοιχείων. Παράλληλα, στο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται και η παροχή εστιασμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης, συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης (υπηρεσίες Mentoring) στους δικαιούχους που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα.
- **Ήπειρος Ανάπτυξη**, Ολοκληρωμένο πακέτο προϊόντων και υπηρεσιών που απευθύνεται σε νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις που τα επενδυτικά τους προγράμματα έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ ή σε άλλα επιδοτούμενα προγράμματα.
- **Κεφάλαια κινήσεως και δάνεια παγίων**, για κάλυψη ρευστότητας των επιχειρήσεων και την υλοποίηση επενδυτικών προγραμμάτων.

Η Τράπεζα συμμετείχε σε όλα τα κρατικά προγράμματα στήριξης των πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων, επαγγελματιών και φυσικών προσώπων:

- **ΤΕΠΙΧ ΙΙ (Υποπρογράμματα 3 και 4):** Χορήγηση κεφαλαίων κινήσεως με επιδότηση του επιτοκίου για τα δύο πρώτα έτη.
- **Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19:** Το «Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19» δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δανειακά κεφάλαια, μέσω της παροχής

εγγυοδοσίας. Αντικειμενικός σκοπός του είναι ο μετριασμός των επιπτώσεων της Πανδημίας COVID -19 στη λειτουργία των επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητάς τους με δάνεια κεφαλαίου κίνησης.

- **Πρόγραμμα Επιδότησης τόκων:** Ενίσχυση των επιχειρήσεων που πλήττονται από τα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, με τη μορφή κάλυψης των τόκων των επιχειρηματικών δανειακών υποχρεώσεών τους για περίοδο 5 μηνών.
- **Πρόγραμμα «Γέφυρα»:** Συνεισφορά του Δημοσίου στις δόσεις για την αποπληρωμή των πάσης φύσεως δανείων φυσικών ή νομικών προσώπων προς χρηματοδοτικούς φορείς που εξασφαλίζονται με εμπράγματα ασφάλεια στην κύρια κατοικία του οφειλέτη.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η συνεταιριστική ιδέα πάνω στις αρχές της οποίας δομήθηκε και λειτουργεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου είναι άμεσα συνυφασμένη με την έννοια της ευθύνης απέναντι στην τοπική κοινωνία, που δημιουργήσε και στηρίζει την τράπεζα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δημιουργεί σημαντικό ύψους κοινωνικό προϊόν που παράγεται από τη λειτουργία και την πολιτική που εφαρμόζει και αποδίδεται στην πολιτεία και στους πολίτες. Ενδεικτικά το μέγεθος της κοινωνικής συνεισφοράς της Τράπεζας, χωρίς να συμπεριληφθεί το ύψος των προμηθειών που κατευθύνθηκε κυρίως σε τοπικούς προμηθευτές, απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ 2020 (σε χιλιάδες)

Δημόσιο (φόροι, εισφορές κλπ)	730
Ασφαλιστικά Ταμεία	1.016
Προσωπικό	1.882
Χορηγίες	32
ΣΥΝΟΛΟ (ποσά σε χιλ. ευρώ)	3.660

Παράλληλα ανταποδίδοντας την εμπιστοσύνη των Ηπειρωτών και με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, παρά την ανάγκη για περιορισμό των δαπανών της, συνεχίζει να στηρίζει αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες των φορέων του τόπου μας, καθώς και το έργο καταξιωμένων τοπικών κοινωνικών συλλόγων.

Η συμπαράσταση της τράπεζας έχει πολλές φορές αποδεχθεί καθοριστική για την πραγματοποίηση και την επιτυχία σημαντικών δράσεων.

Ιωάννινα, 11 Ιουνίου 2021

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

**Ο Εντεταλμένος
Εκτελεστικός Σύμβουλος**

Ζωνίδης Κωνσταντίνος

Βουγιούκας Ιωάννης

Τσουκανέλης Βασίλειος

A.Δ.Τ. Φ 461644

A.Δ.Τ. A.E. X080213

A.Δ.Τ. AE 275733

Πληροφόρηση για την περίοδο 01/01/2020 έως 31/12/2020
**Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του
 Νόμου 4374/2016**

I. Πληρωμές (δεν συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ) για την περίοδο 01/01/2020 έως 31/12/2020 λόγω διαφήμισης, προβολής ή προώθησης σε επιχειρήσεις Μέσων Ενημέρωσης (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 4374/2016)

Επωνυμία ή Ονοματεπώνυμο	Ποσά σε Ευρώ
Α.Σ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ «ΘΕΣΠΡΩΤΟΣ Π.Α.Ε.»	2.000 €
ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τ.Υ Α.Ε	3.000 €
ΓΚΑΝΙΑΤΣΑΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. ART TV	2.856 €
ΠΑΕ ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ	44.000 €
ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ TV Α.Ε	3.150 €
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε.	3.000 €
TOUCHPOINT STRATEGIES	6.623 €
ΣΥΚΟΒΕΛΗΣ ΜΕΝΕΛΛΟΣ	2.000 €
ΣΥΝΟΛΟ	66.629 €

II. Πληρωμές (δεν συμπεριλαμβάνεται ΦΠΑ εάν υπάρχει) για την περίοδο 01/01/2020 έως 31/12/2020 λόγω δωρεών, χορηγιών, επιχορηγήσεων ή άλλων χαριστικών αιτιών (σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 6 του Ν.4374/2016).

Επωνυμία	Ποσά σε Ευρώ
ΑΤΗΛΟΣ SPORT ΙΚΕ- ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΕ ΟΚΠΑΠΑ	425 €
COMITECH Α.Ε.	300 €
ΔΙΓΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΕ- ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	3.000 €
ΔΩΡΕΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΑ	6.000 €
ΔΩΡΕΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1.000 €
ΙΝΕΞ ΙΑΤΡΙΚΑ ΑΕ- ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	7.365 €
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	100 €
ΥΓΕΙΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΕ ΙΑΤΡΙΚΑ ΕΦΟΔΕΙΑ- ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	5.716 €
ΧΟΡΗΓΙΑ ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ-ΙΟΑΝΝΙΝΑ LAKE RUN	5.000 €
ΧΟΡΗΓΙΑ Κ.Α.Ο ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΑΡΤΑΣ	208 €
ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΡΙΝΑ-ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΕ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	2.669 €
ΣΥΝΟΛΟ	31.783 €

Γ. ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Συνέταιρους της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν.Π.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2020, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσία και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκαν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2020, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις, τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας, και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, των οικονομικών μεγεθών της και του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η Τράπεζα θα δραστηριοποιείται τους προσεχείς 12 μήνες.

Εστίασαμε στο θέμα αυτό, λόγω των σημαντικών εκτιμήσεων και παραδοχών της διοίκησης σχετικά με:

- το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις υφιστάμενες αβεβαιότητες και τις τρέχουσες εξελίξεις στην Ελλάδα (COVID - 19)
- τα εποπτικά κεφάλαια και του περιθωρίου του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Συζητήσαμε με τη διοίκηση και αξιολογήσαμε το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο των τρεχουσών μακροοικονομικών συνθηκών.
- Εξετάσαμε το εύλογο των βασικών παραδοχών του ως άνω επιχειρηματικού σχεδίου.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης εξετάζοντας τα απολογιστικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων.
- Αξιολογήσαμε την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης (καταθέσεις, λοιπά πιστωτικά μέσα & δάνεια).
- Λάβαμε υπόψη την υλοποίηση της αύξησης κεφαλαίου στην κλειόμενη χρήση.

- τη ρευστότητα της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε 31/12/2020
- Σχετική αναφορά γίνεται στη σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με το θέμα αυτό.

Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το πρότυπο ΔΠΧΑ 9 απαιτεί άσκηση σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων από τη Διοίκηση που εμπεριέχουν υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας. Ο βαθμός αυτός, κατά την τρέχουσα χρήση, ήταν ιδιαίτερα αυξημένος λόγω της αβεβαιότητας που συνδέεται με την πανδημία COVID-19 και τις επιπτώσεις της στην οικονομία.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου για απαιτήσεις δανείων και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβεσμένο κόστος.

Τα παραπάνω αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο για την ποιότητα των δεδομένων αλλά και την ακρίβεια και αξιοπιστία των μοντέλων που επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά.

Η Τράπεζα στις οικονομικές καταστάσεις την 31 Δεκεμβρίου 2020 εμφανίζει ποσό € 264,9 εκατ. (2019: € 250,4 εκατ.) ως απαιτήσεις από πελάτες στο αναπόσβεστο κόστος καθώς και € 61,2 εκατ. (2019: € 66,3 εκατ.) ως απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών.

Συνεπώς καταλήξαμε ότι η πρόβλεψη απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων πελατών στο αναπόσβεστο κόστος αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου για τους κάτωθι λόγους:

- Στηρίζεται στην εφαρμογή μιας λογιστικής αρχής (ΔΠΧΑ 9) που απαιτεί εκτιμήσεις και κρίσεις που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας.
- Γίνεται άσκηση κρίσης για την ορθή κατάταξη των δανείων και του τρόπου με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση τους.
- Ο υπολογισμός της απομείωσης απαιτεί σημαντική κρίση από τη Διοίκηση για τα μακροοικονομικά κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Απαιτεί κρίση από την πλευρά της διοίκησης για να διαπιστώσει αν υπάρχει αύξηση πιστωτικού κινδύνου.
- Απαιτεί κρίση για τον σωστό σχεδιασμό των μαθηματικών τύπων και δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Απαιτεί αξιολόγηση από τη Διοίκηση των αποτελεσμάτων των μοντέλων επιμέτρησης αναμενόμενου πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικές λογιστικές κρίσεις και εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών που σχετίζονται με τη διαχείριση και επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου από την Τράπεζα και με την πρόβλεψη απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, μπορείτε να ανατρέξετε στις σημειώσεις 3.1, 4.1, 4.2 και 16 επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση σε σχέση με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών. Οι διαδικασίες επαλήθευσης που επιλέξαμε να εφαρμόσουμε για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας συμπεριλάμβαναν τα ακόλουθα:

- Ελέγξαμε τη συνέπεια της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε κατά την κατάταξη των ανοιγμάτων σε στάδια (Staging).
- Για συγκεκριμένο δείγμα δανείων επαληθεύσαμε τους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.
- Ως προς την απομείωση σε ατομική βάση επιλέξαμε ένα δείγμα δανείων με κύριο κριτήριο το υπόλοιπο του πιστωτικού κινδύνου και αξιολογήσαμε την επάρκεια της πρόβλεψης που καταχωρήθηκε. Στη διαδικασία αυτή εφαρμόσαμε διαδικασίες αξιολόγησης των δεδομένων και της αξιοπιστίας των αναμενόμενων ροών που χρησιμοποιούνται στην εξατομικευμένη απομείωση.
- Αναφορικά με τις συλλογικές απομειώσεις αξιολογήσαμε το εύλογο των σημαντικών παραμέτρων και παραδοχών, όπως την πιθανότητα αθέτησης (probability of default) και την ζημία δεδομένης αθέτησης (loss given default), που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης που χρησιμοποιεί η Τράπεζα.
- Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των αναπροσαρμογών που πραγματοποίησε η Διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις και περιστάσεις, περιλαμβανομένης της επίδρασης από την κρίση της πανδημίας (COVID-19).
- Για συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια αξιοποιήσαμε την ύπαρξη και την αποτίμηση των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της απομείωσης
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν κατάλληλα το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου.

Πληροφοριακά συστήματα

Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφορίες που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας και / ή τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και δικλίδες (δηλ. υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί στα συστήματα αυτά.

Η φύση, η πολυπλοκότητα και η αυξημένη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων, σε συνδυασμό με τον μεγάλο όγκο των συναλλαγών που τίθενται σε επεξεργασία σε καθημερινή βάση μέσω αυτών, αυξάνουν τον κίνδυνο μη αποτελεσματικής διασύνδεσης μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων και δεδομένων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τον βαθμό αξιοπιστίας της παραγόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επιπρόσθετα, το τραπεζικό περιβάλλον υπόκειται σε εσωτερικές και εξωτερικές απειλές οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια του κυβερνοχώρου. Με βάση τα παραπάνω το συγκεκριμένο θέμα αξιολογήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Αξιολογήσαμε την ανθεκτικότητα της ασφάλειας των πληροφοριών της Τράπεζας, επισκοπώντας το σχεδιασμό των κυριότερων διαδικασιών και δικλίδων επί των πληροφοριακών συστημάτων, που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική αναφορά. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογήσαμε τη διαχείριση των προσβάσεων, των αλλαγών που διενεργούνται στα πληροφοριακά συστήματα και των καθημερινών λειτουργιών της πληροφορικής για το επίπεδο εφαρμογής των συστημάτων που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου.

Αφού αξιολογήσαμε την ποιότητα των διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας αναφορικά με τα πληροφοριακά συστήματα και προκειμένου να βασιστούμε στην παραγόμενη συστημική πληροφορία (δηλ. δεδομένα και αναφορές), πραγματοποιήσαμε επιπρόσθετες διαδικασίες ουσιαστικής επαλήθευσης στα πλαίσια του ελέγχου μας.

Αξιολόγηση ανακνησιμότητας αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 σε € 10,5 εκατ., σε σύγκριση με € 10,6 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, μέρος των οποίων δε βασίζεται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία αλλά αφορά σε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εικαθηρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Η επιμέτρηση της ανακνησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι υποκειμενική όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας και στην αξιολόγηση του ειδικού φορολογικού πλαισίου (άρθρα 27 & 27Α Ν. 4172/2013).

Η διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις σημειώσεις 3.4 και 13 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, εκτιμήσαμε τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό του ανακνησιμίου ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και εξετάσαμε τόσο τον προϋπολογισμό όσο και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την προετοιμασία και επισκόπηση των προϋπολογισμών και προσδοκιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.
- Αξιολόγηση της εκτίμησης της διοίκησης αναφορικά με τη φορολογική νομοθεσία που επηρεάζει το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27Α του Ν. 4172/2013.
- Αξιολόγηση του εύλογου των σημαντικότερων παραδοχών και προσδοκιών της διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη υπό το πρίσμα της επιβεβαίωσης αυτών των προσδοκιών ιστορικά, με βάση τα τρέχοντα αποτελέσματα και την φορολογική νομοθεσία.
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις σχετικά με την ανακνησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι επαρκείς.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις διυλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις διυλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των διυλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τον τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις διηλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.
- β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2020.
- γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2020 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 33 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 28/6/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 8 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων.

Ιωάννινα, 11 Ιουνίου 2021

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλέξανδρος Λ. Τσακανίκας

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 48641

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Δ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2020
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	Σημείωση	01.01- 31.12.2020	01.01- 31.12.2019
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		11.119.203	10.783.168
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		(2.645.077)	(3.437.894)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	8.474.126	7.345.274
Εσοδα προμηθειών		1.403.713	1.531.059
Εξοδα προμηθειών		(198)	(6.503)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	7	1.403.515	1.524.556
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες		94.612	93.434
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	8	94.612	93.434
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	9	308.242	300.115
Καθαρά λειτουργικά έσοδα		10.280.495	9.263.379
Δαπάνες προσωπικού	10	(3.093.853)	(3.103.021)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	11	(3.013.921)	(3.015.624)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	18, 19	(449.602)	(375.496)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	12	(3.315.175)	(2.388.657)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		407.945	380.580
Φόροι	13	(146.940)	(168.979)
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)		261.005	211.601
Αναλογούντα σε:			
Συνεταίρους της Τράπεζας		261.005	211.601
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων:			
Κέρδη (ζημιές) από αναλογιστική μελέτη		55.011	43.264
Αναλογών φόρος		(15.953)	(12.547)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)		39.058	30.717
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)		300.063	242.319
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών			
Συνεταίρους της Τράπεζας		300.063	242.319
Κέρδη / (ζημιές) ανά μερίδα (ευρώ) - Βασικά και προσαρμοσμένα		0,007	0,006

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημείωση	31.12.2020	31.12.2019
Ενεργητικό			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	14	31.558.822	36.884.148
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	15	15.747.020	25.690.867
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	16	203.629.017	184.100.297
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου:			
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	17	234.127	234.127
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος	17	60.000	60.000
Ακίνητα επενδύσεων	20	4.041.419	2.756.394
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις		47.301	47.301
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	867.860	571.571
Ενσώματα πάγια στοιχεία	19	4.712.099	4.710.019
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	21	10.465.005	10.623.842
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	22	10.745.504	9.409.651
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		<u>282.108.174</u>	<u>275.088.216</u>
Παθητικό			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23	5.303.978	24.452.450
Υποχρεώσεις προς πελάτες	24	246.780.821	221.928.032
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	25	6.021.000	6.021.000
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	26	288.771	337.930
Φόρος εισοδήματος	27	100.000	100.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	28	1.737.718	2.430.473
Σύνολο Παθητικού		<u>260.232.288</u>	<u>255.269.885</u>
Ίδια Κεφάλαια			
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	29	20.263.059	18.698.795
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	30	8.885.045	8.681.885
Αποθεματικά	31	1.817.663	1.817.663
Αποτελέσματα εις νέον		(9.089.881)	(9.380.012)
Ίδια κεφάλαια συνεταιρίρων Τράπεζας		<u>21.875.887</u>	<u>19.818.331</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		<u>282.108.174</u>	<u>275.088.216</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	<u>Μετοχικό Κεφάλαιο</u>	<u>Διαφορά υπέρ το άρτιο</u>	<u>Αποθεματικά</u>	<u>Αποτελέσματα εις νέον</u>	<u>Σύνολο</u>
Επίδραση Δ.Π.Χ.Α. 16	0	0	0	(40.629)	(40.629)
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων την 1η Ιανουρίου 2019 προσαρμοσμένο με την επίδραση του Δ.Π.Χ.Α. 16	17.895.700	8.577.483	1.817.663	(9.581.702)	18.709.144
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους	0	0	0	211.601	211.601
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους	0	0	0	30.717	30.717
Αύξηση κεφαλαίου	803.095	104.403	0	0	907.497
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019	18.698.795	8.681.885	1.817.663	(9.380.012)	19.818.331
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων την 1η Ιανουρίου 2020	18.698.795	8.681.885	1.817.663	(9.380.012)	19.818.331
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους	0	0	0	261.005	261.005
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους	0	0	0	39.058	39.058
Αύξηση κεφαλαίου	1.564.264	203.160	0	0	1.767.424
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης	0	0	0	(9.931)	(9.931)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020	20.263.059	8.885.045	1.817.663	(9.089.881)	21.875.887

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

<i>Ποσά σε ευρώ</i>	Σημείωση	01.01. - 31.12.2020	01.01. - 31.12.2019
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων		407.945	380.580
Πλέον / μείον προσαρμογές για :			
Απομειώσεις και προβλέψεις	12	3.315.175	2.388.657
Αποσβέσεις	18,19	449.602	375.496
Παροχές προσωπικού μετά τη συνταξιοδότηση		5.852	44.228
Λοιπές προσαρμογές	20	(58.788)	(26.158)
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>		4.119.786	3.162.804
Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:			
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα		9.943.847	6.453.481
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες		(22.781.864)	(9.066.127)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού		(1.397.885)	(3.664.929)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		(19.148.473)	3.251.639
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες		24.852.790	21.221.881
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων		(556.816)	(1.534.074)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε		0	0
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες		(4.968.615)	19.824.676
Ταμειακές ροές από Επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	18	(761.959)	(1.232.943)
Απόκτηση επενδυτικών ακινήτων	19	(1.226.237)	(2.271.670)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		(1.988.196)	(3.504.612)
Ταμειακές ροές από Χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων	28	(135.939)	(134.013)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	29	1.767.424	907.497
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.631.485	773.484
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)		(5.325.326)	17.093.548
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου		36.884.148	19.790.600
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου		31.558.822	36.884.148

Ε. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Πληροφορίες για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ΣΥΝ. Π.Ε.

1.1 Γενικές Πληροφορίες

Η Συνεταιριστική Τράπεζα ως αμιγής πιστωτικός συνεταιρισμός μεταβλητού κεφαλαίου έχει σκοπό να προσφέρει τραπεζικές υπηρεσίες που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει για τις συνεταιριστικές τράπεζες, με σκοπό την οικονομική ανάπτυξη των μελών και της περιοχής δράσης της. Έλαβε άδεια λειτουργίας με την 535/2-11-1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η τελευταία δεκαετία ήταν δεκαετία ριζικών αλλαγών και αναδιάρθρωσης του Τραπεζικού συστήματος στην Ελλάδα. Από τις παραδοσιακές και εν πολλοίς κρατικά ελεγχόμενες Εμπορικές Τράπεζες, η αγορά τώρα χαρακτηρίζεται από ιδιωτικά, ευέλικτα και σύγχρονα Πιστωτικά Ιδρύματα, που στέκονται ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές.

1.2 Δομή και Δραστηριότητες της Τράπεζας

Η Συνεταιριστική Τράπεζα την 31/12/2020 διαθέτει:

- Διέθετε 7 καταστήματα, 14 ATMs και έχει παρουσία και στους 4 Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου. Συγκεκριμένα λειτουργεί 3 καταστήματα στον Νομό Ιωαννίνων, 1 στον Νομό Άρτας, 1 στο Νομό Θεσπρωτίας και 2 στον Νομό Πρεβέζης. Κάθε κατάστημα διαθέτει ATM και 7 ακόμη μηχανήματα είναι εγκατεστημένα σε σημεία εκτός των καταστημάτων.
- 24ωρη εξυπηρέτηση σε τοπικό και εθνικό επίπεδο με Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ATM).
- Πιστωτικές και Χρεωστικές κάρτες.
- Καταθετικά προϊόντα υψηλών αποδόσεων.
- Χορηγητικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής.

Τα προϊόντα της Τράπεζας σχεδιάζονται με ευελιξία για να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των πελατών.

Οι κύριες κατηγορίες πελατών είναι :

- Βιοτέχνες – Επαγγελματίες – Έμποροι που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.
- Αγρότες – Κτηνοτρόφοι.
- Ιδιοκτήτες Ξενοδοχείων και λοιπών τουριστικών καταλυμάτων.
- Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Κατασκευαστές – Τεχνικές Εταιρείες.
- Νοικοκυριά για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και λοιπών καταναλωτικών αναγκών.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα συναλλάσσεται με τα μέλη της, με άλλα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και με το Ελληνικό Δημόσιο.

1.3 Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο εκλέχθηκε μετά από τη Γενική Συνέλευση στις 31/05/2019, αποτελείται από έντεκα συμβούλους τους :

- Κωνσταντίνος Ζωνίδης, Πρόεδρος του Δ.Σ.
- Ιωάννης Βουγιούκας, Διευθύνων Σύμβουλος
- Βασίλειος Τσουκανέλης, Εντεταλμένος Σύμβουλος Διοίκησης
- Χρήστος Παπαδόγιαννης, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.
- Βασίλειος Κολιός, Ανεξάρτητο μέλος και πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων
- Παύλος Χήτας, Γραμματέας του Δ.Σ.
- Εμμανουήλ Χατζάκης, Ταμίας του Δ.Σ.
- Ευστράτιος Γουδινάκος, μέλος του Δ.Σ., Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
- Σπυρίδων Κυριάκης, μέλος του Δ.Σ.
- Αλέξανδρος Πανταζής, μέλος του Δ.Σ., μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
- Χρήστος Κολιοπάνος, μέλος του Δ.Σ., Εκπρόσωπος των εργαζομένων

2. Σημαντικές Λογιστικές Αρχές

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας Ηπείρου για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2020, έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.), τα οποία έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (I.A.S.B.), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και τη διενέργεια υποκειμενικών κρίσεων από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης, απαιτείται η χρήση εκτιμήσεων και παραδοχών που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους που αναφέρονται οι οικονομικές καταστάσεις. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

2.2 Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η διοίκηση εκτιμά ότι η Τράπεζα θα συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα δεδομένης και της εισόδου στο Κεφάλαιό της ισχυρού στρατηγικού επενδυτή και της περαιτέρω ενίσχυσης των κεφαλαίων που επετεύχθη στο 2020, καθώς επίσης της αύξησης των καταθέσεων και της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα. Κατωτέρω αναλύονται οι κυριότεροι παράγοντες που υποστηρίζουν την παραδοχή αυτή.

Μακροοικονομικό περιβάλλον:

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμά στο βασικό της σενάριο σημαντική ύφεση κατά 10,0% το 2020, δηλαδή βαθύτερη του 8,5% που καταγράφηκε το εννεάμηνο. Ωστόσο, προβλέπει ότι στη συνέχεια το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 4,2% το 2021 και κατά 4,8% το 2022, καθώς εκτιμάται ότι τόσο η εγχώρια όσο και η εξωτερική ζήτηση θα ενισχυθούν σημαντικά.

Το 2020 η πανδημία δημιούργησε ένα περιβάλλον ακραίας αβεβαιότητας ως προς την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική, την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών μέτρων και τις προβλέψεις των δημοσιονομικών και μακροοικονομικών μεταβλητών. Η υιοθέτηση έντονα επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής, σε συνδυασμό με τη

διευκολυντική ενιαία νομισματική πολιτική στήριξαν την οικονομία, μετριάζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα. Εντούτοις, οι προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης εξαρτώνται κυρίως από την εξέλιξη της πανδημίας.

Κίνδυνοι - Ευκαιρίες

Όσον αφορά στους κινδύνους που περιβάλλουν το βασικό σενάριο των προβλέψεων της Τράπεζας της Ελλάδος, ο μεγαλύτερος κίνδυνος σχετίζεται με τη διάρκεια και την έκταση της πανδημίας σε διεθνές και εγχώριο επίπεδο. Επιπλέον κίνδυνοι θα προέκυπταν από ενδεχόμενη σημαντική αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) ως απόρροια της υποχώρησης της οικονομικής δραστηριότητας, από την περαιτέρω όξυνση των γεωπολιτικών εντάσεων, καθώς και από την αβεβαιότητα που περιβάλλει την υλοποίηση της συμφωνίας του Ηνωμένου Βασιλείου με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit)

Αντίθετα, μια πιο θετική του αναμενομένου έκβαση θα μπορούσε να προκύψει από την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης Next Generation EU (NGEU) και από την ταχύτερη διάθεση των εμβολίων για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Ο τραπεζικός τομέας καλείται να προσαρμοστεί άμεσα στο νέο αυτό περιβάλλον προκειμένου να ανταπεξέλθει στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, ούτως ώστε να διασφαλισθεί τόσο η χρηματοπιστωτική σταθερότητα όσο και η ομαλή χρηματοδότηση της οικονομίας, κυρίως στη μετά την πανδημία περίοδο. Η τελευταία εκτίμηση των υπηρεσιών της Τράπεζας της Ελλάδος με βάση τα οικονομετρικά μοντέλα της για τον υπολογισμό των νέων ΜΕΔ και τις πρόσφατες μακροοικονομικές παραδοχές, είναι για 8 – 10 δισεκ. ευρώ νέων ΜΕΔ το 2021, χωρίς να είναι δυνατή η εκτίμηση του πληθυσμού που θα προέλθει από τους ενήμερους δανειολήπτες σε καθεστώς αναβολής πληρωμών.

Σύμφωνα με την ΤτΕ, η εμφάνιση νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων (αλλά και στην πλειονότητα των χωρών της ευρωζώνης) έπειτα από μία απότομη μείωση του ΑΕΠ κατά περίπου 10% για το 2020 φαντάζει αναπόφευκτη. Ιδιαίτερα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η επίπτωση στους κλάδους της οικονομίας ήταν ασύμμετρη αλλά και του γεγονότος ότι μέρος των πιστούχων (ιδίως οι Μικρομεσαίες και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις - ΜΜΕ) χτυπήθηκαν από την πανδημία την περίοδο όπου ήταν σε φάση ανάκαμψης από την προηγούμενη κρίση έχοντας ακόμα ασθενή χρηματοοικονομικά μεγέθη. Ενδεικτικά, με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Σεπτεμβρίου 2020, ο δείκτης ΜΕΔ στις ΜΜΕ ανέρχεται σε 47% και στις πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 55%.

Προκειμένου να μετριαστεί η επίπτωση από την πανδημία, οι αρχές έλαβαν πρωτοφανή δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα στήριξης, ενώ οι εποπτικές αρχές έδειξαν ευελιξία, κυρίως όσον αφορά τον εποπτικό χειρισμό των πιστούχων που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής πληρωμών τόκων ή/ και κεφαλαίου (moratoria) αλλά και τη δυνατότητα χρήσης από τις τράπεζες των κεφαλαιακών περιθωρίων μέχρι τα όρια της κεφαλαιακής απαίτησης του Πυλώνα II, προκειμένου να διατηρήσουν απρόσκοπτη την παροχή ρευστότητας στην πραγματική οικονομία, αλλά και να απορροφήσουν τις ζημιές από την πανδημία λόγω της χειροτέρευσης της ποιότητας του ενεργητικού.

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Ο λόγος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) προς το σύνολο των δανείων παραμένει πολύ υψηλός, πολλαπλάσιος του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ η πανδημία αναμένεται να πλήξει περαιτέρω την ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων των τραπεζών. Με δεδομένη την παράταση των μέτρων προστασίας των δανειοληπτών για αναστολή καταβολής των δόσεων των δανείων (moratoria) και της σταδιακής άρσης αυτών μέσα στο 2021, η εκτίμηση του ύψους των νέων ΜΕΔ που θα προκύψουν από τη πανδημία δεν είναι εφικτή με ακρίβεια. Εντούτοις, γίνεται κατανοητό ότι θα είναι σημαντική και άρρηκτα συνδεδεμένη με τον χρόνο και την πορεία ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας. Περαιτέρω, εκτιμάται ότι η πρόωρη λήξη της ισχύος των κρατικών μέτρων στήριξης, ιδίως των δημοσιονομικών, μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στο κόστος του πιστωτικού κινδύνου των τραπεζών.

Οι προσπάθειες μείωσης του μεγάλου αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) κατά τη διάρκεια του 2020 αποτιμώνται θετικά. Το απόθεμα των ΜΕΔ στο τέλος του ενεαμήνου διαμορφώθηκε στα 58,7 δισεκ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση 14,3% ή 9,8 δισεκ. ευρώ σε σχέση με το τέλος του 2019 (68,5 δισεκ. ευρώ), ενώ ο λόγος των ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων ανήλθε σε 35,8%. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι 48,5 δισεκ. ευρώ είναι η μείωση του αποθέματος των ΜΕΔ από την υψηλότερη τιμή του που καταγράφηκε τον Μάρτιο του 2016. Η τάση αποκλιμάκωσης του αποθέματος ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια του έτους κυρίως λόγω της μεταφοράς ΜΕΔ εντός ομίλου από μία συστημική τράπεζα στο πλαίσιο ολοκλήρωσης συναλλαγής πώλησης μέσω τιτλοποίησης δανείων η οποία προέβλεπε ταυτόχρονα τον εταιρικό μετασηματισμό της (hive down).

Επισημαίνεται ότι η εν λόγω συμφωνία αποτελεί την πρώτη τιτλοποίηση στην Ελλάδα που όταν λάβει την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου θα έχει αξιοποιήσει το Σχήμα Προστασίας Στοιχείων Ενεργητικού (Hellenic Asset Protection Scheme – HAPS), ενώ αντίστοιχες ενέργειες και από τις άλλες συστημικές τράπεζες έχουν δρομολογηθεί στο πλαίσιο μείωσης του υφιστάμενου αποθέματος ΜΕΔ. Σύμφωνα με υπολογισμούς των υπηρεσιών της Τράπεζας της Ελλάδος, ο λόγος των ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων (NPL ratio) μετά την ολοκλήρωση των εν λόγω συναλλαγών εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 25% περίπου χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν νέα ΜΕΔ που θα δημιουργηθούν εξαιτίας της πανδημίας. Το ποσοστό αυτό θα εξακολουθεί να είναι το υψηλότερο στην ευρωζώνη και πολλαπλάσιο του μέσου όρου τραπεζών που εποπτεύονται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό - SSM (2,9% με στοιχεία Ιουνίου 2020).

Από την έναρξη της πανδημίας τον Μάρτιο 2020, οι τράπεζες στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη προέβλεψαν σε ρυθμίσεις αναστολής των πληρωμών των δανείων των οφειλετών (moratoria) προκειμένου να διευκολύνουν τους δανειολήπτες.

Τα μέτρα αυτά απευθύνονται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα με οικονομικές δραστηριότητες που έχουν πληγεί σημαντικά από τις αρνητικές επιπτώσεις της πανδημίας. Βάσει των στοιχείων που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος, με στοιχεία Νοεμβρίου 2020, το ποσό των δανείων σε καθεστώς αναστολής πληρωμών σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 21,0 δισεκ. ευρώ και αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 12% του συνολικού ποσού δανείων στο τραπεζικό σύστημα. Άνω του 80% των δανείων με αναστολή πληρωμών είναι ενήμερα δάνεια (αποτελούν περίπου το 15% των ενήμερων δανείων) και έχουν σχετικά περιορισμένη κάλυψη με προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο (περίπου 3%). Τα δάνεια με αναστολή πληρωμών είναι σε ποσοστό 60% προς επιχειρήσεις και 40% προς φυσικά πρόσωπα. Η διάρκεια της αναστολής ορίζεται κατά περίπτωση ανά τράπεζα και για τα περισσότερα δάνεια είναι με λήξη στο τέλος του 2020 – αρχές του 2021. Ένα τρίτο των ρυθμίσεων αφορά τον κλάδο εστίασης και παροχής καταλύματος, το 17% το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, ενώ ακολουθούν ο κλάδος των μεταφορών και αποθήκευσης (12%) και η μεταποίηση (12%).

Με γνώμονα την υφιστάμενη κατάσταση οι σημαντικές θεσμικές αλλαγές που έχουν γίνει, τόσο το 2020, όπως η αναμόρφωση του πτωχευτικού δικαίου και η ενεργοποίηση του Σχήματος Προστασίας Στοιχείων Ενεργητικού (Hellenic Asset Protection Scheme – HAPS), όσο και τα προηγούμενα χρόνια προς τη κατεύθυνση επίλυσης του προβλήματος των ΜΕΔ είναι ορθές, αλλά δεν επαρκούν.

Για τον λόγο αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προτείνει τη σύσταση εταιρίας διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού (Asset Management Company – AMC). Η υιοθέτηση ενός κεντρικού σχήματος διαχείρισης των ΜΕΔ, αποτελεί μία στρατηγική η οποία στοχεύει στην επίλυση συνολικά των προβλημάτων του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Παρέχει τη δυνατότητα για ανάταξη του τραπεζικού τομέα με πλήρη εξυγίανση του ισολογισμού των ελληνικών τραπεζών, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα το πρόβλημα των ΜΕΔ και της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (DTC).

Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι η προσαρμογή του ελληνικού τραπεζικού τομέα στη νέα πραγματικότητα επιβάλλει τη διαμόρφωση μίας συνολικής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ. Η αναγκαιότητα διαμόρφωσης μίας τέτοιας στρατηγικής προβάλλεται και ενισχύεται και από το σχέδιο δράσης που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιορίζοντας τις κατευθυντήριες γραμμές στις οποίες θα πρέπει να κινηθούν τα κράτη-μέλη. Η μεμονωμένη αντιμετώπιση των επιμέρους προκλήσεων του τραπεζικού τομέα δεν θα είναι τόσο αποτελεσματική, καθώς δεν θα προσδώσει τη δυναμική που απαιτείται για την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Οι επιπτώσεις από την πανδημία

Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας αναμένεται να στηριχτεί κατά κύριο λόγο στην υλοποίηση του Σχεδίου Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας με την αξιοποίηση των πόρων του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης Next Generation EU. Εντούτοις, η γρήγορη επαναφορά σε μία νέα κανονικότητα στη μετά την πανδημία εποχή απαιτεί τη συνδρομή και τη δυνατότητα του τραπεζικού τομέα να χρηματοδοτήσει ομαλά την πραγματική οικονομία, επιτελώντας τη διαμεσολαβητική του λειτουργία. Συνεπώς, απαιτείται αντίστοιχα η λήψη αποφάσεων για την υλοποίηση μίας ενιαίας στρατηγικής και η συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων μερών στο πλαίσιο ενίσχυσης της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Το 2020 καθορίστηκε από την υγειονομική κρίση COVID-19 η οποία διατάραξε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα σε παγκόσμιο επίπεδο και είχε σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα. Στην Ελλάδα, η προσωρινή αναστολή της δραστηριότητας πολλών επιχειρήσεων και η μεγάλη υποχώρηση του τουρισμού οδήγησαν σε μεγάλη πτώση του ΑΕΠ, γεγονός που αποτυπώθηκε στη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας που καταγράφηκε για

το εννεάμηνο του 2020, η οποία ανήλθε στο 8,5%, ενώ εκτιμάται ότι τελικά για το σύνολο του έτους θα είναι ακόμη μεγαλύτερη εξαιτίας του δεύτερου κύματος της πανδημίας.

Είναι αξιοσημείωτο ότι το 34% των δανείων που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής πληρωμών ανήκει στην κατηγορία με σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου βάσει του ΔΠΧΑ 9 (Stage 2). Το γεγονός αυτό αυξάνει τον κίνδυνο να δημιουργηθεί νέος κύκλος ΜΕΔ από δανειολήπτες που δεν θα καταφέρουν να ανταπεξέλθουν στην παρούσα δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Επιπρόσθετα, εκτιμάται ότι η διενέργεια συναλλαγών τιτλοποίησης θα επιφέρει μείωση τριών μονάδων κατά μέσο όρο στον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας των τραπεζών. Η κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων μειώθηκε μεν έναντι του Δεκεμβρίου 2019, αλλά διατηρήθηκε σε ικανοποιητικό επίπεδο, με τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (Capital Adequacy Ratio) να διαμορφώνεται σε 16,3% τον Σεπτέμβριο του 2020. Ωστόσο, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι οι οριστικές και εκκαθαρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (Deferred Tax Credits - DTCs) τον Σεπτέμβριο του 2020 ανέρχονταν σε 15,2 δισεκ. ευρώ αντιπροσωπεύοντας το 54,5% των συνολικών εποπτικών κεφαλαίων. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Τράπεζας της Ελλάδος το επόμενο έτος, χωρίς να ληφθούν υπόψη οποιεσδήποτε επιπτώσεις από την πανδημία, η συμμετοχή του DTC στα εποπτικά κεφάλαια των τραπεζών θα προσεγγίσει το 75%, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η αποτύπωση των νέων ΜΕΔ που θα προκύψουν από την πανδημία στους ισολογισμούς των τραπεζών, τυχόν πρόσθετες εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις λόγω της σταδιακής εφαρμογής του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (ΔΠΧΑ 9) και της εφαρμογής του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας (prudential backstop), θα λειτουργήσουν επιβαρυντικά ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια, ενώ ταυτόχρονα λόγω αρνητικής ή χαμηλής κερδοφορίας δεν διαφαίνεται πιθανή η δυνατότητα δημιουργίας εσωτερικού κεφαλαίου.

Σύμφωνα με την ΤτΕ, το χρηματοπιστωτικό σύστημα επηρεάστηκε αρνητικά από την αύξηση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων κινδύνων που αντιμετωπίζει ο ελληνικός τραπεζικός τομέας σε τέσσερις κυρίως περιοχές:

- στην ποιότητα των στοιχείων του ενεργητικού,
- την κερδοφορία,
- την κεφαλαιακή επάρκεια και
- τη ρευστότητά του.

Ωστόσο, η λήψη μέτρων (δημοσιονομικών, νομισματικών και εποπτικών) από τις αρμόδιες αρχές, τόσο σε εθνικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο ευρωζώνης, άμβλυσε σε μεγάλο βαθμό τις επιπτώσεις από την πανδημία.

Στον τομέα της ρευστότητας καθοριστικά επίδρασαν τα μέτρα που έλαβε το Ευρωσύστημα αναφορικά με τους όρους χρηματοδότησης των τραπεζών, το οποίο μεταξύ άλλων κατέστησε αποδεκτούς για το έκτακτο πρόγραμμα αγορών λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP) και ως ενέχυρο στις πράξεις αναχρηματοδότησης τους τίτλους που εκδίδονται από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς επίσης και τα μέτρα που θέσπισε η ελληνική κυβέρνηση για την ενίσχυση των προγραμμάτων κάλυψης τραπεζικών δανείων με εγγυήσεις και συγχρηματοδότηση τραπεζικών πιστώσεων.

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερα θετικά συνετέλεσε η αποκλιμάκωση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων οι οποίες συνέχισαν να κινούνται καθοδικά το β' εξάμηνο του 2020. Η εξέλιξη αυτή επέτρεψε την πρόσβαση του Ελληνικού Δημοσίου στις διεθνείς αγορές για την άντληση χρηματοδοτικών πόρων, μειώνοντας αντίστοιχα και το κόστος χρηματοδότησης για τα πιστωτικά ιδρύματα.

Παράλληλα, η υποχώρηση των αποδόσεων των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου συνέβαλε καθοριστικά στην καταγραφή κερδών από χρηματοοικονομικές πράξεις, που εν μέρει αντιστάθμισαν τη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους και την αύξηση των προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο. Ωστόσο, εκτιμάται ότι η μεσοπρόθεσμη επίδραση της πανδημίας τόσο στη κερδοφορία, όσο και στην ποιότητα των στοιχείων του ενεργητικού των τραπεζών θα είναι σημαντική.

Γίνεται κατανοητό ότι παρά τα μέτρα προς τη σωστή κατεύθυνση που έχει λάβει η πολιτεία για τη στήριξη επιχειρήσεων και νοικοκυριών αλλά και τα μέτρα που έχουν ήδη ανακοινώσει οι τράπεζες για τη σταδιακή επιστροφή της δόσης των πιστούχων που βγαίνουν από καθεστώς αναστολής πληρωμών στα προηγούμενα επίπεδα, θα δημιουργηθούν νέα ΜΕΔ λόγω της πανδημίας. Η χρονική στιγμή που είναι πιθανό να γίνουν ορατές οι επιπτώσεις της

πανδημίας αλλά και το μέγεθος αυτών θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια και την έκταση του εγκλεισμού, το βάθος της ύφεσης και η επακόλουθη πορεία ανάκαμψης της οικονομίας, τα τυχόν επιπρόσθετα μέτρα στήριξης των δανειοληπτών που θα ληφθούν από το κράτος εντός των δυνατοτήτων του αλλά και από την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων που θα μπορέσουν να προσφέρουν οι τράπεζες.

Σε κάθε περίπτωση είναι σαφές ότι οι τράπεζες οφείλουν στο μεταξύ να αναγνωρίσουν στους ισολογισμούς τους τον αυξημένο πιστωτικό κίνδυνο και να εξασφαλίσουν τα αναγκαία κεφαλαιακά αποθέματα για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο σημαντικής αύξησης των ΜΕΔ. Οι ελληνικές τράπεζες καλούνται να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης σε μειονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστριών τραπεζών τους, δεδομένων των συγκριτικά αρκετά υψηλότερων δεικτών ΜΕΔ ήδη προ της εμφάνισης των νέων ΜΕΔ λόγω της πανδημίας. Τα μαθήματα του παρελθόντος – όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες χώρες – μας έχουν διδάξει ότι η εμπροσθοβαρής αναγνώριση και επίλυση του προβλήματος των ΜΕΔ είναι μονόδρομος για την εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος και την ανάδειξή του σε μοχλό για την οικονομική ανάπτυξη.

Το εννεάμηνο του 2020 οι ελληνικές τράπεζες κατέγραψαν υψηλές ζημιές μετά από φόρους και διακοπτόμενες δραστηριότητες ύψους 688 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών την αντίστοιχη περίοδο του 2019. Τα λειτουργικά έσοδα, το εννεάμηνο του 2020, αυξήθηκαν σημαντικά σε ετήσια βάση, λόγω της αύξησης των εσόδων από μη τοκοφόρες εργασίες.

Τα καθαρά έσοδα από μη τοκοφόρες εργασίες ενισχύθηκαν κατά 85% σε ετήσια βάση, ωστόσο το μεγαλύτερο μέρος εξ αυτών είναι μη επαναλαμβανόμενα. Ειδικότερα τα έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις υπερδιπλασιάστηκαν σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, προερχόμενα κυρίως από κέρδη που προέκυψαν από το χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου. Όσον αφορά το κόστος πιστωτικού κινδύνου, η τάση αποκλιμάκωσής του αντιστράφηκε το εννεάμηνο του 2020, καθώς οι προβλέψεις για τον πιστωτικό κίνδυνο διπλασιάστηκαν σε ετήσια βάση. Συγκεκριμένα, το εννεάμηνο του 2020 σχηματίστηκαν προβλέψεις για τον πιστωτικό κίνδυνο συνολικού ύψους 4 δισεκ. ευρώ έναντι 2 δισεκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Από αυτές, 1 δισ. ευρώ αντανakλά την ενσωμάτωση των δυσμενέστερων μακροοικονομικών προβλέψεων εξαιτίας της πανδημίας στα υποδείγματα των τραπεζών για τον υπολογισμό ζημιών απομείωσης, 1,5 δισ. ευρώ σχετίζεται με την πώληση μεγάλου χαρτοφυλακίου ΜΕΔ από μια συστημική τράπεζα και 1,5 δισ. ευρώ αποτελεί γενικές και ειδικές προβλέψεις για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Το εννεάμηνο του 2020 η κεφαλαιακή επάρκεια των ελληνικών τραπεζικών ομίλων υποχώρησε αλλά παρέμεινε σε ικανοποιητικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET1) σε ενοποιημένη βάση μειώθηκε σε 14,6% τον Σεπτέμβριο του 2020 από 16,2% τον Δεκέμβριο του 2019, και ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας σε 16,3%, από 17,3% αντίστοιχα. Ενσωματώνοντας την πλήρη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 (Fully Loaded), ο Δείκτης CET1 διαμορφώθηκε σε 12,1% και ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας σε 13,9%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζικών ομίλων κατά 9,4% το εννεάμηνο του 2020 σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2019. Τα εποπτικά ίδια κεφάλαια επηρεάστηκαν αρνητικά από την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του ΔΠΧΑ 9, καθώς και από την καταγραφή ζημιών μετά από φόρους. Παράλληλα, το σταθμισμένο για τον κίνδυνο ενεργητικό μειώθηκε κατά 3,5% το εννεάμηνο του 2020 ως αποτέλεσμα του σχηματισμού αυξημένων προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο και της πώλησης χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι συνθήκες ρευστότητας του τραπεζικού τομέα δέχθηκαν σημαντικές πιέσεις στο τέλος του α' τριμήνου του 2020, λόγω επίδρασης της πανδημίας με αποτέλεσμα τη μείωση στις διατραπεζικές συναλλαγές και στις συναλλαγές repos.

Εντούτοις, οι συντονισμένες θεσμικές πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό και εγχώριο επίπεδο οδήγησαν σε σταθεροποίηση της ρευστότητας από το β' τρίμηνο του 2020 και σε ανάκαμψη των αγορών. Σε εγχώριο επίπεδο, η έγκαιρη λήψη δημοσιονομικών μέτρων συνέβαλε στην ενίσχυση του εισοδήματος των νοικοκυριών, στη στήριξη της κατανάλωσης και στην άμβλυνση των αρνητικών επιδράσεων στην πραγματική οικονομία.

Αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών είναι σε όλη τη διάρκεια του 2020 οι καταθέσεις του ιδιωτικού μη χρηματοπιστωτικού τομέα να συνεχίζουν να αυξάνονται, εξαιτίας της αποταμίευσης για λόγους πρόνοιας, της αναβολής καταναλωτικών και άλλων δαπανών, των άμεσων κρατικών ενισχύσεων που πιστώθηκαν στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων για τη στήριξη της ρευστότητάς τους και της χρήσης της δυνατότητας αναβολής πληρωμών δανειακών και φορολογικών υποχρεώσεων.

Στην Ελλάδα οι "λοιποί" τομείς του χρηματοπιστωτικού συστήματος αποτελούν μικρό μόλις τμήμα του και αντίστοιχα περιορισμένη είναι και η επίδρασή τους στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ωστόσο, η σύνδεσή τους με τον τραπεζικό κλάδο και ο ρόλος τους στις οικονομικές εξελίξεις καθιστούν αναγκαία την παρακολούθηση της δραστηριότητάς τους. Η πανδημία COVID-19 επέφερε το 2020 σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, επιταχύνοντας τη μετάβασή τους σε ψηφιακό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών τους, αλλά και την ανάπτυξη νέων καναλιών διανομής των προϊόντων τους. Ωστόσο, η λήψη δημοσιονομικών μέτρων για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και η πολιτική χαλάρωσης των κεντρικών τραπεζών τροφοδοτούν τη διατήρηση του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων, δημιουργώντας έτσι ένα φαύλο κύκλο αρνητικών επιπτώσεων, τόσο για τα μακροχρόνια έσοδα των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, όσο και τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις αυτών. Ειδικότερα, περισσότερο επηρεάζονται οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που διαθέτουν επενδυτικά προϊόντα βασισμένα στην ασφάλιση εγγυημένων αποδόσεων, αφού περιορίζει τις δυνατότητές τους να καλύπτουν τις αποδόσεις που έχουν εγγυηθεί στους ασφαλισμένους τους.

Το 2020 η απρόσκοπτη λειτουργία των υποδομών της χρηματοπιστωτικής αγοράς, δηλαδή των συστημάτων πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών, συνέβαλε θετικά στη σταθερότητα του εγχώριου χρηματοπιστωτικού συστήματος μέσω της αποτελεσματικής διεκπεραίωσης των συναλλαγών.

Όσον αφορά στα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, η χρήση τους παρέμεινε αυξημένη σε όρους αριθμού και αξίας συναλλαγών παρά την κάμψη που καταγράφηκε στις διενεργηθείσες πληρωμές με κάρτες πληρωμών το α' εξάμηνο 2020 σε σχέση με το β' εξάμηνο 2019.

Η Διοίκηση της Τράπεζας παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την επίδραση που πιθανώς αυτές να έχουν στις εργασίες της.

Κεφαλαιακή επάρκεια Τράπεζας :

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) διαμορφώθηκε στο 12,66%, ο Δείκτης Κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (TIER I) διαμορφώθηκε στο 12,66% και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (TCR) διαμορφώθηκε στο 15,78%. Για τη βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειας και την περαιτέρω ενίσχυσή της η Διοίκηση της Τράπεζας έλαβε τα ακόλουθα μέτρα:

- 1) Στις 30.9.2020 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας το επικαιροποιημένο Σχέδιο Ανάκαμψης (ΣΧ.ΑΝ). Το Σχέδιο αποσκοπεί στην περιγραφή μιας σειράς πιθανών επιλογών ανάκαμψης που δύναται να αναλάβει η Τράπεζα σε περιπτώσεις που απειλείται η βιωσιμότητά της.
- 2) Εντός του 2020 πραγματοποιήθηκε ενίσχυση του συνεταιριστικού κεφαλαίου συνολικού ποσού € 1,77 εκ..

Αντιτάθμιση επιπτώσεων κορωνοϊού (COVID-19):

Για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid -19, υπήρξε μία πρωτόγνωρη νομισματική, δημοσιονομική και εποπτική στήριξη στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα τόσο από την Ελληνική Κυβέρνηση όσο και από τις Ευρωπαϊκές αρχές. Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2021, τα προγραμματισμένα συνολικά δημοσιονομικά μέτρα της Ελληνικής κυβέρνησης για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19, ανέρχονται σε € 31,5 δις εκ των οποίων €23,9 δις αφορούν στο 2020 και € 7,6 δις στο 2021, συμπεριλαμβανομένου του κόστους από την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις περικοπές συντάξεων. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών (29 Μαρτίου 2021), τα μέτρα στήριξης αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω σε €14,5 δις για το 2021 και σε € 38,0 δις για το 2020 και το 2021. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: (α) τη μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης του ιδιωτικού τομέα κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες και την κατάργηση της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για τον ιδιωτικό τομέα (μόνο για το 2021), τη μείωση της προκαταβολής φόρου εισοδήματος για επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, (β) την πληρωμή από την κυβέρνηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για υπαλλήλους που βρίσκονται σε αναστολή εργασίας, (γ) την αναστολή των πληρωμών ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις που πλήττονται από την πανδημία Covid -19, καθώς και των δόσεων για ασφαλιστικές και φορολογικές υποχρεώσεις για επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, (δ) την προσωρινή οικονομική στήριξη στους μισθωτούς που βρίσκονται σε αναστολή εργασίας, στους εποχιακούς υπαλλήλους (τομέας του τουρισμού) και σε ορισμένους επιστημονικούς τομείς, (ε) την κάλυψη από το κράτος των εισφορών για το δώρο του Πάσχα και των Χριστουγέννων των εργαζομένων που βρίσκονται σε αναστολή εργασίας, την επιδότηση απασχόλησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Συνεργασία»,

την παράταση του τακτικού και μακροχρόνιου επιδόματος ανεργίας, την επιδότηση του επιτοκίου δανείων για επιχειρήσεις που δεν λειτούργησαν κατά την περίοδο του lock down καθώς επίσης και των επιδοτήσεων των δόσεων στεγαστικών δανείων των νοικοκυριών και των μικρών επιχειρήσεων («ΓΕΦΥΡΑ I και II»). Η δημοσιονομική στήριξη για το 2020 περιλάμβανε επίσης μόχλευση που την παρείχε το Τραπεζικό σύστημα ποσού €5,7 δις ,πλέον των €2,6 δις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων για την παροχή εγγυήσεων και τη συγχρηματοδότηση των δανείων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Την 12 Μάρτιου 2020, η ΕΚΤ ανακοίνωσε μία σειρά προσωρινών μέτρων για την ελάφρυνση των κεφαλαιακών και λειτουργικών απαιτήσεων για να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες, υπό την άμεση εποπτεία της, θα μπορέσουν να συνεχίσουν να εκπληρώνουν τον ρόλο τους αναφορικά με τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας. Οι τράπεζες θα επιτρέπεται να κάνουν χρήση κεφαλαιακών αποθεμάτων και αποθεμάτων ρευστότητας και να καλύπτουν τις απαιτήσεις του Πυλώνα 2 με άλλα κεφαλαιακά μέσα εκτός της κατηγορίας 1 (CET1), τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022. Την ίδια ημέρα, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισαν να αναβάλλουν την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («stress test») για το 2021 για να επιτρέψουν στις τράπεζες να επικεντρωθούν και να διασφαλίσουν τη συνέχεια των βασικών τους λειτουργιών, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης των πελατών τους. Επιπλέον, η EAT δήλωσε ότι υπάρχει ευελιξία στην εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών της για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων και ρυθμισμένων ανοιγμάτων και ζήτησε τη διενέργεια εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ των εποπτικών αρχών και των τραπεζών, για τις στρατηγικές τους αναφορικά με τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα κατά περίπτωση. Επιπροσθέτως, την 24 Ιουνίου 2020 ο Κανονισμός 2020/873 για τις προσωρινές έκτακτες αλλαγές του Κανονισμού για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις εισήγαγε στοχευμένες τροποποιήσεις στον Κανονισμό CRR ώστε να υποστηρίξει τις τράπεζες να συνεχίσουν να δανείζουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid -19.

Σε ότι αφορά τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα σχετίζονται κυρίως με το ξέσπασμα της πανδημίας Covid -19 και έχουν ως ακολούθως: (α) Η εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας να συνεχιστεί το κύμα της πανδημίας για αρκετό διάστημα μετά το τέλος του πρώτου εξαμήνου 2021, και η αρνητική του επίπτωση στην εγχώρια, ευρύτερη και/ή στην παγκόσμια οικονομία, (β) η πρόοδος στα προγράμματα εμβολιασμού για τον αποτελεσματικό περιορισμό της εξάπλωσης του ιού, (γ) η πραγματική έκταση και διάρκεια των δημοσιονομικών μέτρων που στοχεύουν να αντιμετωπίσουν την επίπτωση της πανδημίας στην πραγματική οικονομία και η επίπτωσή τους στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ελληνικού Δημόσιου χρέους, (δ) ο ρυθμός ανάκαμψης της οικονομίας το 2021 και το 2022, (ε) η ικανότητα απορρόφησης των κεφαλαίων από το NGEU και το ΠΔΠ και η προσέλκυση νέων επενδύσεων στην χώρα (στ) η εφαρμογή των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα της Ενισχυμένης Εποπτείας και (ζ) οι γεωπολιτικές συνθήκες στην εγγύς ή ευρύτερη περιοχή.

Ρευστότητα :

Η εξάπλωση της πανδημίας από τις αρχές του 2020 και η κοινωνική αποστασιοποίηση για τον περιορισμό της είχαν ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας και την αύξηση της αβεβαιότητας για τον αντίκτυπο της πανδημίας.

Ωστόσο όμως οι άμεσες κρατικές ενισχύσεις, ο αυξημένος τραπεζικός δανεισμός αλλά και τα μέτρα αναστολής πληρωμών των δανειακών και φορολογικών υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας Covid -19, είχε ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση ρευστότητας και τη σωρευτική αύξηση των καταθέσεων στο σύστημα κατά 20,6 δις ευρώ με προτίμηση για διακράτηση των πιο ρευστών μορφών καταθέσεων, η οποία ήταν υπερδιπλάσια του 2019.

Σημαντική αύξηση παρουσίασαν οι καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων, αντιπροσωπεύοντας το 45% της ροής του ιδιωτικού τομέα, έναντι 21% το 2019, ως απόρροια των κρατικών ενισχύσεων, των μέτρων αναστολής πληρωμών και των περιορισμένων κεφαλαιακών δαπανών.

Οι καταθέσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης στο τραπεζικό σύστημα μειώθηκαν κατά τη διάρκεια του 2020 λόγω των εκτεταμένων δημοσιονομικών μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Κατά τη διάρκεια του 2020 οι καταθέσεις της Τράπεζας Ηπείρου παρουσίασαν αύξηση ποσοστού 11,20% και ανήλθαν στα € 246,78 εκ. κατά την 31/12/2020 έναντι € 221,93 εκ. κατά την 31/12/2019.

Η Διοίκηση της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη, την αύξηση των καταθέσεων κατά την διάρκεια της χρήσης 2020 και την συνεπακόλουθη βελτίωση των δεικτών ρευστότητας, με σημαντική υπέρβαση των ελάχιστων εποπτικών ορίων, εκτιμά πως θα καλύψει απρόσκοπτα τις βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές της ανάγκες.

2.3 Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

2.3.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2020 ή μεταγενέστερα.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους

Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»: Σχετιζόμενες με τον Covid-19 Παραχωρήσεις Μισθώματος (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/06/2020)

Τον Μάιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 16 οι οποίες παρέχουν στους μισθωτές τη δυνατότητα να μην προβούν σε αξιολόγηση για το εάν μία σχετιζόμενη με τον Covid -19 παραχώρηση μισθώματος χαρακτηρίζεται ως τροποποίηση μίσθωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι στην περίπτωση που πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, δεν απαιτείται από τους μισθωτές να αξιολογήσουν εάν συγκεκριμένες παραχωρήσεις μισθώματος που σχετίζονται με τον Covid-19 αποτελούν τροποποιήσεις μίσθωσης. Αντιθέτως, οι μισθωτές που εφαρμόζουν αυτή την πρακτική εφαρμογή, θα υιοθετήσουν για τις εν λόγω παραχωρήσεις μισθώματος έναν λογιστικό χειρισμό ως να μην αποτελούν τροποποιήσεις μίσθωσης. Τα παραπάνω εφαρμόζονται για παραχωρήσεις μισθώματος που σχετίζονται με τον Covid-19, οι οποίες μειώνουν τις πληρωμές μισθωμάτων που καθίστανται πληρωτέες την ή πριν από την 30η Ιουνίου 2021. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας.

2.3.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» - αναβολή εφαρμογής ΔΠΧΑ 9 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Ιούνιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων βάσει των οποίων αναβάλλεται η ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 για δύο έτη, δηλαδή θα εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Συνεπεία αυτού, το IASB προέβη επίσης σε παράταση της καθορισμένης καταληκτικής ημερομηνίας για την προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» που περιλαμβάνεται στο ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις», έχοντας ως αποτέλεσμα οι οικονομικές οντότητες να απαιτείται να εφαρμόσουν το ΔΠΧΑ 9 για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16: «Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου – Φάση 2» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Αύγουστο του 2020, το IASB ολοκλήρωσε τη διαδικασία αξιολόγησης και ανταπόκρισης στην αναμόρφωση των διαπραγματικών επιτοκίων και άλλων σημείων αναφοράς επιτοκίου, προβαίνοντας στην έκδοση μίας σειράς τροποποιήσεων σε πέντε Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις συμπληρώνουν αυτές που εκδόθηκαν το 2019 και επικεντρώνονται στις επιπτώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν μια εταιρεία αντικαθιστά το παλιό επιτόκιο αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το πώς μια εταιρεία θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές χρηματοοικονομικών μέσων, πώς θα λογιστικοποιήσει μία αλλαγή στις σχέσεις αντιστάθμισης ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης, καθώς και σχετικές πληροφορίες που θα πρέπει να γνωστοποιήσει. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»: Σχετιζόμενες με τον Covid-19 Παραχωρήσεις Μισθώματος μεταγενέστερα της 30ης Ιουνίου 2021 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/04/2021)

Τον Μάρτιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, βάσει των οποίων επεκτείνεται η περίοδος εφαρμογής κατά ένα έτος προκειμένου να συμπεριλάβει τις παραχωρήσεις μισθώματος που σχετίζονται με τον Covid-19 οι οποίες μειώνουν τις πληρωμές μισθωμάτων που καθίστανται πληρωτέες την ή πριν από την 30η Ιουνίου 2022. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια», στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» και στις «Ετήσιες Βελτιώσεις 2018 - 2020» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Μάιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας σειράς τροποποιήσεων, που περιλαμβάνουν περιορισμένου σκοπού τροποποιήσεις σε τρία Πρότυπα, καθώς και τις Ετήσιες Βελτιώσεις του Συμβουλίου. Οι εν λόγω τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινίσεις αναφορικά με τη διατύπωση των Προτύπων ή διορθώνουν ήσσονος σημασίας συνέπειες, παραβλέψεις ή αντικρούσεις μεταξύ των απαιτήσεων των Προτύπων. Πιο συγκεκριμένα:

Οι τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων» επικαιροποιούν μία παραπομπή του ΔΠΧΑ 3 στο Ενωσιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς χωρίς να τροποποιούν τις λογιστικές απαιτήσεις που αφορούν στις συνενώσεις επιχειρήσεων.

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια» απαγορεύουν σε μία εταιρεία να αφαιρέσει από το κόστος των παγίων ποσά που έλαβε από την πώληση στοιχείων που παράγονται κατά τη διάρκεια προετοιμασίας των εν λόγω παγίων για

να καταστούν έτοιμα προς χρήση. Αντιθέτως, η εταιρεία αναγνωρίζει τα εν λόγω έσοδα από πωλήσεις και τα σχετικά κόστη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» προσδιορίζουν τα κόστη που μία εταιρεία θα πρέπει να συμπεριλάβει κατά την αξιολόγηση για το εάν ένα συμβόλαιο είναι ζημιολόγο.

Οι Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2018-2020 προβλίνουν σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς», στο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», στο ΔΛΠ 41 «Γεωργία» και στα Επεξηγηματικά Παραδείγματα που συνοδεύουν το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».

Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν τις θεμελιώδεις αρχές που εισήχθησαν όταν αρχικά εκδόθηκε το ΔΠΧΑ 17. Οι τροποποιήσεις έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να μειώσουν τα κόστη μέσω απλούστευσης ορισμένων απαιτήσεων του Προτύπου, να οδηγήσουν σε πιο εύκολα επεξηγήσιμη χρηματοοικονομική απόδοση, καθώς και να διευκολύνουν τη μετάβαση αναβάλλοντας την ημερομηνία εφαρμογής του Προτύπου για το 2023, παρέχοντας παράλληλα πρόσθετη βοήθεια για τη μείωση της προσπάθειας που απαιτείται κατά την πρώτη εφαρμογή του Προτύπου. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση..

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονήσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1, ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας του Covid-19. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού που αφορούν στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να βελτιώσουν τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών ώστε να παρέχουν πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές και σε λοιπούς χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τις τροποποιήσεις απαιτείται η γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών σχετικών με τις λογιστικές πολιτικές, αντί της γνωστοποίησης των σημαντικών λογιστικών πολιτικών. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη: Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού οι οποίες αποσαφηνίζουν τη διαφορά μεταξύ αλλαγής λογιστικής εκτίμησης και αλλαγής λογιστικής πολιτικής. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, καθώς η αλλαγή λογιστικής εκτίμησης εφαρμόζεται χωρίς αναδρομική ισχύ και μόνο για μελλοντικές συναλλαγές και άλλα μελλοντικά γεγονότα, εν αντιθέσει με την αλλαγή λογιστικής πολιτικής που έχει αναδρομική ισχύ και εφαρμόζεται σε συναλλαγές και άλλα γεγονότα του παρελθόντος. Η Τράπεζα θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ**2.4 Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία**

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μια επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

2.4.1 Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου. Η Τράπεζα, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους.

2.4.2 Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Τράπεζας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Το ΔΠΧΑ 9 καθορίζει μια νέα προσέγγιση για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σύμφωνα με την οποία η ταξινόμηση και επιμέτρηση των στοιχείων αυτών βασίζεται στο επιχειρηματικό μοντέλο που χρησιμοποιεί η οικονομική οντότητα για τη διαχείρισή τους και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται σε μια από τις εξής τρεις κατηγορίες: στο αποσβέσιμο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, εάν κατέχονται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι η διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να εισπράττονται οι συμβατικές ταμειακές ροές τους και οι συμβατικές αυτές ταμειακές ροές

αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (solely payments of principle and interest – SPPI). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, εάν κατέχονται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι τόσο η είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και οι συμβατικές αυτές ταμειακές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων. Σε κάθε άλλη περίπτωση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Μια οικονομική οντότητα δύναται κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορίσει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ως επιμετρώμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εάν αυτό εξαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική ανακολουθία. Επιπροσθέτως, κατά την αρχική αναγνώριση, μια οικονομική οντότητα δύναται αμετακλήτως να επιλέξει να παρουσιάζει στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση. Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, αυτές αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου

Το επιχειρηματικό μοντέλο αντανακλά τον τρόπο με τον οποίο η Τράπεζα διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού προκειμένου αυτά να δημιουργήσουν ταμειακές ροές. Δηλαδή, το επιχειρηματικό μοντέλο προσδιορίζει το εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν είτε από την αποκλειστική είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών είτε από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού ή και από τα δύο. Η προσέγγιση της Τράπεζας είναι να διενεργήσει την αξιολόγηση σύμφωνα με το λειτουργικό της μοντέλο και τον τρόπο παροχής πληροφοριών στα βασικά μέλη της Διοίκησης.

Αξιολόγηση SPPI (αξιολόγηση συμβατικών ταμειακών ροών που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων)

Κατά την αξιολόγηση εάν οι συμβατικές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη εάν οι εν λόγω ροές είναι συνεπείς με μια βασική δανειακή σύμβαση, δηλαδή τα βασικά στοιχεία του επιτοκίου αφορούν στο αντάλλαγμα για την αξία του χρήματος στο χρόνο, στον πιστωτικό κίνδυνο, άλλους βασικούς κινδύνους δανεισμού καθώς και σε ένα περιθώριο κέρδους. Επίσης, διενεργείται αξιολόγηση για το εάν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού περιλαμβάνει κάποιο συμβατικό όρο που θα μπορούσε να αλλάξει το ποσό ή τη χρονική στιγμή των συμβατικών ταμειακών ροών με τέτοιο τρόπο, που η ανωτέρω προϋπόθεση δε θα ίσχυε.

Απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί τη χρήση σύνθετων μοντέλων καθώς και σημαντικό αριθμό εκτιμήσεων και παραδοχών σχετικά με τις οικονομικές συνθήκες στο μέλλον και την πιστωτική συμπεριφορά.

Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων που περιλαμβάνονται στο πεδίο των αρχών απομείωσης, η Τράπεζα αναγνωρίζει πρόβλεψη για ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο ίση με τις αναμενόμενες ζημιές για 12 μήνες («12-month expected losses»), οι οποίες ορίζονται ως το τμήμα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο απορρέει από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανά μέσα στο επόμενο δωδεκάμηνο. Μεταγενέστερα, για τα χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ΑΠΖ) για τη συνολική διάρκεια τη ζωής τους («lifetime expected losses») η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά για όλη την αναμενόμενη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών θεωρούνται ότι βρίσκονται στο «στάδιο 1», εκείνα για τα οποία έχει παρατηρηθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση εισέρχονται στο «στάδιο 2», ενώ τα απομειωμένα (credit impaired) μεταβαίνουν στο «στάδιο 3».

Κατάταξη ανοιγμάτων σε στάδια

Η Τράπεζα διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε εκείνα που επιμετρώνται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών (στάδιο 1) και σε εκείνα για τα οποία αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής τους (στάδιο 2 και 3) ανάλογα με το εάν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως προκύπτει από τον κίνδυνο αθέτησης των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού από την αρχική τους αναγνώριση.

Για να ορίσει τον κίνδυνο αθέτησης, η Τράπεζα εφαρμόζει τον ορισμό της αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς με βάση:

- το αντικειμενικό κριτήριο των 90 ημερών καθυστέρησης, και
- τα κριτήρια που αφορούν στην ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay)

Η Διοίκηση κατά τη χρήση 2019 οριστικοποίησε τις απαιτούμενες αλλαγές προκειμένου να εφαρμοστεί ο ορισμός του “EBA NPE” στον υπολογισμό των συσσωρευμένων πιστωτικών ζημιών. Η τράπεζα εναρμόνισε τον ορισμό του Σταδίου 3 για σκοπούς χρηματοοικονομικής πληροφόρησης με τον ορισμό μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (“NPE”) που χρησιμοποιείται για κανονιστικούς σκοπούς. Συνεπώς, σύμφωνα με την Πολιτική Προβλέψεων της Τράπεζας ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θεωρείται ως απομειωμένο (credit impaired) και ταξινομείται στο Στάδιο 3 όταν χαρακτηρίζεται ως μη εξυπηρετούμενο άνοιγμα.

Η Τράπεζα, σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που έχουν αναγνωριστεί στο στάδιο 3, θα αναγνωρίσει έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο (EIR), επί της καθαρής λογιστικής αξίας (net carrying amount). Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία παρουσίασαν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση θα κατατάσσονται στο στάδιο 2. Για να αξιολογήσει εάν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού έχει υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική του αναγνώριση, η Τράπεζα έκανε χρήση διαφόρων κριτηρίων τα οποία περιλαμβάνουν:

- ρυθμίσεις (forbearance), και
- όριο 30 ημερών καθυστέρησης (backstop indicator)

Η Τράπεζα, σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που κατατάσσονται στο στάδιο 1 και 2, θα αναγνωρίσει έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο (EIR) επί της λογιστικής τους αξίας (gross carrying amount).

Όταν τα κριτήρια ταξινόμησης στο στάδιο 2 δεν πληρούνται και ταυτόχρονα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού δεν είναι απομειωμένα, θα αναταξινομούνται στο στάδιο 1. Επιπλέον, μεταγενέστερες μεταφορές από το στάδιο 3 στο στάδιο 2 θα λάβουν χώρα για εκείνα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία παύουν να θεωρούνται απομειωμένα με βάση την αξιολόγηση όπως αυτή περιγράφεται παραπάνω.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Όπως περιγράφηκε παραπάνω, εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά κατά την ημερομηνία αναφοράς σε σύγκριση με την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης, τότε η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται ως ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο για 12 μήνες. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου, ορίζονται ως το τμήμα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο απορρέει από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανά μέσα στο επόμενο δωδεκάμηνο μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις των ταμειακών ροών (cash shortfalls) κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας αυτών, λόγω της πιθανότητας εμφάνισης ζημιολογώντων γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών.

Σε περιπτώσεις όπου κατά την ημερομηνία αναφοράς έχει επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών θα διενεργείται για τη συνολική διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια της ζωής ορίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

Το ποσό της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αντιπροσωπεύει μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση που θα λαμβάνει υπόψη την αξία του χρήματος στο χρόνο. Ως πιστωτική ζημία ορίζεται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που είναι απαιτητές από τη Τράπεζα σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού στοιχείου και των ταμειακών ροών που η Τράπεζα προσδοκά ότι θα εισπράξει (cash shortfalls) προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) του στοιχείου του ενεργητικού. Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, πληροφορίες για παρελθοντικά γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες καθώς και λογικές και βάσιμες προβλέψεις σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες λαμβάνονται υπόψη.

Για τους σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η Τράπεζα θα εκτιμήσει τις αναμενόμενες υστερήσεις των ταμειακών ροών (cash shortfalls) από όλες τις πιθανές πηγές λαμβάνοντας υπόψη τις ταμειακές ροές από τις εξασφαλίσεις ή άλλες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχονται στους συμβατικούς όρους και τα οποία δεν αναγνωρίζονται ξεχωριστά. Στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού με εξασφαλίσεις, η εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών που σχετίζονται με την εξασφάλιση αποτυπώνει το ποσό των ταμειακών ροών και τη χρονική στιγμή που αυτές αναμένεται να εισπραχθούν από τη διαδικασία πλειστηριασμού

μετά την αφαίρεση των προεξοφλημένων εξόδων εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν ο πλειστηριασμός είναι πιθανός.

Η επιμέτρηση των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών για μεγάλα απομειωμένα δάνεια, τα οποία υπερβαίνουν τα προκαθορισμένα όρια που τίθενται σύμφωνα με την πολιτική διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, γίνεται σε ατομική βάση. Για τα υπόλοιπα ανοίγματα η επιμέτρηση των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών γίνεται σε συλλογική βάση. Η εν λόγω επιμέτρηση περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία των δανειοληπτών, ιστορικά δεδομένα πιστωτικών ζημιών και πληροφόρηση σχετικά με μελλοντικά μακροοικονομικά στοιχεία.

Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD), της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD) και άλλων παραμέτρων όπως τον συντελεστή μετατροπής των εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε πιστωτικά ανοίγματα (credit conversion factor - CCF). Γενικά, η Τράπεζα αναμένει να αντλήσει αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα, ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις, αξιοποιώντας τις υφιστάμενες υποδομές που έχει αναπτύξει σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου.

Η πιθανότητα αθέτησης (PD) εκφράζει την πιθανότητα ένας οφειλέτης να αθετήσει τις δανειακές του υποχρεώσεις είτε στο διάστημα των επόμενων δώδεκα μηνών είτε κατά την εναπομείνουσα διάρκεια της οφειλής του. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα θα κάνει χρήση αμερόληπτων point-in-time PDs και θα ενσωματώνει μελλοντική πληροφόρηση και μακροοικονομικά σενάρια.

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) ορίζεται ως η εκτίμηση του χρηματοδοτικού ανοίγματος σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης του οφειλέτη. Το EAD ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού εκφράζει την λογιστική του αξία (gross carrying amount) σε περίπτωση αθέτησης πληρωμής. Για την εκτίμηση του EAD, η Τράπεζα θα χρησιμοποιήσει ιστορικές παρατηρήσεις και μακροπρόθεσμες προβλέψεις για να αποτυπώσει πληρωμές κεφαλαίου και τόκων καθώς και πιθανές εκταμιεύσεις δανειακών δεσμεύσεων.

Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) εκφράζει την έκταση της ζημιάς που η Τράπεζα αναμένει για ανοίγματα τα οποία είναι σε κατάσταση αθέτησης και ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ρών και εκείνων που η Τράπεζα προσδοκά να εισπράξει συμπεριλαμβανομένων των ποσών από τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων. Το LGD, το οποίο εκφράζεται συνήθως ως ποσοστό του EAD, διαφέρει σύμφωνα με τον τύπο του αντισυμβαλλόμενου, τον τύπο και την προτεραιότητα της απαίτησης, την ύπαρξη εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών ενισχύσεων.

Ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε EAD ποσά. Θεωρείται ως μια παραδοχή που προκύπτει μέσω μοντέλων (modelled assumption) και εκφράζει το τμήμα των μη εκταμιευμένων ανοιγμάτων τα οποία αναμένεται να εκταμιευτούν πριν την εκδήλωση του γεγονότος αθέτησης.

Μελλοντική πληροφόρηση (forward looking information)

Η Τράπεζα ενσωματώνει μελλοντική πληροφόρηση τόσο κατά την αξιολόγηση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος, όσο και κατά την επιμέτρηση των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών. Η Τράπεζα αξιολογεί ένα εύρος μελλοντικών οικονομικών σεναρίων με σκοπό την επίτευξη της εκτίμησης των αναμενομένων πιστωτικών ζημιών η οποία θα αντικατοπτρίζει ένα ποσό που έχει καθοριστεί αμερόληπτα και έχει σταθμιστεί βάσει πιθανοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα κάνει χρήση τριών μακροοικονομικών σεναρίων κατ' ελάχιστον (δηλαδή το βασικό, το δυσμενές και το αισιόδοξο) λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές πιθανότητες πραγματοποίησης του καθενός εκ των σεναρίων. Το βασικό σενάριο αποτελεί και το πιο πιθανό σενάριο και θα εναρμονιστεί με την πληροφόρηση που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για σκοπούς στρατηγικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού (budgeting).

2.4.3 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

2.4.4 Μέθοδοι προσδιορισμού της εύλογης αξίας

Για την απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων σε εύλογες αξίες χρησιμοποιήθηκαν οι τρέχουσες τιμές της αγοράς για κάθε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο. Για όσα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Τράπεζας οι τρέχουσες αγοραίες τιμές δεν είναι διαθέσιμες, οι αξίες προέκυψαν βάσει μεθόδων εκτίμησης και δεν διαφέρουν σημαντικά από τις αξίες με τις οποίες εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις.

2.4.5 Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

2.4.6 Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.4.7 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης, μόνο σε περιπτώσεις όπου η Τράπεζα έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από το συμψηφισμό τους.

2.5 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το συναλλακτικό και λειτουργικό νόμισμα της Τράπεζας. Κατά τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων, τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο εθνικό νόμισμα, με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες, κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

2.6 Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτίρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημιές από την απομείωση της αξίας τους. Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη ενώ δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται. Οι

αποσβέσεις των κτιρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

Κτίρια	40	έτη
Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα	3-10	έτη
Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα	Διάρκεια μίσθωσης	

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας, καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές, στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της χρήσης που αφορούν.

2.7 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτό κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει σε 1 έως 15 έτη.

Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους. Για τα άυλα στοιχεία η Τράπεζα δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

Τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωριστεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν. Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο αναγνωρίζονται όταν η Τράπεζα μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση
- την πρόθεση της να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο
- την ικανότητα της να χρησιμοποιεί το στοιχείο
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς και οικονομικούς πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρήσης του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους.

2.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία κατέχονται για εκμίσθωση ή για απόκτηση υπεραξίας ή και για τα δύο κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν οικοπέδα, κτίρια ή τμήματα κτιρίων.

Οι επενδύσεις αρχικά καταχωρούνται στο κόστος, συμπεριλαμβανομένου των εξόδων συναλλαγής.

Μετά την αρχική αναγνώριση επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από τη μεταβολή στην εύλογη αξία συμπεριλαμβάνεται στο καθαρό κέρδος ή ζημιά της περιόδου που προκύπτει.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται στη λογιστική αξία του ακινήτου, μόνο όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οφέλη τα οποία σχετίζονται με το ακίνητο θα εισρεύσουν και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί με αξιοπιστία. Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μετατραπεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενη κατατάσσεται στα ενσώματα πάγια.

2.9 Περιουσιακά Στοιχεία από Πλειστηριασμούς

Τα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς περιλαμβάνουν κυρίως ακίνητα, τα οποία αποκτώνται από την Τράπεζα, μέσω της διαδικασίας πλειστηριασμού, προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση απαιτήσεών της. Τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες συναλλαγής και περιλαμβάνονται είτε στις Επενδύσεις σε ακίνητα είτε στα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού ανάλογα με τη χρήση των ακινήτων και το σκοπό διακράτησης. Όσα ακίνητα κατατάσσονται στα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία, μεταξύ της λογιστικής και της εκτιμώμενης ρευστοποιήσιμης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης. Τα κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τις διαφορές αποτίμησης την πώληση περιουσιακών στοιχείων από πλειστηριασμούς, καταχωρούνται στο κονδύλι "Λοιπά Έσοδα".

2.10 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Οικονομικών Καταστάσεων, η Τράπεζα εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να προσδιορίσει, αν υπάρχει ένδειξη ότι τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης, οπότε και εκτιμάται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Τράπεζα εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει. Η ανακτήσιμη αξία, είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας σε χρήση. Για τον υπολογισμό της αξίας σε χρήση του περιουσιακού στοιχείου, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών), εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών), μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν μεταγενέστερα, μια ζημιά απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών), αυξάνεται μέχρι την μικρότερη αξία μεταξύ της αναθεωρημένης εκτιμώμενης ανακτήσιμης αξίας του και της λογιστικής αξίας, που θα είχε προσδιοριστεί εάν δεν είχε αναγνωρισθεί καμιά ζημιά απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Η αναστροφή της ζημιάς απομείωσης, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.11 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

- Το ταμείο
- Οι καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες

2.12 Φόρος Εισοδήματος και Αναβαλλόμενη Φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές. Ο φόρος εισοδήματος,

τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

2.13 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπά δανειακά κεφάλαια

Οι υποχρεώσεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων λογιστικοποιούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους (έσοδα από την έκδοσή τους, μείον τα πραγματοποιηθέντα έξοδα έκδοσής τους). Μετά την αρχική αναγνώριση, οι πιστωτικοί τίτλοι και τα δανειακά κεφάλαια, απεικονίζονται στο αποσβέσιμο κόστος. Όποια διαφορά, μεταξύ του εσόδου από την έκδοση (μείον το κόστος έκδοσης) και της αξίας αποπληρωμής, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για όλη τη διάρκεια των τίτλων, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις από τίτλους και δανειακά κεφάλαια της Τράπεζας περιλαμβάνουν ομολογιακά δάνεια μειωμένης εξασφάλισης.

2.14 Παροχές στο Προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό), σε χρήμα και σε είδος, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Τυχόν ανεξόφλητο ποσό, καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, ο Οργανισμός αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προκαταβολή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές προς εργαζομένους κατά και μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Η Τράπεζα καταβάλλει εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους, κατά και μετά την έξοδό τους από την υπηρεσία. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και προγράμματα καθορισμένων εισφορών και παρέχουν εφάπαξ αποζημιώσεις, κατά την έξοδο από την υπηρεσία, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές υγειονομικής περίθαλψης.

i) Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, ορίζεται το πρόγραμμα στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας ή ο μισθός. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης, είναι ίση με την παρούσα αξία των παροχών κατά την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων, μειούμενης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά από προσαρμογή για μη αναγνωρισθέντα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στο σύνολο τους στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων όταν προκύπτουν.

Η υποχρέωση της χρηματοδότησης εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους και εγκεκριμένους αναλογιστές, με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές, προεξοφλημένες με το επιτόκιο κρατικών ομολόγων με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης.

ii) Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένης εισφοράς, ορίζεται το πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο, χωρίς καμία άλλη νομική ή συμβατική υποχρέωση για κάλυψη ελλειμμάτων του Ταμείου. Οι εισφορές του Οργανισμού στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της χρήσης που αφορούν και περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού».

2.15 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Οι προβλέψεις, διενεργούνται όταν η Τράπεζα έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων και είναι πιθανό ότι η Τράπεζα θα αναγκασθεί να διακανονίσει αυτήν την υποχρέωση. Οι προβλέψεις επιμετρούνται με την καλύτερη εκτίμηση της Διοίκησης, επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των

Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται, προκειμένου να αντανakλούν την παρούσα αξία της δαπάνης στην οποία αναμένεται να διακανονισθεί η υποχρέωση.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

2.16 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδονται για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτήν.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μεριδιούχων της Συνεταιριστικής Τράπεζας ρυθμίζονται από το Ν. 1667/1986, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4340/2015, από τις αποφάσεις των οργάνων της Τράπεζας και από το καταστατικό της, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές απ' αυτές που προβλέπει ο Νόμος.

Με βάση τη Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2: «Μερίδες μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες και όμοια μέσα», πολλά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των μερίδων μελών σε συνεταιριστικές οικονομικές οντότητες, έχουν χαρακτηριστικά ιδίων κεφαλαίων, όπως τα δικαιώματα ψήφου και το δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές μερισμάτων. Κάποια χρηματοοικονομικά μέσα δίδουν στον κάτοχο το δικαίωμα να ζητήσει την εξόφληση έναντι μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά δύνανται να περιλαμβάνουν ή να υπόκεινται σε περιορισμούς, σχετικά με το αν τα χρηματοοικονομικά μέσα θα εξοφληθούν. Ανάλογα με τους όρους εξόφλησης καθορίζεται αν τα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται ως ίδια κεφάλαια ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Το συμβατικό δικαίωμα του κατόχου ενός χρηματοοικονομικού μέσου να ζητήσει την εξόφληση, δεν προϋποθέτει, από μόνο του, την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Μάλλον, η οικονομική οντότητα πρέπει να λάβει υπόψη όλους τους όρους και τις προϋποθέσεις του χρηματοοικονομικού μέσου για τον προσδιορισμό της κατάταξής του ως χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ίδια κεφάλαια. Στους όρους και προϋποθέσεις περιλαμβάνονται σχετικοί τοπικοί Νόμοι, κανονισμοί και το καταστατικό της οικονομικής οντότητας, που ισχύει κατά την ημερομηνία της κατάταξης, αλλά όχι οι αναμενόμενες μελλοντικές τροποποιήσεις εκείνων των Νόμων, των κανονισμών ή του καταστατικού.

Ειδικότερα, οι μερίδες μελών θα κατατάσσονται ως ίδια κεφάλαια όταν: α) Η οικονομική οντότητα έχει άνευ όρων δικαίωμα να αρνηθεί να εξοφλήσει τις μερίδες των μελών και β) Οι τοπικοί Νόμοι ή οι κανονισμοί ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας δύνανται να επιβάλλουν διάφορες απαγορεύσεις στην εξόφληση των μερίδων των μελών, π.χ. άνευ όρων απαγορεύσεις ή απαγορεύσεις που βασίζονται σε κριτήρια ρευστότητας. Αν η εξόφληση απαγορεύεται ρητά από τους τοπικούς Νόμους ή τους κανονισμούς ή το καταστατικό της οικονομικής οντότητας, οι μερίδες των μελών θεωρούνται ίδια κεφάλαια. Ωστόσο, οι διατάξεις των τοπικών Νόμων, των κανονισμών ή του καταστατικού της οικονομικής οντότητας, που απαγορεύουν την εξόφληση, μόνο εφόσον πληρούνται (ή δεν πληρούνται) ορισμένες προϋποθέσεις, όπως οι περιορισμοί που αφορούν τη ρευστότητα, δεν έχουν ως συνέπεια οι μερίδες των μελών να θεωρούνται ίδια κεφάλαια.

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014, η Τράπεζα δεν μπορεί να εξαργυρώνει συνεταιριστικές μερίδες, όταν ο δείκτης κεφαλαιακής της επάρκειας υπολείπεται του ελαχίστου που επιβάλλει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα της Ελλάδος, δύναται να θέτει περιορισμούς στην εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων από την πλευρά της Τράπεζας, εφόσον τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητά της.

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει το σύνολο του Συνεταιριστικού Κεφαλαίου στα Ίδια Κεφάλαια, καθότι δεν υφίσταται σχετική άδεια εξόφλησης μερίδων από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του Ν. 4261/2014

Διαφορά από έκδοση μερίδων υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μερίδων που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως του συνεταιριστικού κεφαλαίου.

2.17 Αναγνώριση αποτελεσμάτων

Στα έσοδα και έξοδα της Τράπεζας περιλαμβάνονται κυρίως έσοδα από τόκους χορηγήσεων και τοκοφόρων χρεογράφων, έξοδα από τόκους καταθέσεων, προμήθειες διαχείρισης και λοιπών τραπεζικών πράξεων, έσοδα από μερίσματα και λοιπά έσοδα και έξοδα.

Η αναγνώριση των εσόδων και εξόδων γίνεται ως εξής:

i) Έσοδα και έξοδα από τόκους

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

ii) Έσοδα και έξοδα από προμήθειες

Έσοδα και έξοδα από προμήθειες αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία παρασχέθηκαν ή λήφθηκαν οι υπηρεσίες, ανάλογα με τη συμπλήρωση της συναλλαγής, ώστε να συσχετίζονται με το κόστος παροχής της υπηρεσίας, ενώ εκείνα που σχετίζονται με την ανάληψη πιστωτικού κινδύνου, καταχωρούνται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με σταθερή βάση, κατά τη διάρκεια της ισχύος του κινδύνου.

iii) Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών στοιχείων

Η Τράπεζα κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων και μελλοντικών οικονομικών παραμέτρων ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα.

iv) Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις.

2.18 Διανομή Μερισμάτων

Τα μερίσματα που διανέμονται στους συνέταιρους από τα καθαρά κέρδη χρήσεως της Τράπεζας αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία εγκρίνεται η διανομή τους από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο και το Καταστατικό της Τράπεζας.

2.19 Μισθώσεις

Η Τράπεζα αναγνωρίζει κατά την ημερομηνία έναρξης μιας μίσθωσης αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου στοιχείου και μια μισθωτική υποχρέωση.

Δικαίωμα χρήσης παγίου

Το δικαίωμα χρήσης αναγνωρίζεται στο κόστος, ήτοι αποτελεί το άθροισμα των προεξοφλημένων μελλοντικών καταβολών, πλέον μισθωμάτων που καταβλήθηκαν πριν την έναρξη της μίσθωσης, τυχόν άμεσων εξόδων που καταβλήθηκαν από την Τράπεζα και εκτιμήσεις για τυχόν έξοδα αποκατάστασης ή απόσυρσης του παγίου, μείον τυχόν μισθωτικά κίνητρα που δόθηκαν. Μετά την αρχική αναγνώριση, το δικαίωμα χρήσης εξακολουθεί να αποτιμάται στο κόστος μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις, οι οποίες υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ζωής της μίσθωσης, και των ζημιών απομείωσης, ενώ η αξία του προσαρμόζεται αναλόγως κατά το ποσό της επανεκτίμησης της μισθωτικής υποχρέωσης, αν αυτή υπάρχει. Το δικαίωμα χρήσης παρακολουθείται στα Ιδιοχρησιμοποιούμενα Πάγια.

Μισθωτική Υποχρέωση

Η μισθωτική υποχρέωση αναγνωρίζεται ως το άθροισμα των προεξοφλημένων μελλοντικών μισθωτικών καταβολών μειωμένο κατά τα τυχόν κίνητρα μίσθωσης που έχουν δοθεί και τα οποία περιλαμβάνουν τα σταθερά και τα

κυμαινόμενα μισθώματα (μισθώματα που βασίζονται σε δείκτη, π.χ. Δείκτη τιμών καταναλωτή), την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς του παγίου αν αυτό είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα ασκηθεί, καθώς και τυχόν καταβολές που είναι βέβαιο ότι θα πληρωθούν σε περίπτωση λήξης της μίσθωσης. Μετά την αρχική αναγνώριση, η μισθωτική υποχρέωση επαναμετράται μόνο σε περίπτωση αλλαγής του επιτοκίου προεξόφλησης, της μισθωτικής διάρκειας ή του μισθώματος της σύμβασης, με τις προκύπτουσες διαφορές να προσαρμόζουν ισόποσα τη μισθωτική υποχρέωση και το δικαίωμα χρήσης. Επιπρόσθετα, η μισθωτική υποχρέωση αυξάνεται κατά το ποσό του χρηματοοικονομικού εξόδου που λογίζεται, ενώ μειώνεται από τις συμβατικές καταβολές στα ορισμένα χρονικά διαστήματα. Η μισθωτική υποχρέωση παρακολουθείται στις Λοιπές Υποχρεώσεις.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Τράπεζα μπορεί να συμμετέχει σε χρηματοδοτικές μισθώσεις, σύμφωνα με τις οποίες μεταβιβάζονται στην Τράπεζα ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στην αρχική καταχώρηση στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβαλλομένων μισθωμάτων. Μεταγενέστερα, μισθωμένα οικόπεδα και ακίνητα αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Τα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται στο μικρότερο διάστημα μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής εκτός και αν είναι σχεδόν βέβαιο ότι η Τράπεζα θα αποκτήσει την ιδιοκτησία του παγίου στη λήξη της μίσθωσης. Αν η μίσθωση μεταφέρει την ιδιοκτησία του παγίου στη λήξη της μίσθωσης ή αν περιέχει δικαίωμα αγοράς σε μειωμένη τιμή, η περίοδος απόσβεσης είναι στην ωφέλιμη ζωή του παγίου. Τα μισθώματα διαχωρίζονται στο ποσό που αφορά την αποπληρωμή εξόδων χρηματοδότησης, και την αποπληρωμή του κεφαλαίου.

Η Τράπεζα ως εκμισθωτής

Η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής και η κατάταξη των μισθώσεων βασίζεται στην έκταση κατά την οποία οι κίνδυνοι και ωφέλειες που συνεπάγεται η κυριότητα ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου ανήκουν Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 ης Δεκεμβρίου 2020. Μία μίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική μίσθωση αν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα. Μία μίσθωση κατατάσσεται ως λειτουργική αν δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Η Τράπεζα στην κατάσταση οικονομικής θέσης, καταχωρεί τα κατεχόμενα περιουσιακά στοιχεία που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση ως απαίτηση, με αξία ίση με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση. Τα μισθώματα αντιμετωπίζονται ως εξόφληση (αποπληρωμή) κεφαλαίου και ως χρηματοοικονομικό έσοδο. Η καταχώρηση και κατανομή του χρηματοοικονομικού εσόδου βασίζεται σε ένα μοντέλο που αντανακλά μία σταθερή περιοδική απόδοση της καθαρής επένδυσης επί του ανεξόφλητου μέρους της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι μισθώσεις της κατηγορίας αυτής στις οποίες συμμετέχει η Τράπεζα ως εκμισθωτής αφορούν στα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου. Τα έσοδα μισθωμάτων, εξαιρώντας το κόστος υπηρεσιών, καταχωρούνται στα έσοδα με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης. Κόστη που αναλαμβάνονται για την απόκτηση των εσόδων μισθωμάτων, καταχωρούνται στα έξοδα.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και υποκειμενικές κρίσεις

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια υποκειμενικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν, τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές πληροφορίες, καθώς και στις σημειώσεις που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών. Η διοίκηση της Τράπεζας πιστεύει ότι οι υποκειμενικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι κατάλληλες λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα που ίσχυαν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020.

Συγκεκριμένα, η Τράπεζα έχει αξιολογήσει τις παρακάτω λογιστικές αρχές ως σημαντικές για την κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, εξαιτίας αφενός των υποκειμενικών κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών που ενέχουν, και αφετέρου λόγω της ευαισθησίας των οικονομικών καταστάσεων σε αυτές.

3.1 Απομείωση δανείων

Οι προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του δανειακού χαρτοφυλακίου και των πιθανών ζημιών του. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των καλυμμάτων, η γενικότερη οικονομική κατάσταση και το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Η διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, η Τράπεζα διενεργεί, έλεγχο απομείωσης (impairment test), με βάση την ακόλουθη μεθοδολογική προσέγγιση.

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Η Τράπεζα εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Σημαντικά θεωρούνται επιχειρηματικά δάνεια τα οποία ανά πελάτη υπερβαίνουν το ποσό που καθορίζεται από τη Διοίκηση. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα έχει καθορίσει τα γεγονότα που αποτελούν το έναυσμα για την κατάταξη στο στάδιο 3 και στο στάδιο 2.

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα ταξινομεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοιογενείς κατηγορίες, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων.

Υπολογισμός απομείωσης σε ατομική βάση διενεργείται στα ανοίγματα που υπερβαίνουν σε ποσό προ απομείωσης το ποσό που καθορίζεται από τη Διοίκηση και για τα υπόλοιπα ανοίγματα σε συλλογική βάση.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Η Τράπεζα χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνουν τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεων της από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματα εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

3.2 Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Οι υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία εκτιμώνται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης και την αύξηση αποδοχών και συντάξεων.

3.3 Ωφέλιμη ζωή παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση

Η διοίκηση της Τράπεζας καθορίζει την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των παγίων στοιχείων και τις αντίστοιχες αποσβέσεις. Η εκτίμηση της διοίκησης της Τράπεζας βασίζεται στην αναμενόμενη περίοδο λειτουργικής χρήσης των κτιρίων και των λοιπών παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε απόσβεση, όπως έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός, μηχανολογικός εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα και η οποία δεν αναμένεται να αλλάξει σημαντικά. Ωστόσο, η διοίκηση μπορεί να αλλάξει τους συντελεστές απόσβεσης στις περιπτώσεις που κατά την κρίση της, η ωφέλιμη ζωή εμφανίζεται να είναι διαφορετική από αυτή που αρχικά είχε εκτιμηθεί και προβαίνει σε διαγραφές ή απομειώσεις της αξίας των οικονομικά απαξιωμένων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

3.4 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, τις οποίες έχει αναγνωρίσει η Τράπεζα, αφορούν κατά κύριο λόγο τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Η Τράπεζα αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις που προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές της απομείωσης των δανείων διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών αυτές είναι ανακτήσιμες και δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτά απεικονίζονται στις παραδοχές του Επιχειρηματικού Σχεδίου της Τράπεζας που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο του 2019. Λήφθηκε, επίσης, υπόψη η ύπαρξη φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Τράπεζα εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεών της που έχει αναγνωρισθεί είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 27α του Ν. 4172/2013 η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Με απόφαση της από 24/11/2015 της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Τράπεζα υπήχθη στις διατάξεις του άρθρου 27α του Ν. 4172/2013. Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε περίπου 9 εκατ. €.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπεζής, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα επαναξιολογεί την εκτίμησή της για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

3.5 Κατάταξη συνεταιριστικού Κεφαλαίου

Η Τράπεζα εκτιμά ότι συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση του συνεταιριστικού κεφαλαίου στα Ίδια Κεφάλαια, σύμφωνα με την Διερμηνεία ΕΔΔΠΧΠ 2. Η μεταβολή, στο μέλλον, αυτών ή ορισμένων εξ αυτών των προϋποθέσεων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναταξινόμηση του συνόλου ή μέρους των Ιδίων Κεφαλαίων στις Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις.

4. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Η τράπεζα από τις δραστηριότητές της εκτίθεται σε πλήθος χρηματοοικονομικών κινδύνων, από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, ο κίνδυνος ρευστότητας, οι μεταβολές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, λόγω γενικότερων μεταβολών στα επίπεδα τιμών και επιτοκίων της αγοράς, και η επάρκεια εποπτικών και εσωτερικών κεφαλαίων σε αποδεκτά επίπεδα, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας, ενώ αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την επάρκεια των Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Την ευθύνη για το σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, έχει η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Η πολιτική της Τράπεζας είναι σχεδιασμένη με τέτοιο τρόπο, ώστε μέσω των κατάλληλων μηχανισμών να εντοπίζει, να παρακολουθεί και να αναλύει αυτούς τους κινδύνους και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Η Τράπεζα επανεξετάζει συχνά τις πολιτικές και τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει, ώστε να ενσωματώνει τις μεταβολές της αγοράς και των προϊόντων και να αναπτύσσει πιο αποτελεσματικές πρακτικές.

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τις χορηγήσεις απορρέει από τον κίνδυνο αθέτησης της υποχρέωσης εκ μέρους των οφειλετών να αποπληρώσουν, εντός των συμβατικών τους προθεσμιών, μέρος ή το σύνολο των οφειλών τους. Ο πιστωτικός κίνδυνος αποτελεί την πιο σημαντική πηγή κινδύνου για την Τράπεζα και για το λόγο αυτό η αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείρισή του αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της Διοίκησης

Το μεγαλύτερο ποσό μεμονωμένων χορηγήσεων αφορά σε επιχειρηματικά δάνεια και ανέρχεται σε ποσοστό 80% περίπου του συνόλου των χορηγήσεων. Σε ποσοστό 19% περίπου ανέρχονται οι χορηγήσεις προς ιδιώτες, και σε 1% περίπου Οργανισμούς και επιχειρήσεις του Ελληνικού Δημοσίου.

Η Διοίκηση της Τράπεζας δίδει ιδιαίτερη σημασία στην ορθή διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου αξιολογώντας την πιστοληπτική ικανότητα κάθε αντισυμβαλλόμενου, σύμφωνα με το ισχύον, κάθε φορά κανονιστικό, πλαίσιο.

4.1.1 Μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες του πιστωτικού κινδύνου είναι πολλοί, ορισμένοι εκ των οποίων είναι η επικρατούσα κατάσταση της οικονομίας και της αγοράς, αλλά και οι προσδοκίες για το μέλλον, η χρηματοοικονομική θέση των αντισυμβαλλομένων, το είδος, η διάρκεια και το ύψος της συμβατικής υποχρέωσης, καθώς και η ύπαρξη εγγυήσεων και εξασφαλίσεων (καλύμματα).

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί για την πιστοληπτική αξιολόγηση των αιτούντων προϊόντων Επιχειρηματικής Πίστης το Icar Risk Profiler. Το ICAP Risk Profiler έχει ως στόχο την εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας των εξεταζόμενων επιχειρήσεων σε σχέση με την πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας, σε χρονικό ορίζοντα ενός έτους και κατατάσσει τις επιχειρήσεις σε δεκαβάθμια κλίμακα πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Όσο η κατάταξη της επιχείρησης πλησιάζει τις διαβαθμίσεις υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας (1-2) τόσο μικρότερη είναι η πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας ή και πτώχευσης. Αντίθετα, όσο η κατάταξη της επιχείρησης πλησιάζει τις διαβαθμίσεις χαμηλής πιστοληπτικής ικανότητας (9- 10) τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα εμφάνισης ασυνέπειας.

Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα αξιολογούνται και παρακολουθούνται από το αρμόδιο εγκριτικό κλιμάκιο με βάση το αντίστοιχο rating. Οι χαμηλού και μέσου κινδύνου πιστούχοι αξιολογούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ενώ οι υψηλού κινδύνου (watchlist) σε εξαμηνιαία και οι πολύ υψηλού κινδύνου (distressed) σε τριμηνιαία βάση. Κατά κανόνα, η διαβάθμιση γίνεται για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά. Στους Ομίλους, χρησιμοποιείται η διαβάθμιση της μητρικής ή βασικής εταιρίας εφόσον θεωρείται σίγουρο ότι η μητρική/βασική εταιρία μπορεί να εγγυηθεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των θυγατρικών της.

4.1.2 Διαχείριση ορίων κινδύνων και τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Η Τράπεζα διαχειρίζεται, ελέγχει και περιορίζει τη συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου, ανά αντισυμβαλλόμενο, ανά ομάδα αντισυμβαλλομένων, ανά προϊόν και ανά τομέα δραστηριότητας, έχοντας διαμορφώσει σύστημα ορίων αντισυμβαλλομένων και εγκριτικά όρια πιστοδοτήσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση της μέγιστης αποδεκτής ανάληψης κινδύνων.

Στις παραγράφους που ακολουθούν, περιγράφονται και άλλες τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για τον έλεγχο και τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

Εγγυήσεις και εξασφαλίσεις

Η Τράπεζα λαμβάνει ως εξασφαλίσεις, εμπράγματα ασφάλειες έναντι των πιστοδοτήσεων της σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την αποπληρωμή των απαιτήσεών της. Για το σκοπό αυτό έχει προσδιορίσει και ενσωματώσει στην πιστωτική του πολιτική, κατηγορίες αποδεκτών καλυμμάτων και εξασφαλίσεων, οι κυριότερες των οποίων είναι:

- Ενέχυρα επί καταθέσεων,
- Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου,
- Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ,
- Ενέχυρα επί επιταγών,
- Προσημειώσεις/ υποθήκες ακινήτων,

- Απαιτήσεις έναντι Τρίτων.

Η εκτίμηση της αξίας των εμπράγματων διασφαλίσεων, πραγματοποιείται αρχικά κατά τη στιγμή της έγκρισης της πιστοδότησης, με βάση την τρέχουσα αξία τους, η οποία στη συνέχεια αναπροσαρμόζεται προκειμένου να αντανακλά την τρέχουσα αξία των καλυμμάτων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων.

4.2 Διαχείριση πιστωτικών κινδύνων

4.2.1 Μέγιστη Έκθεση στον Πιστωτικό Κίνδυνο

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας στις 31/12/2020 και 31/12/2019, χωρίς να συνυπολογίζονται τα καλύμματα ή άλλα μέσα πιστωτικής προστασίας. Για τα περιλαμβανόμενα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, τα πιστωτικά ανοίγματα είναι βασισμένα στη λογιστική τους αξία όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	31.12.2020		
	Ποσό προ απομείωσης	Απομείωση	Καθαρή αξία
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων σχετιζόμενος με στοιχεία εντός ισολογισμού			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	31.558.822		31.558.822
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	15.747.020		15.747.020
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	264.864.747	61.235.729	203.629.017
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	2.293.127	2.059.000	234.127
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος	60.000		60.000
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11.523.990	778.486	10.745.504
A Συνολική αξία στοιχείων εντός ισολογισμού που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	326.047.705	64.073.215	261.974.491
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μη υποκείμενα σε πιστωτικό κίνδυνο	20.176.383	42.699	20.133.684
Σύνολο ενεργητικού	346.224.089	64.115.914	282.108.174
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων σχετιζόμενος με στοιχεία εκτός ισολογισμού			
Εγγυητικές επιστολές	16.112.522	0	16.112.522
B Συνολική αξία στοιχείων εκτός ισολογισμού που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	16.112.522	0	16.112.522
A+B Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	342.160.227	64.073.215	278.087.013

	31.12.2019		
	Ποσό προ απομείωσης	Απομείωση	Καθαρή αξία
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων σχετιζόμενος με στοιχεία εντός ισολογισμού			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	36.884.148		36.884.148
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	25.690.867		25.690.867
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	250.391.972	66.291.676	184.100.297
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	2.293.127	2.059.000	234.127
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος	60.000		60.000
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.126.105	716.454	9.409.651
A Συνολική αξία στοιχείων εντός ισολογισμού που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	325.446.219	69.067.129	256.379.090
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μη υποκείμενα σε πιστωτικό κίνδυνο	18.751.825	42.699	18.709.126
Σύνολο ενεργητικού	344.198.044	69.109.828	275.088.216
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων σχετιζόμενος με στοιχεία εκτός ισολογισμού			
Εγγυητικές επιστολές	13.962.301	0	13.962.301
B Συνολική αξία στοιχείων εκτός ισολογισμού που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	13.962.301	0	13.962.301
A+B Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	339.408.520	69.067.129	270.341.390

4.2.2 Ποιοτική ανάλυση δανείων

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών, αναλύονται ως εξής:

	31/12/2020			31/12/2019		
	Δάνεια και απαιτήσεις	Ρυθμισμένα	Ποσοστό	Δάνεια και απαιτήσεις	Ρυθμισμένα	Ποσοστό
Ιδιώτες	51.121.985	13.799.577	27%	50.272.592	14.594.523	29%
Στεγαστικά	44.517.255	11.739.777	26%	38.004.587	10.178.359	27%
Καταναλωτικά	6.604.729	2.059.800	31%	12.268.004	4.416.163	36%
Επιχειρηματικά	211.332.184	44.429.628	21%	197.437.219	49.607.646	25%
Γεωργία - κτηνοτροφία	16.209.476	3.154.381	19%	15.735.148	3.537.124	22%
Εκμετάλλευση ακινήτων	6.250.119	1.057.075	17%	5.554.648	2.770.313	50%
Εμπόριο	54.083.784	7.000.776	13%	52.889.549	8.839.227	17%
Ενέργεια	7.197.491	66.254	1%	4.383.317	73.759	2%
Κατασκευές	25.880.315	2.244.621	9%	29.610.430	2.003.207	7%
Μεταποίηση	27.809.677	5.389.447	19%	29.575.958	6.081.261	21%
Μεταφορές και Logistics	6.597.622	2.091.699	32%	6.033.759	1.940.497	32%
Τουρισμός	50.335.011	20.997.099	42%	42.036.854	21.846.060	52%
Υπηρεσίες	7.414.937	806.666	11%	7.830.546	1.450.160	19%
Λοιπές	9.553.753	1.621.611	17%	3.787.010	1.066.040	28%
Δημόσιος Τομέας	2.410.578	26.055	1%	2.682.162	421.427	16%
Σύνολο	264.864.747	58.255.260	22%	250.391.972	64.623.596	26%

Η Τράπεζα λαμβάνει ως εξασφαλίσεις, εμπράγματα ασφάλειες έναντι των πιστοδοτήσεων της σε πελάτες, μειώνοντας το συνολικό πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζοντας την αποπληρωμή των απαιτήσεων της.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- **Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας:** Οικιστικά, εμπορικά ακίνητα και βιομηχανοστάσια
- **Χρηματοοικονομικές Εξασφαλίσεις:** Μετρητά, εκχωρημένες απαιτήσεις και επιταγές
- **Λοιπές εξασφαλίσεις:** Κρατικές εγγυήσεις, Εγγυήσεις ΤΕΜΠΜΕ, λοιπές εξασφαλίσεις

Κατωτέρω αναλύονται οι ληφθείσες από την Τράπεζα εξασφαλίσεις, ανά κατηγορία δανείου:

31.12.2020				
Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων
Λιανική Τραπεζική	35.897.486	1.173.673	79.924	37.151.083
Επιχειρηματική Τραπεζική	119.110.862	7.496.275	11.340.619	137.947.756
Δημόσιος Τομέας	414.014	0	1.975.337	2.389.351
Σύνολο	155.422.362	8.669.949	13.395.880	177.488.191

31.12.2019				
Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων
Λιανική Τραπεζική	35.905.338	820.920	134.087	36.860.345
Επιχειρηματική Τραπεζική	111.995.536	6.571.464	9.909.308	128.476.308
Δημόσιος Τομέας	389.004	0	2.250.444	2.639.448
Σύνολο	148.289.878	7.392.385	12.293.839	167.976.101

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων για Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31.12.2020				
Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων
Λιανική Τραπεζική	25.501.355	9.840	33.769	25.544.964
Επιχειρηματική Τραπεζική	58.265.374	883	1.946.387	60.212.644
Δημόσιος Τομέας	414.014	0	0	414.014
Σύνολο	84.180.743	10.723	1.980.157	86.171.623

Ανάλυση εξασφαλίσεων και εγγυήσεων για Απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

31.12.2019				
Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κες εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων
Λιανική Τραπεζική	26.409.240	9.840	45.073	26.464.152
Επιχειρηματική Τραπεζική	64.930.446	500	2.790.947	67.721.893
Δημόσιος Τομέας	389.004	0	0	389.004
Σύνολο	91.728.690	10.340	2.836.019	94.575.049

Ο Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων απεικονίζει τη σχέση του δανείου και της αξίας του ακινήτου που κατέχεται ως εξασφάλιση. Παρακάτω απεικονίζεται ο Δείκτης για το χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων:

Δείκτης Δανείου προς Αξία Εξασφάλισης των Στεγαστικών δανείων

εκ των οποίων:

	31.12.2020	Στάδιο 3	31.12.2019
Μικρότερο από 50%	7.686.831	3.082.122	7.376.020
51%-70%	5.697.122	2.334.904	5.254.309
71%-80%	3.542.018	2.036.884	3.087.117
81%-90%	2.442.161	1.975.122	2.953.189
91%-100%	3.646.601	3.165.790	4.990.684
101%-120%	8.379.861	7.889.309	4.579.283
121%-150%	4.318.704	3.886.139	3.687.425
Μεγαλύτερο από 150%	8.803.958	7.674.581	6.076.560
Σύνολο	44.517.255	32.044.851	38.004.587
Μέσος όρος του Δείκτη	85%	125%	90%

Ως απομειωμένα δάνεια (Στάδιο 3) και απαιτήσεις κατά πελατών ορίζονται τα εξής:

- Δάνεια που έχουν αξιολογηθεί σε ατομική βάση και έχει προκύψει πρόβλεψη απομείωσης της αξίας τους
- Δάνεια που έχουν αξιολογηθεί σε συλλογική βάση και τα οποία:
 - Βρίσκονται σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή
 - Εμφανίζουν ένδειξη αδυναμίας αποπληρωμής

Τα απομειωμένα δάνεια μπορούν να χαρακτηριστούν ως μη απομειωμένα εφόσον υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που δικαιολογούν την αποκατάστασή τους. Γενικώς, τα δάνεια μπορούν να αποκατασταθούν ως μη απομειωμένα όταν η κατάσταση του πελάτη έχει βελτιωθεί τόσο ώστε να είναι πιθανή η πλήρης αποπληρωμή σύμφωνα με τους αρχικούς ή τους τυχόν τροποποιημένους συμβατικούς όρους

Ενηλικίωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

31/12/2020	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Δημόσιος Τομέας			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ενήμερα	6.712.562	5.704.481	4.799.752	17.216.794	65.394.185	32.448.433	7.781.788	105.624.407
1-30 μέρες	738.951	307.826	263.898	1.310.676	2.243.351	985.916	755.760	3.985.028
31-60 μέρες	0	334.372	314.472	648.844	0	1.480.611	944.148	2.424.759
61-90 μέρες	0	229.707	507.752	737.460	0	765.662	2.051.575	2.817.237
91-180 μέρες	0	0	1.008.763	1.008.763	0	0	3.485.925	3.485.925
Πάνω από 180 μέρες	0	0	30.199.449	30.199.449	0	0	95.405.406	95.405.406
Σύνολο	7.451.513	6.576.386	37.094.086	51.121.985	67.637.536	35.680.623	110.424.603	213.742.762
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-46.390	-208.863	-9.890.108	-10.145.361	-291.715	-1.276.222	-49.522.431	-51.090.368
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις απομείωσης	7.405.124	6.367.523	27.203.977	40.976.624	67.345.821	34.404.400	60.902.172	162.652.394

31/12/2020	Σύνολο			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ενήμερα	72.106.747	38.152.914	12.581.540	122.841.201
1-30 μέρες	2.982.303	1.293.742	1.019.659	5.295.704
31-60 μέρες	0	1.814.983	1.258.619	3.073.602
61-90 μέρες	0	995.369	2.559.328	3.554.696
91-180 μέρες	0	0	4.494.688	4.494.688
Πάνω από 180 μέρες	0	0	125.604.855	125.604.855
Σύνολο	75.089.049	42.257.008	147.518.689	264.864.747
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-338.104	-1.485.085	-59.412.540	-61.235.729
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις απομείωσης	74.750.945	40.771.923	88.106.150	203.629.017

31/12/2019	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Δημόσιος Τομέας			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ενήμερα	5.944.168	4.085.826	5.461.105	15.491.099	44.775.129	23.391.289	16.064.334	84.230.752
1-30 μέρες	811.814	371.462	823.381	2.006.657	4.131.189	603.844	1.783.108	6.518.141
31-60 μέρες	0	818.733	692.484	1.511.217	0	1.008.520	517.681	1.526.201
61-90 μέρες	0	274.067	555.319	829.386	0	735.113	1.297.305	2.032.418
91-180 μέρες	0	0	723.518	723.518	0	0	1.548.796	1.548.796
Πάνω από 180 μέρες	0	0	29.710.715	29.710.715	0	0	104.263.072	104.263.072
Σύνολο	6.755.981	5.550.088	37.966.523	50.272.592	48.906.318	25.738.768	125.474.295	200.119.380
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-64.504	-275.880	-10.168.691	-10.509.075	-171.192	-578.954	-55.032.456	-55.782.601
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις απομείωσης	6.691.477	5.274.208	27.797.832	39.763.517	48.735.126	25.159.814	70.441.840	144.336.779

31/12/2019	Σύνολο			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Ενήμερα	50.719.296	27.477.115	21.525.439	99.721.851
1-30 μέρες	4.943.002	975.306	2.606.490	8.524.798
31-60 μέρες	0	1.827.254	1.210.165	3.037.418
61-90 μέρες	0	1.009.181	1.852.624	2.861.804
91-180 μέρες	0	0	2.272.314	2.272.314
Πάνω από 180 μέρες	0	0	133.973.787	133.973.787
Σύνολο	55.662.299	31.288.855	163.440.818	250.391.972
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-235.696	-854.833	-65.201.146	-66.291.676
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις απομείωσης	55.426.603	30.434.022	98.239.672	184.100.296

Ανάλυση εσόδων από τόκους δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

Κατηγορία δανείου και απαιτήσεων	Χρήση 2020			Χρήση 2019		
	Τόκοι μη απομειωμένων δανείων	Τόκοι απομειωμένων δανείων	Συνολική αξία	Τόκοι μη απομειωμένων δανείων	Τόκοι απομειωμένων δανείων	Συνολική αξία
Λιανική Τραπεζική	817.465	1.268.799	2.086.264	968.079	1.110.279	2.078.359
Επιχειρηματική Τραπεζική	5.928.345	2.708.962	8.637.307	5.079.746	2.905.209	7.984.955
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	137.811	0	137.811	108.199	14.802	123.001
Σύνολο τόκων δανείων	6.883.621	3.977.761	10.861.382	6.156.025	4.030.290	10.186.315
Τόκοι από απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	257.821	0	257.821	596.853	0	596.853
Σύνολο	7.141.442	3.977.761	11.119.203	6.752.878	4.030.290	10.783.168

Η Τράπεζα προβαίνει σε ρυθμίσεις οφειλών συνεργάσιμων και βιώσιμων δανειοληπτών υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη. Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται (α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, (β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν. 4224/2013). Οι ρυθμίσεις οφειλών που εφαρμόζει η Τράπεζα διακρίνονται σε: (α) βραχυπρόθεσμες με διάρκεια μικρότερη των δύο ετών σε περιπτώσεις που οι δυσκολίες αποπληρωμής κρίνονται, βάσιμα, προσωρινές και (β) μακροπρόθεσμες με διάρκεια μεγαλύτερη των δύο (2) ετών με στόχο τη μείωση της τοκοχρεωλυτικής δόσης ή/και της δανειακής επιβάρυνσης, λαμβάνοντας υπόψη συντηρητικές παραδοχές για την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη μέχρι τη λήξη του προγράμματος αποπληρωμής. Αναλυτικά οι τύποι ρυθμίσεων που δύναται να εφαρμόσει η Τράπεζα καθορίζονται από την Στρατηγική Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΣΜΕΑ) που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ.97/30.12.2020 απόφαση του Δ.Σ.. Ακολουθούν οικονομικές αναλύσεις σχετικές με τα ρυθμισμένα δάνεια.

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους διαβάθμιση – 31.12.2020

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων
Στάδιο 1	75.089.049	0	0%
Στάδιο 2	42.257.008	39.138.524	93%
Στάδιο 3	147.518.689	19.116.736	13%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	264.864.747	58.255.260	22%
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-61.235.729	-3.627.018	6%
Σύνολο	203.629.017	54.628.242	27%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	167.246.948	45.585.983	27%
Καθαρή αξία μετά από εξασφαλίσεις	36.382.069	9.042.259	

Ανάλυση Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους διαβάθμιση – 31.12.2019

	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων
Στάδιο 1	55.662.299	0	0%
Στάδιο 2	31.288.855	28.559.350	91%
Στάδιο 3	163.440.818	36.064.247	22%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	250.391.972	64.623.596	26%
Πρόβλεψη Απομείωσης	-66.291.676	-5.778.480	9%
Σύνολο	184.100.297	58.845.117	32%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	167.976.101	47.624.624	28%
Καθαρή αξία μετά από εξασφαλίσεις	16.124.196	11.220.492	

Η κίνηση των Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών είναι η εξής:

Μεταβολή Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών μετά από Προβλέψεις Απομείωσης

	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο κατά την έναρξη	184.100.297	177.226.730
Έσοδα από τόκους πλέον εισφοράς Ν. 128/75	11.762.290	11.380.592
Εκταμιεύσεις και Αποπληρωμές Δανείων και απαιτήσεων	11.019.574	-2.314.466
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	-3.253.031	-2.192.560
Υπόλοιπο κατά την 31η Δεκεμβρίου	203.629.130	184.100.297

Η ανάλυση του χαρτοφυλακίου ανά εύρος πιθανότητας αθέτησης συνοψίζεται ως ακολούθως:

31/12/2020	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Δημόσιος Τομέας				Σύνολο			
	Πιθανότητα αθέτησης 12 μηνών	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
0,01% - 2%	6.106.228	0	0	6.106.228	49.854.309	0	0	49.854.309	55.960.537	0	0	55.960.537
2,01% - 10%	606.334	0	0	606.334	15.539.876	565.365	0	16.105.240	16.146.210	565.365	0	16.711.574
10,01% - 20%	646.927	6.112.277	0	6.759.204	1.293.671	33.026.247	0	34.319.917	1.940.597	39.138.524	0	41.079.121
20,01% και πάνω	92.025	464.109	37.094.086	37.650.219	949.681	2.089.011	110.424.603	113.463.295	1.041.705	2.553.120	147.518.689	151.113.515
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	7.451.513	6.576.386	37.094.086	51.121.985	67.637.536	35.680.623	110.424.603	213.742.762	75.089.049	42.257.008	147.518.689	264.864.747

31/12/2019	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Δημόσιος Τομέας				Σύνολο			
	Πιθανότητα αθέτησης 12 μηνών	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
0,01% - 2%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2,01% - 10%	6.594.477	4.547.659	0	11.142.136	44.775.129	24.011.690	0	68.786.819	51.369.606	28.559.350	0	79.928.955
10,01% - 20%	161.504	0	0	161.504	4.131.189	0	0	4.131.189	4.292.693	0	0	4.292.693
20,01% και πάνω	0	1.002.429	37.966.523	38.968.951	0	1.727.077	125.474.295	127.201.373	0	2.729.506	163.440.818	166.170.324
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	6.755.981	5.550.088	37.966.523	50.272.592	48.906.318	25.738.768	125.474.295	200.119.380	55.662.299	31.288.855	163.440.818	250.391.972

Μέτρα στήριξης των δανειοληπτών ('moratoria') λόγω του Covid-19

Η Τράπεζα στη διάρκεια της πρωτοφανούς αυτής υγειονομικής κρίσης, αξιοποίησε τα παρεχόμενα εργαλεία χρηματοδοτικής και εποπτικής στήριξης προκειμένου να αμβλυνθούν τα προβλήματα ρευστότητας των επιχειρήσεων/επαγγελματιών που πλήττονται από την πανδημία και να αποτραπεί μια γενικευμένη αύξηση των αθετήσεων.

Η Τράπεζα εφάρμοσε προσωρινές τροποποιήσεις του προγράμματος εξυπηρέτησης δανειακών ανοιγμάτων, στο πλαίσιο παροχής διευκόλυνσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Τα μέτρα εκτείνονται ως το 12/20 για το σύνολο των κλάδων που πλήττονται από τη πανδημία, με εξαίρεση τον κλάδο των ξενοδοχείων/τουριστικών καταλυμάτων, όπου τα μέτρα εκτείνονται έως το 12/21.

Στους παρακάτω πίνακες παρέχεται πληροφόρηση σχετικά με τη σύνθεση των αναστολών πληρωμών (moratoria) ανάλογα με τη λήξη τους, τον αριθμό των πιστούχων ανάλογα με το ύψος του ανοίγματος, καθώς και το στάδιο του IFRS 9 που κατατάσσονται.

Κλάδος	Λήξη Moratoria	Stage1	Stage2	Stage3	Μεικτό λογ. υπόλοιπο
Ξενοδοχεία	Δεκ'21	4.515	16.199	918	21.631
Λοιποί κλάδοι	Δεκ'20	8.198	7.928	2.874	19.000
Σύνολο		12.712	24.127	3.792	40.631

Ξενοδοχεία	Αριθμός πιστούχων	Μεικτό λογ. υπόλοιπο
Άνοιγμα > €300 χιλ.	17	19.000
Άνοιγμα < €300 χιλ.	21	2.632
Σύνολο	38	21.631

Λοιποί κλάδοι	Αριθμός πιστούχων	Μεικτό λογ. υπόλοιπο
Άνοιγμα > €300 χιλ.	15	9.284
Άνοιγμα < €300 χιλ.	135	9.717
Σύνολο	150	19.000

Σημειώνεται πως τα εξυπηρετούμενα ανοίγματα υπό moratoria που αφορούν στο κλάδο των ξενοδοχείων, αντιστοιχούν σε περίπου 70% του συνόλου των εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του κλάδου. Στους υπόλοιπους κλάδους, πλην ξενοδοχείων, το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε περίπου 19%.

Στάδιο κατάταξης IFRS 9	Ξενοδοχεία	Λοιποί κλάδοι
Σύνολο εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Stage 1&2)	29.769	86.607
-Εκ των οποίων υπό moratoria	20.713	16.126
-% υπό moratoria	70%	19%

Οι αναστολές πληρωμών συμμορφώνονται με τις εποπτικές κατευθύνσεις (σχετικά EBA/GL όπως υιοθετήθηκαν από τη ΤΤΕ) και πληρούν τα χαρακτηριστικά των μη νομοθετικών αναστολών πληρωμών όπως: πεδίο εφαρμογής, εύρος δυνητικών δικαιούχων, ορισμένη διάρκεια, ευρεία πρωτοβουλία ΠΙ, μη υποχρεωτική υπαγωγή, προσφορά ίδιων όρων, διατήρηση NPV του ανοίγματος στο ίδιο ύψος.

Σημειώνεται πως η εφαρμογή των moratoria δεν επέφερε καμία αλλαγή στην εποπτική ταξινόμηση ανοιγμάτων που ήταν ήδη χαρακτηρισμένα ως εξυπηρετούμενα υπό ρύθμιση ή μη εξυπηρετούμενα υπό ρύθμιση.

Επίσης η εφαρμογή τους δεν επηρεάζει την ορθή εφαρμογή των μεταβάσεων μεταξύ των κατηγοριών ανοιγμάτων, καθώς η πολιτική της Τράπεζας, συμβατή με το κανονιστικό πλαίσιο, προβλέπει συγκεκριμένες απαιτήσεις όπως η καταβολή μη ασήμαντου ποσού κεφαλαίου κατά τη περίοδο εξυγίανσης/αναστολής και η αξιολόγηση της άρσης των ανησυχιών για τη πλήρη αποπληρωμή του ανοίγματος από το αρμόδιο εγκριτικό κλιμάκιο.

4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας

Η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συμβάλλει ουσιαστικά στην ικανότητα εκπλήρωσης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, χωρίς τον κίνδυνο να προκύψουν σημαντικές οικονομικές απώλειες.

Η Τράπεζα εφαρμόζει Στρατηγική & Πολιτική διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας, η οποία είναι πλήρως εναρμονισμένη με το Πλαίσιο Ανοχής Κινδύνων της Τράπεζας (RAF). Η Στρατηγική/Πολιτική περιέχει εννοιολογικούς προσδιορισμούς του κινδύνου Ρευστότητας, μεθόδους υπολογισμού και αποτίμησης του κινδύνου και ορίζει με σαφήνεια τους δείκτες και τα επιθυμητά όρια του κινδύνου Ρευστότητας, προσαρμοσμένα στο επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική της Τράπεζας

Η Τράπεζα δίνει έμφαση στις πελατειακές καταθέσεις και προσπαθεί μέσα από τις πολιτικές της να τις διατηρήσει ως πρωτεύουσα πηγή χρηματοδότησής της, ενώ δεν επιδίδεται σε επενδύσεις ή ενέργειες που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την εκτέλεση του Επιχειρηματικού της Σχεδίου.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των ποσοτικών δεδομένων αξιολογούνται σε επίπεδο Τράπεζας:

- Η παρακολούθηση της μεταβλητότητας των καταθέσεων με ιδιαίτερη έμφαση στους μεγάλους καταθέτες.
- Η σχέση των καταθέσεων προς το σύνολο των δανείων.
- Η διασπορά των πηγών χρηματοδότησης.
- Η αποτελεσματική διαχείριση της ενδοημερησίας ρευστότητας.

Εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου (ΠΔΤΕ 2614/07.04.2009), η Τράπεζα έχει αναπτύξει Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσης Ρευστότητας (Contingency Funding Plan), σύμφωνα με το οποίο διαχειρίζεται τη ρευστότητά της υπό μη φυσιολογικές συνθήκες (liquidity crisis), με σκοπό την προστασία των καταθετών, πιστωτών και των μεριδιούχων της.

Η διαχείριση του κινδύνου Ρευστότητας αφορά την ικανότητα της Τράπεζας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της. Για τη μέτρηση και διαχείριση του κινδύνου αυτού εκτιμώνται οι μελλοντικές εισροές και οι μελλοντικές εκροές. Γίνεται σχεδιασμός της σύνθεσης του Ενεργητικού, παρακολουθούνται οι μελλοντικές απαιτήσεις σε ρευστότητα και οι ανάγκες δανεισμού ανάλογα με τη λήξη των υποχρεώσεων.

Η διαχείριση του κινδύνου Ρευστότητας για την Τράπεζα είναι πρωταρχικής σημασίας. Η διαχείριση της ρευστότητας γίνεται από τις Οικονομικές Υπηρεσίες και την Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO), στην οποία συμμετέχει ως τακτικό μέλος και ο επικεφαλής της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την διαμόρφωση της στρατηγικής και πολιτικής ρευστότητας, καθώς και για τον καθορισμό του επιπέδου ανοχής κινδύνου ρευστότητας που αναλαμβάνει η Τράπεζα.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύεται η ρευστότητα της Τράπεζας ανάλογα με τη ληκτότητα των στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού.

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31.12.2020				
	Έως 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	Πάνω από 1 έτος	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.304				5.304
Υποχρεώσεις προς πελάτες	102.446	3.822	109.292	31.637	247.198
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους				6.436	6.436
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό				289	289
Φόρος εισοδήματος				100	100
Λοιπά στοιχεία παθητικού	139	231		1367	1.737
Σύνολο υποχρεώσεων	107.889	4.053	109.292	39.830	261.064

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31.12.2019				Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	Πάνω από 1 έτος	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.453				24.453
Υποχρεώσεις προς πελάτες	99.843	30.841	81.527	10.093	222.303
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους				6.467	6.467
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό				338	338
Φόρος εισοδήματος				100	100
Λοιπά στοιχεία παθητικού	148	250		2032	2.430
Σύνολο υποχρεώσεων	124.444	31.091	81.527	19.030	256.092

4.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Η Τράπεζα δεν έχει συμψηφίσει κανένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού και υποχρεώσεων κατά την 31/12/2020 και 31/12/2019, δεδομένου ότι δεν κατέχονται χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία υπόκεινται σε κύριες ή παρεμφερείς συμβάσεις συμψηφισμού.

4.5 Κίνδυνος Αγοράς

Ως «Κίνδυνος Αγοράς», ορίζεται η πιθανότητα πραγματοποίησης ζημιάς από τη διαχείριση στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, καθώς και από τη διαχείριση διαφόρων χαρτοφυλακίων συναλλαγών, λόγω αντίθετης κίνησης των τιμών των προϊόντων που συμπεριλαμβάνονται στα εν λόγω χαρτοφυλάκια.

4.5.1 Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ως «Συναλλαγματικός Κίνδυνος», ορίζεται ο ανεπιλημμένος επενδυτικός κίνδυνος, ο οποίος προκύπτει από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών, όταν υπάρχει ανοικτή συναλλαγματική θέση.

Η συναλλαγματική θέση της Τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και 31^η Δεκεμβρίου 2019, είχε ως ακολούθως:

31.12.2020	EURO	USD	GBP	Σύνολο
Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	31.558.822	0	0	31.558.822
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	10.364.724	5.261.294	121.002	15.747.020
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	203.629.017	0	0	203.629.017
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	294.127	0	0	294.127
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.745.504	0	0	10.745.504
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	256.592.194	5.261.294	121.002	261.974.490
Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.303.978	0	0	5.303.978
Υποχρεώσεις προς πελάτες	241.750.372	5.011.042	19.407	246.780.821
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.021.000	0	0	6.021.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.737.718	0	0	1.737.718
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	254.813.068	5.011.042	19.407	259.843.517
Συνολική συναλλαγματική θέση	1.779.126	250.252	101.595	2.130.973

31.12.2019	EURO	USD	GBP	Σύνολο
<u>Κίνδυνος συναλλάγματος στοιχείων ενεργητικού</u>				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	36.884.148	0	0	36.884.148
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	25.478.091	96.779	115.997	25.690.867
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	184.100.297	0	0	184.100.297
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	294.127	0	0	294.127
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	9.409.651	0	0	9.409.651
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού	256.166.314	96.779	115.997	256.379.090
<u>Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων</u>				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.452.450	0	0	24.452.450
Υποχρεώσεις προς πελάτες	216.498.469	5.397.327	32.237	221.928.032
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.021.000	0	0	6.021.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.430.473	0	0	2.430.473
Σύνολο χρημ/κών υποχρεώσεων	249.402.392	5.397.327	32.237	254.831.955
Συνολική συναλλαγματική θέση	6.763.922	-5.300.548	83.761	1.547.135

4.5.2 Κίνδυνος Επιτοκίου

Ο Κίνδυνος Επιτοκίου αφορά την ενδεχόμενη μείωση των κερδών ή της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που προκύπτει από μετατοπίσεις της καμπύλης των επιτοκίων και ο οποίος πηγάζει από τον ετεροχρονισμό στην αναπροσαρμογή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας.

Η πολιτική της Τράπεζας προβλέπει την ισορροπία αυτών των μεγεθών, όρος ο οποίος έχει τηρηθεί σε όλες τις προηγούμενες χρήσεις. Επίσης έμφαση δίνεται στη δυνατότητα βραχυχρόνιας ανταπόκρισης στις μεταβολές των επιτοκίων, με την πρόβλεψη αποδοχής καταθέσεων προθεσμίας το πολύ ετήσιας διάρκειας και την προώθηση ακόμη πιο βραχυχρόνιων μορφών κατάθεσης. Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας παρακολουθεί και αναλύει την μακροχρόνια τάση εξέλιξης των επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων.

Η έκθεση της Τράπεζας στον κίνδυνο επιτοκίου είναι η ελάχιστη δυνατή, αφενός επειδή το σύνολο των χορηγήσεων αφορά προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου και αφετέρου λόγω της μη – ύπαρξης ειδικών προϊόντων.

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31.12.2020						Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	Πάνω από 5 έτη			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	31.559							31.559
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	15.747							15.747
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	3	2.443	192.974	4.251	3.957			203.629
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση							234	234
Επενδύσεις σε ακίνητα							4041	4.041
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος							60	60
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις							47	47
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λουπά άυλα περιουσιακά στοιχεία							868	868
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία							4.712	4.712
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους							10.465	10.465
Λουπά στοιχεία ενεργητικού							10.746	10.746
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	47.309	2.443	192.974	4.251	3.957		31.173	282.108
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	5.304							5.304
Υποχρεώσεις προς πελάτες	102.273	3.816	109.108	31.521	63			246.781
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους					6.021			6.021
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό							289	289
Φόρος εισοδήματος							100	100
Λουπά στοιχεία παθητικού	139	231					1.367	1.738
Σύνολο υποχρεώσεων	107.716	4.047	109.108	31.521	6.084		1.756	260.233
Καθαρή θέση								21.876
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	-60.407	-1.604	83.866	-27.270	-2.127			29.417

Ποσά σε χιλιάδες ευρώ	31.12.2019						Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
	Έως 1 μήνα	1-3 μήνες	3-12 μήνες	1-5 έτη	Πάνω από 5 έτη			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	36.884							36.884
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	25.691							25.691
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	377	92	114.817	65.850	2.965			184.100
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση							234	234
Επενδύσεις σε ακίνητα							2756	2.756
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος							60	60
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις							47	47
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λουπά άυλα περιουσιακά στοιχεία							572	572
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία							4.710	4.710
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους							10.624	10.624
Λουπά στοιχεία ενεργητικού							9.410	9.410
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	62.952	92	114.817	65.850	2.965		28.413	275.088
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	24.452							24.452
Υποχρεώσεις προς πελάτες	99.674	30.789	81.389	10.076				221.928
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους					6.021			6.021
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό							338	338
Φόρος εισοδήματος							100	100
Λουπά στοιχεία παθητικού	148	250					2.032	2.430
Σύνολο υποχρεώσεων	124.274	31.039	81.389	10.076	6.021		2.470	255.270
Καθαρή θέση								19.818
Συνολικό άνοιγμα επιτοκιακού κινδύνου	-61.322	-30.947	33.428	55.774	-3.056			25.943

4.6 Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία είναι την τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Διαφορές μπορεί να προκύψουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής θέσης.

Η εύλογη αξία αντιπροσωπεύει εκτιμήσεις κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι εκτιμήσεις αυτές υπόκεινται μεταξύ άλλων και σε προσαρμογές ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς που θα επικρατούν τη δεδομένη χρονική στιγμή της αποτίμησης. Οι υπολογισμοί αυτοί αποτελούν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της Διοίκησης και βασίζονται σε συγκεκριμένες παραδοχές. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπολογισμοί αυτοί περιλαμβάνουν το στοιχείο της αβεβαιότητας, είναι πιθανόν οι εύλογες αξίες να μην αντιπροσωπεύουν την τιμή στην οποία μπορεί αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα να πωληθούν ή να εκκαθαριστούν στο μέλλον.

(α) Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Οι απαιτήσεις από άλλες τράπεζες, περιλαμβάνουν αποκλειστικά καταθέσεις όψεως σε πιστωτικά ιδρύματα. Επομένως, η εύλογη αξία των απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική αξία καθώς η πλειοψηφία έχει λήξη κάτω του μηνός.

(β) Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η πλειονότητα των απαιτήσεων κατά πελατών αφορά δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου τα οποία αναπροσαρμόζονται ώστε να αντανakλούν τις μεταβολές των επιτοκίων της αγοράς. Ως εκ τούτου, η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς και των υποχρεώσεων σε πελάτες, υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές (εισορές ή εκροές αντίστοιχα). Τα επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των ταμειακών ροών για τα δάνεια και τις υποχρεώσεις πελατών έγιναν με βάση την καμπύλη των επιτοκίων.

(γ) Καταθέσεις

Η εύλογη αξία των καταθέσεων ταμειυτηρίου και όψεως (χωρίς καθορισμένη λήξη), είναι το ποσό που θα πρέπει να αποπληρώσει η Τράπεζα, όποτε ζητηθεί από τον πελάτη. Οι προθεσμιακές καταθέσεις πελατών έχουν βραχεία μέση διάρκεια λήξης και επομένως, η εύλογη αξία τους προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

4.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που τηρούνται στην εύλογη αξία

Ιεράρχηση εύλογης αξίας

Τα επίπεδα ιεράρχησης της εύλογης αξίας είναι τα ακόλουθα:

- Επίπεδο 1: επίσημες χρηματιστηριακές τιμές (άνευ προσαρμογής) σε αγορές με σημαντικό όγκο συναλλαγών για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2: εισροές πλην των χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, οι οποίες μπορούν να παρατηρηθούν για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση, είτε άμεσα (π.χ. τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή ως παράγωγο των τιμών).
- Επίπεδο 3: εισροές για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμες εισροές).

Το επίπεδο στην κλίμακα ιεράρχησης της εύλογης αξίας, εντός της οποίας ταξινομείται εξ ολοκλήρου η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, καθορίζεται βάσει της εισροής του χαμηλότερου επιπέδου που θεωρείται σημαντική για την επιμέτρηση ολόκληρης της εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση (ΕΑΜΛΣΕ)

Η αποτίμηση διενεργείται με την εισαγωγή μεταβλητών που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Τα χρεόγραφα της Τράπεζας αφορούν κυρίως συμμετοχές σε λοιπές Συνεταιριστικές Τράπεζες και στην Πανελλήνια Τράπεζα, για τα οποία θεωρείται ότι η εύλογη αξία πλησιάζει την εσωτερική λογιστική αξία. Η εύλογη αξία των μετοχών

του επιπέδου 3 λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση όπου προκύπτουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των εν λόγω μετοχών, ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυτές τηρούνται στο κόστος κτήσης. Οι μετοχές και συνεταιριστικές μερίδες που κατέχει η Τράπεζα συνολικής αξίας κτήσεως ποσού 2.293.127 ευρώ έχουν απομειωθεί κατά 2.059.000 ευρώ προκειμένου να αντανakλούν την εύλογη αξία

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση, ταξινομούνται με βάση τα επίπεδα ιεράρχησης της εύλογης αξίας και παρουσιάζονται παρακάτω:

	Ιεράρχηση			Σύνολο
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	
Στοιχεία Ενεργητικού 31/12/2020				
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση			234.127	234.127
Σύνολο			234.127	234.127
Στοιχεία Ενεργητικού 31/12/2019				
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση			234.127	234.127
Σύνολο			234.127	234.127

5. Κεφαλαιακή επάρκεια

Η Τράπεζα ακολουθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014. Το συγκεκριμένο ρυθμιστικό πλαίσιο απαιτεί από κάθε Πιστωτικό Ίδρυμα να διαθέτει ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Επιπρόσθετα, την 24 Ιουνίου 2020 υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ο Κανονισμός 2020/873 (CRR quick fix), σύμφωνα με τον οποίο παρατείνονται κατά δύο έτη οι μεταβατικές ρυθμίσεις για το ΔΠΧΑ 9, επιτρέποντας στις τράπεζες να προσθέσουν στα εποπτικά κεφάλαια τους τυχόν αύξηση των προβλέψεων για νέες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που θα αναγνωριστούν το 2020 και το 2021 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα οποία δεν έχουν απομειωθεί (στάδια 1 και 2).

Από την 1η Ιανουαρίου 2020 η Τράπεζα υποχρεούται να τηρεί απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου σε ποσοστό 2,50% (προσαύξηση του Συνολικού Δείκτη Κεφαλαίου).

Επιπλέον η ΤτΕ στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (Supervisory Review & Evaluation Process) έχει επιβάλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις επί του συνολικού δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε ποσοστό 2,55% για το έτος 2020.

Τέλος, η ΤτΕ για το 2020, καθόρισε το ποσοστό του αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος σε ποσοστό 0%. Το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας εκφράζεται ως ποσοστό του συνολικού ποσού των ανοιγμάτων σε κίνδυνο και κυμαίνεται μεταξύ 0% και 2,50%.

Οι δείκτες κεφαλαίων της Τράπεζας υπερβαίνουν τα κανονιστικά όρια που καθορίζονται από τις αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ως ακολούθως:

Δείκτης	Ελάχιστο όριο (31.12.2020)	Δείκτης (31.12.2020)
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1)	8,43%	12,66%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1)	10,41%	12,66%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (TCR)	13,05%	15,78%

6. Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	257.821	596.853
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	10.861.382	10.186.315
Σύνολο	11.119.203	10.783.168
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(70.979)	(231.111)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(1.899.776)	(2.564.617)
Ομολογιών εκδόσεως μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(483.000)	(481.680)
Τόκοι μισθωμένων ακινήτων	(12.663)	(14.176)
Λοιποί	(178.659)	(146.310)
Σύνολο	(2.645.077)	(3.437.894)
Καθαρό έσοδο από τόκους	8.474.126	7.345.274

7. Καθαρά έσοδα από προμήθειες

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Εσοδα προμηθειών		
Χορηγήσεων	154.753	112.623
Εγγυητικών επιστολών	369.863	375.085
Εισαγωγών Εξαγωγών	24.559	43.804
Πιστωτικών καρτών	82.296	93.856
Συναλλαγών	119.751	186.932
Λοιπές προμήθειες	652.492	718.759
Σύνολο	1.403.713	1.531.059
Εξοδα προμηθειών		
Λοιπές προμήθειες	(198)	(6.503)
Σύνολο	(198)	(6.503)
Καθαρό έσοδο από προμήθειες	1.403.515	1.524.556

8. Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Έσοδα από ασφάλιση προσωπικού	9.147	9.143
Έσοδα προμηθειών ασφαλειών	85.464	84.291
Σύνολο	94.612	93.434

9. Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)

Τα καθαρά λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	(23.081)	0
Πιστωτικές Συναλλαγματικές διαφορές	0	9.381
Έσοδα από εκμίσθωση θυρίδων	21.315	14.121
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	6.863	5.350
Προμήθειες από προγράμματα ΠΕΠ	17.420	1.160
Έσοδα από επιδοτήσεις	3.485	13.216
Λοιπά έκτακτα έσοδα	8.925	3.769
Λοιπά έκτακτα έξοδα	(38.030)	(1.088)
Έσοδα από μηχανήματα POS	252.558	228.048
Κέρδη από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	58.788	26.158
Σύνολο	308.242	300.115

10. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020 και 31^η Δεκεμβρίου 2019 ανέρχόταν σε 83 και 84 άτομα αντίστοιχα.

Η συνολική επιβάρυνση της Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Δαπάνες προσωπικού		
Μισθοί και ημερομίσθια	2.480.485	2.440.287
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ)	604.965	616.258
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	3.216	38.971
Λοιπές παροχές προσωπικού	5.187	7.505
Σύνολο	3.093.853	3.103.021

11. Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	119.878	111.241
Αμοιβές συμβούλων	773.033	1.042.636
Τηλεφωνικά Ταχυδρομικά	132.716	130.569
Ασφάλιστρα	123.066	115.353
Παροχές κοινής ωφέλειας	47.268	55.376
Φόροι και τέλη	475.392	451.141
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	70.643	16.294
Εισφορές τράπεζας	109.066	100.394
Συνδρομές	4.222	4.902
Δωρεές	31.783	10.829
Λοιπές δαπάνες	991.435	852.155
Οδοιπορικά	135.420	124.735
Σύνολο	3.013.921	3.015.624

12. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Απομείωση Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	3.253.144	2.192.560
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	62.032	196.097
Σύνολο Προβλέψεων	3.315.175	2.388.657

Η απομείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού αφορά απομείωση απαιτήσεων από προμήθειες εγγυητικών επιστολών, περιουσιακών στοιχείων αποκτηθέντων από πλειστηριασμούς και λοιπών απαιτήσεων.

13. Φόροι

Ο φόρος εισοδήματος της κλειόμενης περιόδου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Φόροι		
Πρόβλεψη διαφορών φορολογικού ελέγχου	0	55.000
Αναβαλλόμενος φόρος	146.940	113.979
Σύνολο	146.940	168.979

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α' 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/2015, τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω πιστωτικού κινδύνου που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά σε προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015.

Με απόφαση της από 24/11/2015 της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων, η Τράπεζα υπήχθη στις διατάξεις του άρθρου 27α του Ν. 4172/2013. Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε 8.971.204 €.

Κατωτέρω αναλύεται το αποτέλεσμα από αναβαλλόμενο φόρο της κλειόμενης και της προηγούμενης περιόδου:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Ενσώματα πάγια στοιχεία	2.442	(115.647)
Άυλα πάγια στοιχεία	(85.297)	(1.719)
Απομείωση-Αποτίμηση απαιτήσεων	(109.896)	9.934
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	1.697	12.826
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές	60.825	(156.743)
Λοιπά	(16.711)	137.371
Σύνολο	(146.940)	(113.979)

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	Από 1η Ιανουαρίου έως			
		31/12/2020		31/12/2019
Κέρδη(ζημιές) προ φόρων	%	407.945	%	380.580
Φόρος εισοδήματος ονομαστικός	29%	(118.304)	29%	(110.368)
Αύξηση/μείωση προερχόμενη από				
Φόρος που αντιστοιχεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες		(28.636)		(3.611)
Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος		0		(55.000)
		(146.940)		(168.979)

14. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα

Οι καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα αποτελούν υποχρεωτικές καταθέσεις αποθεματικού και δεν είναι διαθέσιμες για χρήση κατά τις ημερήσιες εργασίες του Οργανισμού.

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, το ταμείο και τα ταμειακά διαθέσιμα, περιλαμβάνουν τα παρακάτω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Ταμείο	2.517.117	3.105.200
Επιταγές εισπρακτέες μέσω του Γραφείου Συμφηφισμο	1.792.686	1.936.954
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	27.249.019	31.841.994
Σύνολο	31.558.822	36.884.148

15. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Οι απαιτήσεις της Τράπεζας από καταθέσεις και συναλλαγές με άλλα πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	15.747.020	25.690.867
Σύνολο	15.747.020	25.690.867

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται έσοδα τόκων χρήσεως εισπρακτέα ποσού € 16,8 χιλ. κατά την 31/12/2020 έναντι € 48,3 χιλ. κατά την 31/12/2019.

16. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών

Οι απαιτήσεις από δάνεια κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)		
Ιδιώτες	51.121.985	50.272.592
Στεγαστικά	44.517.255	38.004.587
Καταναλωτικά	6.604.729	12.268.004
Επιχειρηματικά	211.332.184	197.437.219
Γεωργία - κτηνοτροφία	16.209.476	15.735.148
Εκμετάλλευση ακινήτων	6.250.119	5.554.648
Εμπόριο	54.083.784	52.889.549
Ενέργεια	7.197.491	4.383.317
Κατασκευές	25.880.315	29.610.430
Μεταποίηση	27.809.677	29.575.958
Μεταφορές και Logistics	6.597.622	6.033.759
Τουρισμός	50.335.011	42.036.854
Υπηρεσίες	7.414.937	7.830.546
Λοιπές	9.553.753	3.787.010
Δημόσιος Τομέας	2.410.578	2.682.162
Σύνολο (πρό απομείωσης)	264.864.747	250.391.972
Μείον: Σωρευμένες απομειώσεις	-61.235.729	-66.291.676
Σύνολο	203.629.017	184.100.297

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται έσοδα τόκων χρήσεως εισπρακτέα ποσού € 115,8 χιλ. κατά την 31/12/2020 έναντι € 504,2 χιλ. κατά την 31/12/2019.

Η κίνηση του λογαριασμού της απομείωσης των δανείων, έχει ως εξής

Ανάλυση μεταβολής απομείωσης	
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2019	64.195.701
<i>Επίπτωση ΔΠΧΑ 9 την 01.01.2019</i>	
<i>Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2019</i>	2.192.560
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	-96.585
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2019	66.291.676
<i>Μεταβολές Από 01.01 Έως 31.12.2020</i>	
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	3.253.144
Διαγραφές	-8.309.090
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2020	61.235.729

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

31-Δεκ-20	Λιανική τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				Σύνολο			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2020	64.504	275.880	10.168.691	10.509.075	171.192	578.954	55.032.456	55.782.601	235.696	854.833	65.201.146	66.291.676
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	2.374	-42.006	-5.115	-44.747	9.549	-71.707	-41.236	-103.395	11.923	-113.713	-46.351	-148.142
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	6.014	56.520	-240.647	-178.112	-7.198	448.885	-752.362	-310.674	-1.183	505.406	-993.009	-488.786
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	-1.129	-28.323	48.245	18.794	-3.360	-36.860	138.564	98.344	-4.489	-65.183	186.810	117.137
Κίνηση Ζημιών απομείωσης υφιστάμενων δανείων	-36.348	-53.208	-81.066	-170.621	-12.489	356.951	3.454.099	3.798.560	-48.837	303.743	3.373.033	3.627.939
Διαγραφές	0	0	0	0	0	0	-8.309.090	-8.309.090	0	0	-8.309.090	-8.309.090
Ζημιές απομείωσης νέων δανείων	10.973	0	0	10.973	134.022	0	0	134.022	144.995	0	0	144.995
Υπόλοιπο 31.12.2020	46.390	208.863	9.890.108	10.145.361	291.715	1.276.222	49.522.431	51.090.368	338.104	1.485.085	59.412.540	61.235.729

Μεταβολή Λογιστικής αξίας προ προβλέψεων απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος

31-Δεκ-20	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης 31.12.2020	6.755.981	5.550.088	37.966.523	50.272.592	48.906.318	25.738.768	125.474.295	200.119.380	55.662.299	31.288.855	163.440.818	250.391.972
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	413.425	-468.175	-7.616	-62.367	2.146.996	-1.983.320	-339.149	-175.473	2.560.421	-2.451.495	-346.766	-237.840
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	-45.396	1.819.817	-1.692.855	81.567	-3.339.690	8.454.150	-5.449.611	-335.151	-3.385.086	10.273.967	-7.142.465	-253.584
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	-6.645	-668.214	642.149	-32.710	-242.718	-318.964	532.013	-29.670	-249.363	-987.179	1.174.163	-62.379
Αποπληρωμές & λουιές μεταβολές	334.148	342.870	185.885	862.902	20.166.631	3.789.989	-1.483.855	22.472.764	20.500.778	4.132.859	-1.297.970	23.335.667
Διαγραφές	0	0	0	0	0	0	-8.309.090	-8.309.090	0	0	-8.309.090	-8.309.090
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-46.390	-208.863	-9.890.108	-10.145.361	-291.715	-1.276.222	-49.522.431	-51.090.368	-338.104	-1.485.085	-59.412.540	-61.235.729
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις 31.12.2020	7.405.123	6.367.523	27.203.977	40.976.623	67.345.821	34.404.400	60.902.172	162.652.393	74.750.944	40.771.923	88.106.150	203.629.016

Μεταβολή πρόβλεψης ΑΠΖ δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών

31-Δεκ-19	Λιανική τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				Σύνολο			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2019	33.645	324.193	8.717.084	9.074.922	224.492	1.193.826	53.702.461	55.120.779	258.137	1.518.019	62.419.544	64.195.701
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	19.803	-40.517	-48	-20.761	10.594	-74.143	-31.089	-94.638	30.397	-114.660	-31.137	-115.399
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	0	10.421	-61.063	-50.641	-1.090	79.361	-823.135	-744.864	-1.090	89.782	-884.198	-795.505
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	-286	-128.504	716.826	588.037	-3.509	-505.360	876.238	367.369	-3.795	-633.863	1.593.064	955.406
Κίνηση Ζημιών απομείωσης υφιστάμενων δανείων	-7.753	110.285	795.892	898.424	-123.298	-114.730	1.307.981	1.069.953	-131.051	-4.445	2.103.873	1.968.377
Ζημιές απομείωσης νέων δανείων	19.095	0	0	19.095	64.002	0	0	64.002	83.097	0	0	83.097
Υπόλοιπο 31.12.2019	64.504	275.880	10.168.691	10.509.075	171.192	578.954	55.032.456	55.782.601	235.696	854.833	65.201.146	66.291.676

Μεταβολή Λογιστικής αξίας προ προβλέψεων απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε αποσβεσμένο κόστος

31-Δεκ-19	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών			
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης 31.12.2019	5.667.385	13.340.603	30.730.754	49.738.742	38.038.916	34.269.388	119.375.386	191.683.690	43.706.301	47.609.991	150.106.140	241.422.431
Μεταφορά στο Στάδιο 1 (από το 2 ή 3)	1.095.307	-1.154.803	-28.296	-87.793	3.628.507	-2.685.083	-540.742	402.682	4.723.813	-3.839.886	-569.038	314.889
Μεταφορά στο Στάδιο 2 (από το 1 ή 3)	-175.521	657.983	-376.124	106.338	-218.317	3.110.732	-3.047.380	-154.965	-393.838	3.768.716	-3.423.505	-48.627
Μεταφορά στο Στάδιο 3 (από το 1 ή 2)	-26.848	-6.066.180	6.129.665	36.637	-550.291	-8.565.757	8.421.653	-694.394	-577.138	-14.631.937	14.551.318	-657.757
Αποπληρωμές & λοιτές μεταβολές	195.658	-1.227.515	1.510.524	478.667	8.007.502	-390.513	1.265.378	8.882.367	8.203.161	-1.618.028	2.775.902	9.361.035
Πρόβλεψη ΑΠΖ	-64.504	-275.880	-10.168.691	-10.509.075	-171.192	-578.954	-55.032.456	-55.782.601	-235.696	-854.833	-65.201.146	-66.291.676
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις 31.12.2019	6.691.477	5.274.208	27.797.832	39.763.517	48.735.126	25.159.814	70.441.840	144.336.779	55.426.603	30.434.022	98.239.672	184.100.294

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος

31-Δεκ-20	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Στάδιο 3	Σύνολο
			Συλλογική Αξιολόγηση		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενα σε αποσβεσμένο κόστος					
Στεγαστικά δάνεια					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης		6.537.603	5.934.801	9.376.017	22.668.834
Πρόβλεψη ΑΠΖ		27.766	149.743	4.304.226	3.946.550
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις		6.509.838	5.785.058	5.071.790	18.722.284
Ληφθείσες εξασφαλίσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		5.608.476	5.263.499	6.079.368	17.119.833
Καταναλωτικά δάνεια					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης		913.910	641.585	255.861	4.793.374
Πρόβλεψη ΑΠΖ		18.624	59.120	77.372	1.561.960
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις		895.286	582.465	178.489	3.231.414
Ληφθείσες εξασφαλίσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		417.179	316.965	51.930	2.293.834
Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης		66.251.931	35.056.446	69.445.511	40.578.296
Πρόβλεψη ΑΠΖ		290.859	1.274.862	37.434.837	12.044.484
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις		65.961.073	33.781.584	32.010.674	28.533.812
Ληφθείσες εξασφαλίσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		49.676.905	28.058.207	35.722.552	24.490.092
Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης		1.385.605	624.177	400.796	0
Πρόβλεψη ΑΠΖ		856	1.360	43.110	0
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις		1.384.748	622.817	357.686	0
Ληφθείσες εξασφαλίσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		1.378.296	597.041	414.014	0
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών επιμετρούμενων σε αποσβεσμένο κόστος					
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης		75.089.049	42.257.008	79.478.185	68.040.504
Πρόβλεψη ΑΠΖ		338.104	1.485.085	41.859.546	17.552.994
Λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών επιμετρούμενων σε αποσβεσμένο κόστος μετά από προβλέψεις		74.750.945	40.771.923	37.618.639	50.487.510
Ληφθείσες εξασφαλίσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		57.080.855	34.235.712	42.267.864	43.903.758

17. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Τα Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και στο αποσβεσμένο κόστος αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση		
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	61.020	61.020
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.	2.232.107	2.232.107
Λοιπά χρεόγραφα	0	0
Μείον προβλέψεις για υποτιμήσεις	(2.059.000)	(2.059.000)
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος		
Τραπεζικές ομολογίες	60.000	60.000
Σύνολο	294.127	294.127

18. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η μεταβολή των άυλων περιουσιακών στοιχείων, έχει ως εξής:

	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	987.397	987.397
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση	(832.518)	(832.518)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	154.879	154.879
Μικτή Λογιστική αξία	1.427.502	1.427.502
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση	(855.931)	(855.931)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	571.571	571.571
Μικτή Λογιστική αξία	1.774.437	1.774.437
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση	(906.577)	(906.577)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020	867.860	867.860
	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	154.879	154.879
Προσθήκες	446.603	446.603
Αποσβέσεις	(29.911)	(29.911)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	571.571	571.571
Προσθήκες	344.391	344.391
Αποσβέσεις	(60.252)	(60.252)
Λοιπές προσαρμογές	12.150	12.150
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020	867.860	867.860

Ποσό € 424 χιλ. αφορά εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο στοιχείο, το οποίο αφορά την ανάπτυξη ολοκληρωμένου τραπεζικού λογισμικού συστήματος και δεν έχει ολοκληρωθεί έως την 31/12/2020.

19. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων έχουν ως εξής:

	Ιδιοχρησιμοποιού μενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	4.283.320	1.082.364	0	327.895	46.479	1.515.086	7.255.144
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(408.702)	(786.557)	0	(317.332)	(38.610)	(1.377.456)	(2.928.656)
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	3.874.618	295.807	0	10.563	7.870	137.630	4.326.488
Μικτή Λογιστική αξία	4.294.938	1.201.064	1.403.905	341.163	46.479	1.720.074	9.007.623
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(475.769)	(864.693)	(1.141.536)	(318.678)	(41.387)	(1.455.541)	(4.297.604)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	3.819.169	336.371	262.369	22.485	5.092	264.533	4.710.019
Μικτή Λογιστική αξία	4.397.640	1.119.396	1.452.530	461.989	46.479	1.739.238	9.217.272
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(542.837)	(900.764)	(1.247.323)	(311.826)	(44.165)	(1.458.259)	(4.505.173)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020	3.854.803	218.632	205.207	150.163	2.315	280.979	4.712.099

	Ιδιοχρησιμοποιού μενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	3.874.618	295.807	0	10.563	7.870	137.630	4.326.488
Προσθήκες	11.619	118.700	65.842	13.268	0	204.988	414.417
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Αποσβέσεις	(67.068)	(78.136)	(118.173)	(1.346)	(2.777)	(78.085)	(345.586)
Μεταφορές / Διαγραφές	0	0	0	0	0	0	0
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	3.819.169	336.371	262.369	22.485	5.092	264.533	4.710.019
Προσθήκες	102.702	0	48.625	136.276	0	109.858	397.461
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(81.668)	0	0	0	0	(81.668)
Αποσβέσεις	(103.690)	(67.068)	(118.245)	(8.597)	(2.778)	(88.972)	(389.350)
Μεταφορές/Διαγραφές	36.623	30.997	12.458	0	0	(4.440)	75.637
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020	3.854.803	218.632	205.207	150.164	2.315	280.979	4.712.099

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020 η Τράπεζα δεν είχε δέσμευση για κεφαλαιουχικές δαπάνες ούτε πάγια σε καθεστώς χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Τα στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης αφορούν μισθωμένα καταστήματα και τοποθεσίες ATM. Οι σχετικές υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στα «Λοιπά στοιχεία παθητικού», Σημείωση 28.

Δεν υφίστανται προσημειώσεις επί των παγίων της Τράπεζας

Οι αποσβέσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περι/κών στοιχείων		
Αποσβέσεις κτηρίων	289.003	263.377
Αποσβέσεις μηχανημάτων	8.597	1.346
Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	2.778	2.777
Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	88.972	78.085
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	60.252	29.911
Σύνολο	449.602	375.496

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	458.566	458.566
Προσθήκες	2.271.670	2.271.670
Αλλαγές εύλογης αξίας	26.158	26.158
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.756.394	2.756.394
Αλλαγές εύλογης αξίας	58.788	58.788
Προσθήκες	1.226.237	1.226.237
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020	4.041.419	4.041.419

Τα αποκτηθέντα επενδυτικά ακίνητα προήλθαν από πλειστηριασμούς προσημειωμένων ακινήτων, στους οποίους η Τράπεζα πλειοδότησε.

21. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους προκύπτουν ως εξής

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2019	Στα αποτελέσματα	Αναγνώριση	
			Στα ίδια κεφάλαια	Υπόλοιπο την 31.12.2020
Ενώματα πάγια στοιχεία	(427.655)	2.442	4.056	(421.157)
Άυλα πάγια στοιχεία	(22.633)	(85.297)		(107.930)
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	12.923.613	0		12.923.613
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(3.022.275)	(109.896)		(3.132.172)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	98.000	1.697	(15.953)	83.743
Απομείωση συμμετοχών	598.848			598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	181.002	60.825		241.827
Επίδραση ΔΠΧΑ 16	88.088	(17.652)		70.437
Λοιπά	206.855	941		207.796
Σύνολο	10.623.842	(146.940)	-11.897	10.465.006

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2018	Αναγνώριση		Υπόλοιπο την 31.12.2019
		Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	
Ενώματα πάγια στοιχεία	(328.603)	(115.647)	16.595	(427.655)
Άυλα πάγια στοιχεία	(20.914)	(1.719)		(22.633)
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	12.923.613	0		12.923.613
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(3.032.209)	9.934		(3.022.275)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	97.720	12.826	(12.547)	98.000
Απομείωση συμμετοχών	598.848			598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	337.745	(156.743)		181.002
Επίδραση πρώτης εφαρμογής ΔΠΧΑ 16	0	88.088		88.088
Λοιπά	157.573	49.282		206.855
Σύνολο	10.733.773	(113.979)	4.048	10.623.842

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναλύεται ως εξής ανάλογα με την περίοδο που αναμένεται να διακανονιστεί:

Ποσά σε €	Υπόλοιπο την 31.12.2020	Περίοδος διακανονισμού	
		Έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη Μη καθορισμένη
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(421.157)		(421.157)
Άυλα πάγια στοιχεία	(107.930)		(107.930)
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	12.923.613		12.923.613
Διαφορά αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	(3.132.172)		(3.132.172)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	83.743		83.743
Απομείωση συμμετοχών	598.848		598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	241.827	241.827	
Επίδραση ΔΠΧΑ 16	70.437	56.400	14.037
Λοιπά	207.796	142.979	64.817
Σύνολο	10.465.006	441.207	9.697.548

Κατά την 31/12/2020 από τη συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από τη διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε 8.971.204 €.

22. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Ταμείο εγγυήσεως καταθέσεων	3.800.508	3.799.383
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	2.084.349	1.253.591
Απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών	618.442	618.448
Απαιτήσεις από προγράμματα	9.386	511.005
Λοιπές απαιτήσεις	4.761.129	3.694.636
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(529.458)	(467.427)
Σύνολο	10.745.504	9.409.651

23. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Όψεως	5.303.978	18.030.129
Προθεσμίας	0	6.422.321
Σύνολο	5.303.978	24.452.450

24. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Καταθέσεις όψεως ιδιωτών	6.545.504	4.074.390
Καταθέσεις όψεως εταιρειών	31.634.888	16.255.860
Καταθέσεις όψεως δημοσίων οργανισμών	9.642.934	10.741.234
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	51.599.437	38.002.879
Καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών	119.339.594	129.958.547
Καταθέσεις προθεσμίας επιχειρήσεων	23.154.053	17.574.619
Καταθέσεις προθεσμίας σε ξένο νόμισμα	4.864.412	5.320.503
Σύνολο	246.780.821	221.928.032

Βάσει του Ν 4151/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οφείλουν να αποδίδουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα υπόλοιπα των αδρανών λογαριασμών καταθέσεων, μετά την πάροδο 20 ετών. Κατά την κλειόμενη περίοδο η Τράπεζα δεν είχε υποχρέωση απόδοσης τέτοιων ποσών στο Δημόσιο.

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται δεδουλευμένοι τόκοι καταθέσεων ποσού € 363,1 χιλ. κατά την 31/12/2020 έναντι € 687,5 χιλ. κατά την 31/12/2019.

25. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Σε προηγούμενη χρήση η Τράπεζα προέβη στην έκδοση Ομολόγων Μειωμένης Εξασφάλισης συνολικού ποσού 6.021.000 ευρώ. Οι όροι έκδοσης των ομολόγων περιγράφονται κατωτέρω:

Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	
Ημερομηνία έκδοσης	31/12/2015
Ημερομηνία λήξης	31/12/2025
Έτη - δόσεις	Εφάπαξ στο 10ο έτος
Ποσό	6.021.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	1.000
Τιμή διάθεσης	1.000
Πλήθος ομολογίων	6.021
Επιτόκιο	8,00%
Περίοδος τοκομεριδίου	6μηνη

Το Διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας με βάση την απόφαση του Ν 93/19-11-2020 και σε συνέχεια της απόφασης της Γ.Σ Ν 106/24-09-2020 αποφάσισε να κάνει χρήση του δικαιώματος επαναγοράς των Ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης ποσού 6.021.000 με ημερομηνία έκδοσης 31-12-2015 ,επιτόκιο 8% και αρχική διάρκεια 10ετών και ταυτόχρονα με την επαναγορά να εκδώσει ονομαστικά νέα Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης για ποσό € 6.100.000, διάρκειας 10ετών και ετήσιο επιτόκιο 7,00% με ιδιωτική τοποθέτηση. Τα Ομόλογα θα είναι μη εξασφαλισμένα και θα κατατάσσονται εξολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις πλήρους εξασφάλισης όλων των άλλων πιστωτών της Τράπεζας. Η Προθεσμία Κάλυψης του νέου Ομολόγου ορίσθηκε στις 20/04/2021 και λήξης στις 17/05/2021 με ημερομηνία έκδοσης 20/05/2021.

Συμμετείχαν 44 ομολογιούχοι οι οποίοι κάλυψαν πλήρως το κεφάλαιο των € 6.100.000. Εκδόθηκαν 610 Ομολογίες ονομαστικής αξίας 10.000 η κάθε ομολογία, διάρκειας 10 ετών και λήξης 20/05/2031 και ετήσιο επιτόκιο 7,00%.

26. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό

Η Τράπεζα δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους της, το οποίο πρόγραμμα να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζομένων. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ν.2112/20, ν.3198/55 και ν.4093/12) για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά την αποχώρηση ενός εργαζομένου για συνταξιοδότηση.

Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης αφορούν:

<i>Ποσά σε €</i>	Υποχρεώσεις Ισολογισμός	
	31.12.2020	31.12.2019
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού Ν 2112/1920	288.771	337.930
Σύνολο	288.771	337.930

Η κίνηση του λογαριασμού στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και η σχετική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων και του συνολικού εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε €</i>	Μεταβολή στην παρούσα αξία	
	31.12.2020	31.12.2019
Υποχρέωση στην έναρξη της χρήσεως	337.930	336.966
Τρέχων κόστος υπηρεσίας	94.916	38.971
Κόστος επιτοκίου	2.636	5.257
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(91.700)	0
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές χρήσεως-Οικονομικές υποθέσεις	(55.011)	(43.264)
Υπόλοιπο στην λήξη της χρήσης	288.771	337.930

<i>Ποσά σε €</i>	Κατάσταση Αποτελεσμάτων	
	31.12.2020	31.12.2019
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	94.916	38.971
Χρηματοοικονομικά έξοδα	2.636	5.257
Σύνολο	97.552	44.228

<i>Ποσά σε €</i>	Κατάσταση Λοιπών Εισοδημάτων	
	31.12.2020	31.12.2019
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές χρήσεως-Οικονομικές υποθέσεις	(55.011)	(43.264)
Σύνολο	(55.011)	(43.264)

Οι κυριότερες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν οι εξής:

Αναλογιστικές υποθέσεις - παραδοχές

Τεχνικό επιτόκιο	0,70%
Αύξηση μισθών	1,5%
Πληθωρισμός	1,5%
Πίνακας θνησιμότητας	ENV2000
Καθαρό ποσοστό αποχωρήσεων (παραιτήσεις μείον απολύσεις)	0,0%
Ημερομηνία αποτίμησης	31.12.2020

Ανάλυση ευαισθησίας

	Πρόβλεψη
Αύξηση επιτοκίου 0,5%	265.739
Μείωση επιτοκίου 0,5%	314.564
Αύξηση % αύξησης μισθών 0,5%	313.515
Μείωση % αύξησης μισθών 0,5%	266.477

27. Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Φόροι		
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	100.000	100.000
Σύνολο	100.000	100.000

Το ανωτέρω ποσό αυτό αφορά σωρευμένες προβλέψεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2015 έως 2020.

28. Λοιπά στοιχεία παθητικού

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Μερίσματα πληρωτέα	116.189	116.189
Έσοδα επομένων χρήσεων	(928)	(26)
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	18.813	33.770
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	139.189	148.094
Φορολογικές υποχρεώσεις	230.711	250.235
Επιταγές πληρωτέες	55.028	304.463
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	500.162	457.787
Υποχρεώσεις από διαπραγματικές συναλλαγές	16.512	13.569
Υποχρεώσεις μισθώσεων	242.885	303.753
Λοιπά	419.159	802.640
Σύνολο	1.737.718	2.430.473

Την 31 Δεκεμβρίου 2020, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 419 χιλ. αφορούν κυρίως σε (α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, (β) και λοιπές υποχρεώσεις.

Η μεταβολή των υποχρεώσεων από μισθώσεις για την Τράπεζα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	303.753	371.923
Προσθήκες	0	0
Τροποποιήσεις/ τερματισμός συμβάσεων	13.988	0
Έξοδα από τόκους	12.663	14.176
Πληρωμές μισθωμάτων κατά τη διάρκεια του έτους	(87.519)	(82.347)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	242.885	303.753

Η ενηλικίωση των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζεται κατωτέρω:

Ποσά σε €	31.12.2020
Υποχρεώσεις μισθώσεων έως 5 έτη	194.482
Υποχρεώσεις μισθώσεων άνω των 5 ετών	48.402
Σύνολο	242.884

Υποχρεώσεις μισθώσεων

Την 31 Δεκεμβρίου του 2020 οι υποχρεώσεις από μισθώσεις ανήλθαν σε € 242.885 (2019: € 303.753) και προεξοφλήθηκαν με μέσο σταθερό επιτόκιο 5,00 % (2019: 5,00 %). Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας από συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων, αφορούν τα έξι (6) κτίρια που η Τράπεζα χρησιμοποιεί ως υποκαταστήματα, δύο (2) μισθώματα θυρίδας και δύο (2) μισθώματα ATMs.

Στα συγκριτικά στοιχεία στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών έχει γίνει ανακατάταξη της γραμμής «Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων» με αντίστοιχη μεταβολή στη γραμμή «Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων».

29. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο

Το Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας αναλύεται σε 40.526.118 μερίδες των 0,50 € έκαστη. Η κίνηση των μερίδων στην κλειόμενη χρήση είχε ως εξής:

	Αριθμός μερίδων	Ονομαστική Αξία	Συνεταιριστικό κεφάλαιο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2019	35.791.401	0,5	17.895.701
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	1.606.189	0,5	803.095
Μείωση ονομαστικής αξίας με συμψηφισμό ζημιών			0
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης			0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος			0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2019	37.397.590	0,5	18.698.795
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2020	37.397.590	0,5	18.698.795
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	3.128.528	0,5	1.564.264
Μείωση Κεφαλαίου			0
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης			0
Επιστροφή κεφαλαίου επενδυτικού προϊόντος			0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2020	40.526.118	0,5	20.263.059

30. Διαφορά υπέρ το άρτιο

Η κίνηση του λογαριασμού έχει ως εξής:

Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2019	8.577.482
Κινήσεις περιόδου	104.403
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2019	8.681.885
Κινήσεις περιόδου	203.160
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2020	8.885.045

31. Αποθεματικά

Η κίνηση των αποθεματικών έχει ως εξής:

	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικά καταστατικού	Δικαίωμα εγγραφής	Αποθεματικό εξόδου μελών	Αφορολόγητα αποθεματικά N. 1882/90	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2019	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	1.817.663
Εγγραφές/διαγραφές συνεταιίρων	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2019	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	1.817.663
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2020	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	1.817.663
Εγγραφές/διαγραφές συνεταιίρων	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο λήξης 31.12.2020	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	1.817.663

32. Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

α) Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Η Τράπεζα δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά για τις χρήσεις 2015 έως και 2020, ως εκ τούτου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν οι τυχόν φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις ανωτέρω ανέλεγκτες χρήσεις. Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου η Τράπεζα έχει σχηματίσει πρόβλεψη συνολικού ποσού 100.000 € κατά την 31/12/2020, η οποία κρίνεται επαρκής.

Ο τελευταίος φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε για τη χρήση 2008, από τον οποίο προέκυψαν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις συνολικού ποσού € 3.658,73.

β) Ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις

Εναντίον της Τράπεζας δεν εκκρεμούν σύμφωνα με την εκτίμηση της Νομικής Υπηρεσίας αγωγές η διευθέτησή των οποίων να έχει οικονομική επίδραση για την Τράπεζα, ως εκ τούτου η Τράπεζα δεν έχει διενεργήσει καμία πρόβλεψη στις οικονομικές της καταστάσεις. Επιπλέον εκκρεμούν αιτήσεις υπαγωγής στις διατάξεις του Ν. 3869/2010.

γ) Δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία

Υφίσταται αχρησιμοποίητο όριο άντλησης ρευστότητας με ενέχυρο δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία κατά την 31/12/2020 ύψους περίπου € 30 εκατομμυρίων.

33. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας και συνδεδεμένες με αυτά εταιρείες και οικονομικά εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, τέκνα, κ.α.) αυτών.

α) Υπόλοιπα με μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη

Ποσά σε €	31.12.2020	31.12.2019
Απαιτήσεις		
Δάνεια και απαιτήσεις	6.748.504	5.208.670
Υποχρεώσεις		
Καταθέσεις	664.668	611.171
Αποτελέσματα χρήσεως		
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου και λουπών	777.470	701.193
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	327.587	285.950
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	10.559	11.419

β) Αμοιβές ελεγκτών

Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν στην ελεγκτική εταιρεία στην κλειόμενη και στην προηγούμενη χρήση αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Από 01.01 έως	
	31.12.2020	31.12.2019
Αμοιβές τακτικού ελέγχου	25.000	23.000
Αμοιβές λουπών ελεγκτικών υπηρεσιών	1.600	1.600
Αμοιβές μη ελεγκτικών υπηρεσιών	22.801	65.100
Σύνολο	49.401	89.700

34. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Πληροφορίες σχετικά με λοιπά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στην Έκθεση Διαχείρισης Δ.Σ. καθώς και στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 2.2 – Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας

Σημείωση 5 – Κεφαλαιακή Επάρκεια

Σημείωση 25 - Πιστωτικοί τίτλοι και λουπές δανειακές υποχρεώσεις.

Ιωάννινα, 11 Ιουνίου 2021

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

**Ο Εντεταλμένος
Εκτελεστικός Σύμβουλος**

**Ο Διευθυντής Οικονομικών
Υπηρεσιών**

Ζωνίδης Κωνσταντίνος

Βουγιούκας Ιωάννης

Τσουκανέλης Βασίλειος

Τρομπούκης Χρήστος

A.Δ.Τ. Φ 461644

A.Δ.Τ. A.E. X080213

A.Δ.Τ. A.E 275733

AM OEE 6837-A'ΤΑΞΕΩΣ